

broj
31

DOK HOLIDAY

**smrt dolazi
u podne**

CENA 5 DINARA

Frenk Larami

SMRT DOLAZI U PODNE

Naslov originala:
„HIGH NOON DEATH RIDE”

Copyright 1974 by Universum press

SVA PRAVA PRIDRŽANA

Prevod: M. Ćurković

Izdale štampa NIP „FORUM” Novi Sad Volvođe Mišića 1.

Odgovorni urednik Svetozar TOMIĆ

Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine.

broj 413--272 75 od 10. marta 1973. godine

1. decembar 1974.

Gradić Korsikeno nalazio se južno od Dalasa, između reka Triniti i Brazos.

Odatle su ravnice Teksasa počele da se izdižu u brda, sve do Ljana Estakada i Gvadelupa planina.

Bila je noć od koje se i pijanice opraštaju.

Grmljavina je ispunjavala nebo, munje su sevale poput užarenih bičeva, a kiša je šibala krovove bez predaha i zastoja.

Kočija iz Klejburna stigla je pre čitav sat i morala je da prenoći. Prava bujica zasula je ionako mekanu, blatnjavu ulicu Korsikena i u nekoliko krakova slivala se prema jugu, noseći sa sobom otpatke, pruće i trulo iverje sa starih tremova.

Kiše u ovom kraju bile su retke, ali ako su padale — onda kao da se nebo otvaralo.

Čovek u kišnoj kabanici izišao je iz mraka pred salunom „Kineski zmaj“ i zakoračio na ulicu.

Pri blesku munje video mu se samo donji deo lica. Ništa drugo nije ga obelježavalo posrećnim narađitim: kabanica skoro do zemlje le-

lujala mu se oko čizama, šesir sa širokim obodom skupljao je kišu sa svih strana i izlivao nad čelom, gde mu je bio povijen, kao kljun.

Pod nogama se čulo kako pljuska blato, retko i žitko.

Ličio je na sablast.

Bio je sâm na ulici iznad koje su se komešali oblaci, repovi munja i udaljeni gromovi. Kapi kiše udarali su u tvrdnu površinu ogrtača i rasipale su u desetine najfinijih kapljica.

Usamljenik je mirno zakoračio ulicom, ne mareći za vodu koja mu se plela oko čizama i punila šesir.

Bez ikakvog poziva ili povoda, njegov konj ga je pratio na jednakom rastojanju.

Velika kuća Larmonovih nalazila se okružena borovima na kraju grada. Od ulice do velikog ulaza sa stepeništem od belog kamena pružao se travnjak sa negovanom, posećenom ogradom od žbunja. U poređenju s ostalim zgradama, podsećala je na kraljevski dvor.

Jedan prozor na spratu svetleo je te kasne, kišne večeri.

U njega je bio uprt pogled čoveka u kabanici.

Kroz navučene zavese verovatno nije ni dopirao odsjaj munja, ni zvuk gromova.

Neznanac pokuša da odgurne kapiju, ali uzalud. Bila je iznutra dobro poduprta nekom gredom. Što se zida tiče, izgledao je dosta visok, ali ne toliko da se preko njega ne može.

Čovek privede konja i vinu mu se u sedlo.

Zatim se uspravi na njemu, spreman za skok. Bljesak munje tog časa spasao ga je mnogih neprijatnosti.

Jer, površina zida bila je posuta žicom i staklom!

Čovek istisnu kroz zube tihu kletvu i svoje šake mota krajevima kabanice. Zatim ih oprezno položi na površinu i čizmama zastruga po strani.

Kada je skočio i dotakao tle, začuo se besan lavež.

Veliki, beli pas kidao je lanac kojim je bio pričvršćen za ugao kuće.

U velikom holu planu svetlo.

Noćni posetilac šmugnu za šipražje.

— Šta je? — čuo se glas s ulaza. Pas je za trenutak začutao, ali nije prestao da reži.

Neki momak u košulji, s puškom u ruci, kolebao se da izađe na kišu. Držao je u ruci fenjer, ali krug svetlosti bio je suviše slab da dopre dalje od nekoliko koračaja.

Gusta koprena kišnih kapi pokrivala je vidik.

— Šta si nanjušio, Dijablo?

Pas je zarežao, kratko lanuo, a onda umuknuo.

Čovek je namakao šešir na glavu, podigao pušku i gundajući počeo da navlači ogrtač na ramena.

Videći da čovek izlazi, pas se okurazio i još žešće počeo da laje prema žbunju. Bio je to siguran znak da je četvoronožni čuvar kuća nešto primetio, inače ne bi izlagao svoja leđa kiši bez razloga.

Oskudna svetlost fenjera jedva se probijala kroz pljusak.

— Možda bi čovek iz kuće i odustao od nadgledanja da nije opazio jasan trag čizama pored zida.

Bili su to otisci učinjeni prilikom skoka, duboko usečeni u mekanu zemlju.

Šipražje?

Tamo se pas okretao dok je lajao. Morao je da puca, ali mogućnost za pogodak bila bi ravna nuli. Slabo je video, a nikakvog znaka iz žbunja nije bilo.

Čovek je počeo da se povlači prema Dijablu.

Očigledno, imao je nameru da pusti psa. Tako bi tačno znao gde se nalazi uljez i mogao bi da mu isporučí vruć pozdrav u olovu...

Međutim, i noćni posetilac je predosetio to isto.

Iskočio je iz šipražja kao avet.

Velika kabanica zavijorila mu se u skoku i zaprepastila čoveka s puškom. Više od straha nego od uljezove spretnosti, stražar iz kuće je ispustio oružje, a onda dobio žestok udarac po glavi

Pao je bez glasa.

Pas je urlao i svakog časa je mogao da iskida lanac.

Nekoliko uzastopnih bljeskova mu nja obasjali su neznanca nadnešnog nad palim čovekom. Kada se uverio da mu sa te strane ne pretila više opasnost, on je izvukao nož iza pojasa i okrenuo se psu...

Malo zatim, lavež se prekinuo.

Kuća je utonula u pomamni šum kiše, a zavesa na jedinom osvetljenom prozoru se pomakla i senka nekog čoveka pojavila se na zabrljanom, raskvašenom staklu.

U međuvremenu, neznancu je stigao do ulaza.

Cev kolta bila mu je provučena kroz prorez kabanice i opasno svetlucala pri srebrnastim odsjajima mu nja. Na travi je ležao ugašeni fenjer, pas Dijablo je platio glavom svoje lajanje.

Noćni posetilac je odgurnuo ulazna vrata.

Kružno stepenište vodilo je na sprat, prema tračku žućkaste svetlosti koja se provlačila kroz vrata jedne od soba.

Iza neznanca je ostajao mokri trag čizama i vode koja se cedila s ogrtača.

Izgledalo je da u kući više nema žive duše.

Ili su spavali, ili su motrili na njega?

Okrenuo se na vrhu stepeništa, zaokruživši pogledom hol i troja vrata u njemu. Sva su bila zatvorena. Nikakav šum nije slutio na iznenađenje.

Bilo je neobično za ovako veliku, bogatašku kuću da ima samo jednog stražara.

Neznancu se zaustavio pred vra-

tima koja su propuštala tanak mlaz svetlosti iznutra.

Jedan trenutak je stajao zamišljen, a onda namače na lice vratnu maramu i levom rukom okrenu bravu.

Polovina lica ušla je u prostoriju, dok se druga nalazila u senci. Ugladno je veliki sto kraj prozora i za njim sedokosog čoveka, nagnutog nad neke hartije.

Nepoznati posetilac uđe unutra i tiho zatvori vrata za sobom.

Čovek za stolom bližio se pedesetoj, možda i nekoj više. Lampa na stolu bacala je svetlost na njegove ruke, dok se lice pokrenulo u polutami.

Imao je visoko čelo i bujnu kosu prošaranu valovima sedih vlasi. Guste obrve nadnosile su se nad kao ugalj tamnim očima. Četvrtasta vilica kao da je vukla naniže kožu obraza i zatezala je preko krupnih jagodina. Tanke usne imale su luk povijen prema levom obrazu i činilo se da mu je lice uvek u grču pred smeh.

Na prstima leve ruke presijavalo se prstenje.

Noćni posetilac je nekoliko časaka stajao i gledao.

Zidovi sobe bili su iskićeni urednim fotografijama iz rata i nekih otmenih skupova. Veliko ogledalo reflektovalo je deo neznačeve figure i čovekov pogled je pao prvo na njega.

Zatim je skrenuo glavu prema vratima.

— Badvej Larmon? — hrapavim glasom ga oslovi neznancu.

Spolja se oglasila grmljavina, a

odmah potom bleštava svetlost preplavila je sobu.

— Kako ste ušli? — naizgled mirnim glasom ga upita Larmon.

Kako nije dobio odgovor, on nastavi.

— Šta hoćete? Ko ste vi?

— Ja sam duh Ovena Kartera — odgovori neznanaac.

Larmonov pogled se zadržao na cevi kolta.

Nije uspeo da savlada iznenadni drhtaj. Činilo se da mu lice postaje bleđe od zidova oko njega.

— Slušajte vi... počeo je da se diže Larmon.

— Sedi! — naredi mu ovaj. — Došao sam po mapu.

Larmonova usna se još više izdiže ulevo. Sad je počeo i da se cери.

— Mapu?

Oslušnuo je, ali se činilo da mu niotkud ne dolazi pomoć.

Sada mu je sinulo zbog čega je umukao Dijablov lavež. Pa, i sa Mekom Džamboroom se dole nešto dogodilo.

— Mapu? — ponovio je i pošao rukom prema fioci svog stola. — Ako vam je stalo do toga...

Maskirani posetilac je stajao ukočeno. Kao da je iščekivao sledeći Larmonov potez i kao da je predosećao.

Čovek je otvorio fioku i zavukao ruku.

Napolju je ponovo sevnulo. A čim se blesak povukao, u blizini je pukao grom.

Stapajući se sa tim zvukom, neznanaac je opalio ispod kabanice četiri hica.

Badvej Larmon je s užasom u očima sačekao prvi metak koji mu je okrznuo lice. Ostali su mu se zarili u telo i odbacili sa stolice prema prozoru.

Tu se sklopčao.

Cev neznančevog kolta iščezlo je pod kišnim ogrtačem.

Obišao je sto i izvukao fioku u kojoj se malopre našla Marmonova šaka.

Tu se nalazio mali, dvocevni džepni revolver. On ga je samo trenutak odmerio na dlanu i bacio natrag. Nije to bilo ono što je tražio.

Počeo je da vadi redom sve fioke, ali je sve više bio nezadovoljan i nervozan.

Kada ni u poslednjoj nije našao, uspravio se i pogledom okružio uglove prostorije. Onda su mu oči bljesnule iznad marame.

Na zidu, iznad samog ulaza, nalazilo se staro oružje: sablja i vojnički revolver marke „pismejker“. Bili su okačeni o zid u kosom položaju, tako da su im se vrhovi naslanjali jedan na drugi. Ispod njih, nalazila se zategnuta pohabana, barutom izrovana zastava Teksasa.

Neznanaac ispruži rukom i snažnim zamahom skide revolver.

Potom okrenu cev prema svetlu. Kako ni tada nije bio siguran stavi mali prst u cev i s olakšanjem gurnu oružje pod kabanicu.

Učinio je to na vreme, jer su se stepenicama već čuli koraci.

Put mu je bio presečen!

On opkorači Larmonovo zgrčeno telo i širom otvori prozor.

Visina nije bila za potcenjivanje.

Ali, drugog izlaza nije bilo.

On natuče šešir još više na čelo, smače maramu s usta i zakorači preko ivice velikog prozora.

Kiša zasu deo prostorijske i zanjih razmaknute zavese.

Neznanac je nekoliko časaka visio u vazduhu, rukama okačen o drveni ram.

Zatim se pusti...

•
•

Teo Kvins je uleteo u sobu s opasajem preko ramena i koltom u ruci.

Za trenutak mu nije bilo jasno šta se sve desilo u međuvremenu kada je čuo odozgo pucnje praćene grmljavinom.

Ugledao je otvoren prozor, zavese koje su se lako lelujale, ali nije video Badveja Larmona.

Nije ni mogao, pošto ga je zaklanjao sto.

Iza Kvinsa je stajala debela crnkinja, u beloj noćnoj kapici, očiju raširenih od straha.

Prostorija je još mirisala na barut.

Kvins je najzad ugledao Larmonove noge.

Pre nego što je prišao čoveku na podu, nagao se preko prozora i pokušao da pogledom proseče zavesu kiše. Ali ništa nije opazio, ni čuo.

Samo promicanje kapi i dobovanje po lišću i krovu.

Onda je klekao pored Badveja Larmona.

Krv na licu za trenutak ga naterala da poveruje kako je s vlasni-

kom kuće sve gotovo. Međutim, Larmon je disao...

A nije dugo potrajalo pa je i oči otvorio. Ruka mu krenu prema slepoočnici i napipa pod prstima vlagu. Kad je hteo da se pridigne, oseti da mu kroz glavu struji bol sličan udarcu nožem.

— Prokletstvo!... — zastenjao je.

— Sve je u redu, gazda? — upita ga Kvins.

— Ništa nije u redu — progundao je Larmon oslanjajući se na lakat. Mutnim pogledom je zurio u svog revolveraša. — Prokletnik... zamalo da me ubije!

— Ko je to bio?

Teo Kvins se u svakoj prilici nalazio Larmonu pri ruci. Ustalom, takva je i bila njegova nova služba. Bio je to mršav, bledunjav dugajlija s dugim rukama i krivim nogama. Sa licem kao od pečene gline i sivkastim očima podsećao je na umirućeg bolesnika koji hoda po zemlji hvatajući svaki slobodan zrak da udahne.

Međutim, Kvins je bio daleko od bilo kakve bolesti. Iako je izgledao mršav i neuhranjen, njegovo telo presecali su nizovi čvrstih mišića i žila.

Badvej Larmon je uspeo da se pridigne.

— Zakačio me prvim metkom — mrmljao je, raskopčavajući košulju — ostali su mi samo ulubili ovo...

I pokaza na pancir-košulju, neku vrstu prsluka od ručno izrađenog čelika koji je pravljen tako da mu pristaje uz telo i kad korača i kad sedi.

Larmon je svoj zaštitni „omotač“

skidao jedino kad bi hteo da spava.

A ovo je već bilo drugi put da mu spasava život.

— Šta je tražio taj ludak? — namrštio se Kvins, videći izvađene fioke u stolu. — Novac?

Larmon sleže ramenima.

— Verovatno! — progunđa.

A onda mu pogled pade na tek-sasku zastavu iznad vrata, gde je nedostajao kolt „pismejker”.

Prebledeo je i zgrčio prste.

— Revolver! — zaškriljao je, ne verujući još svojim očima. — Za njim! Brzo!

Teo Kvins je pomislio da sa gazdom nešto nije u redu.

— Za kim? — ipak je upitao.

— Za Bakardom! — zaurao je ovaj, teturajući se. U prolazu je odgurnuo crnkinju koja je donosila posudu sa toplom vodom i čiste zavojce. — Sad mi je sve jasno... On je to bio, iako se maskirao! Čim je pomenuo Kartera, setio sam se. Na njega liči, prokleti pas!

Revolveraš je saslušao Larmonovu viku, ali ni sad ništa više razumeo nego malopre.

Badvej Larmon je otvorio širom vrata.

— Gde je Džamboro? — povikao je.

— Nisam ga video — odgovorio je Kvins iza njega.

— Potraži ga. I nađi Granta, Emersona i Huvera. Neka se pripreme za jahanje. Brzo, dok kiša nije sprala sve tragove!

— A šerif?

— Njega možeš poslati do đavola!

Teo Kvins nikada dotle nije video svog poslodavca tako uzrujanog, bledog i smušenog. Kao da se radilo o životu i smrti. Izgleda da ga je više pogodio nestanak jednog običnog kolta nego činjenica da je mogao da ostane probušene lobanje.

— I ti si mi neki čuvar — prekinu mu misli Larmon. — Ljudi ulaze ovamo i pucaju na mene, dok ti u svom krevetu preturaš karte!

— Spavao sam — primeti Kvins.

— Ne vidi ti se po očima — odmahnu rukom Larmon. Već je silazio stepenicama, stavljajući opasač na bedra.

Kvins ga je pratio, nerospoložen.

Ulazna vrata su se u međuvremenu lagano klatila pod udarima kiše i vetra, a onda je kroz njih prošla neka prilika. Kvinsova ruka s oružjem očas se nađe upravljena u tom pravcu.

Ali to je bio samo Mek Džanboro, Larmonov stražar. Klatio se nesigurno na svojim nogama, gologlav, prokisao i blatnjav.

Larmon ga pogleda besno.

— Ti... — povikao je — gde si bio?

Džanboro podiže glavu. Očigledno, još je bio pod utiskom neznančevog kolta što mu se spustio na teme.

— Napolju... Dijablo je lajao, pa sam išao...

— I?

Larmon dođe sasvim uz njega. Jedva se savladao da mu ne uputi nekoliko šamara.

— Onda je skočio na mene, kao duh... Kao da je leteo, ovako... — i čovek raširi ruke, mlatarajući njima gore-dole.

Larmon ispruži šaku i pogodi ga posred lica.

Zatim je povuče i obrisa zglobove i kaput. Džanboro je ličio na pokislu kokošku, a ne na čuvara.

— Gde ti je puška? — prasnu Larmon.

— U... u travi...

— Ubiću te! — zareža ovaj. — Ako se još i Dijablu nešto dešilo...

Džanboro bespomoćno pogleda u Kvinsa. Međutim, od njega se nije mogao nadati nikakvoj podršci.

Larmon je opazio kako se Džanborovo lice menja.

— Šta je sa psom? — upitao je, dok je navlačio svoj kišni ogrtač na sebe. Kvins se išunja napolje da dovede konje.

— Ja... onaj ga je ubio...

— Ubio? — zasade Larmon, zategnutog lica. Izgledalo je da će dohvatiti oružje i početi da puca.

— Zaklao — ispravio je Džanboro, misleći da time čini neku utehu svom gazdi.

Larmonovo lice prekri obod sivog stetsona.

Mek Džanboro je sve drugo očekivao samo ne ćutanje. A njegov gazda je upravo ćutao, na vest da mu je ljubimac, pred kućom, mrtav.

— Napolje! — dobacio mu je tiho Larmon.

Džanboro se išunja kao senka.

Za to vreme, Teo Kvins je okupljao jahače.

Ulicu Korsikene preplavili su udarci kopita o raskvašeno tle. Blato je prštalo u naletima konja, viorile su se kabanice i klatili fenjeri u prokisljim šakama.

U daljini, iznad Crnih planina,

komad vedrog neba ukazao se poput dijamanta u crnoj noćnoj svili.

Bio je to dobar znak da nevreme jenjava.

— Grant? — dozva Larmon jednog jahača.

Čovek sa licem Apača izroni iz tame.

— Tu sam.

— Pogledaj tragove — naredi ovaj. — Od zida...

— Već sam pogledao — uzvрати Grant. — Uputili su se na jug.

— Za njim!

Okrenuli su konje i jurnuli paklenim galopom.

Bilo ih je petorica.

Teri Karter je imao đavolsku poteru za sobom...

•
•

Čovek je posrtao kroz šumu.

Čizme su mu upadale u blato, izvlačio ih je s naporom da bi u sledećem koraku opet bio do gležnjeva kaljav.

Bila je zora.

U travama se presijavala rosa, nebom su se razdvajali oblaci kao preplašena stada ovaca na plavoj ispaši.

Čovek je dahtao od umora, od stalnog osvrtnjanja.

O boku mu je visila prazna futrola, na mamuzama se hvatala trava, znoj se slivao pod očne kapke i pekao.

Na jednom bezazlenom rukavcu Brazosa konj mu je iznenada potonuo i otplivao od njega. Morao je da nastavi put trčeći.

A iza njega je jahalo pet konjaničnika.

Bili su sve bliže.

Sad nije imao ni sedlo, ni pušku, ni kolt. Sve je odnela voda, nabujala posle noćasnje kiše. Morao je da pliva i tako izgubi nekoliko dragocenih minuta.

Dohvatio se šume i zastao da osluša.

Ništa.

Samo mu je dodir lišća uzvratilo blagim šumorenjem.

Nije mogao da razume kako su ga tako brzo otkrili i odmah krenuli za njim. Kao da im je neko došapnuo njegov opis, a možda i ono zbog čega je ubijen Badvej Larmon u svojoj rođenoj kući!

U svakom slučaju, preostalo mu je samo da beži.

A sve je manje izgleda imao da utekne.

Čizme nisu mogle daleko da ga odvedu.

A upustiti se u borbu sa dobro opremljenim i odmornim gonilačima bilo je ravno samoubistvu.

Imao je samo gole šake i prazan revolver „pismejker“ pod košuljom!

Ništa više!

Teri Karter se uzdao u samo još jednu nadu: dolinu iza visoravni po kojoj se peo.

Ako tamo ne bude neke kuće ili farme, njemu je odzvonilo!

Nastavio je da hoda, ali sve bolnije i sporije. Desna čizma počela je nesnožno da ga žulji, a košulja mokra od vode sada se sušila na leđima i od toga ga je podilazila drhtavica.

Ni njegov pogled nije bio najsjaj-

niji: sav je ličio na neku skitnicu koja je pijančila u nekom salunu cele noći i izgubila put do kuće.

Da bi lakše trčao, odbacio je od sebe kabanicu, kaput, prsluk... jedino što se nije odvajao od šešira. Na sebi je imao plavu košulju čija se boja povlačila pred prljavštinom i pantalone od platna, sa krupnim šepom oko džepova i pojasa.

Bio je dosta visok i snažan, bez sala, vičan jahanju, ali ne i pešačenju. Licem mu se osipala rida bradica, duga možda nekoliko dana, dok mu se kosa iste boje izvlačila ispod šešira preko ušiju.

Teri Karter je imao zelene oči, zelene poput beskrajnih pašnjaka i prerije Južnog Teksasa i Luizijane. Čak i sada, kada su bile ispunjene umorom i neizvesnošću, njihova boja mu je zračila lice i s nailaskom dana postajala sve zelenija.

Šuma se prostirala paralelno s usekom, odakle je mogao da vidi put kojim je prošao.

Nalazio se pod njim, skoro je mogao zaskočiti na poteru. Video ih je kako lagano, ali sigurno jašu njegovim tragom.

Video je, takođe, i nešto od čega se stresao!

Čoveka u sivom stetsonu, raskopčanog ogrtača, na čijim su se prstima odbijali zraci tek pomoljenog sunca.

To prstenje na ruci...

Ta seda kosa...

Nebesa!

Badvej Lorman je bio živ!

Nemoguće!

Pao je pred njim, čuo je kako mu se meci zarivaju u telo! Jedan mu je

očešao lobanju, drugi su ga zbacili sa stolice na pod.

Kako je mogao da ostane živ?

I to tako, da sada predvodi svoju odabranu grupicu revolveraša.

Za razmišljanje je bilo sve manje vremena.

Teri Karter dobi novu snagu i krete kroz proređena stabla šume prema nebu koje mu se otvaralo na proplanku.

Šuma je prestajala da postoji.

Sada se pred njim pružala travnata visoravan... i gore, na vrhu, tanaak stub dima!

Kuća!

Hramajući, on produži put.

Bio je to uspon po kome je morao i četvoronoške da grabi.

Pomisao na odmornog konja povratila mu je veru u sebe. Morao je da uspe i da im izmakne, po svaku cenu. Godine je uložio u to, neće mu Larmon stati na početku puta...

Sad je već nazirao krov, vrhove dva velika drveta, a zatim i koral u kome su se nalazili tri ždrepcu. Bila je to više koliba nego kuća, sva od trupaca i dasaka, posivela od kiša i žega. Jedan mali pas je zalajao čim je Karter promolio glavu iz travne.

Begunac je uzeo vazduha i osmotrio okolo.

Dim koji je izlazio kroz otvor na krovu jasno je kazivao da tu ima nekoga. Karter je pošao pravo prema ulazu.

— Stoj! — prenuo ga je snažan glas.

Zatim se čulo zlokobno zapinjanje oroza puške.

Teri Karter je stao.

Glas je dolazio sa strane, iza gomile uspravljenih debala za ogradu.

— Ne mrdaj...

Nije ni pomislio na to. Međutim, vreme je nezadrživo prolazilo.

Ugledao je omalenog, punačkog čoveka sa puškom, čija se cev presijavala na suncu. Pročelav, snažan šezdesetogodišnjak u umašćenoj košulji izbledele crvene boje i sa tregerima preko nje, držao je pridošlicu na oku.

— Kuđa si se uputio, stranče? — zapitao je domaćin.

Karter pokaza rukom prema koralu.

— Po konja — odgovorio je.

Ovaj odgovor za trenutak zbuni čoveka. On kroči napred kao da je izbliza hteo da bolje osmotri namernika.

— Zar si izgubio svog?

Karter klimnu glavom.

Pošto je odmerio stranca od glave do pete, čovek je bradom pokazao u pravcu šume.

— Jure te?

— Jure — potvrdi mladić.

Vlasnik kolibe se približavao sve više, ali cev nije odmakao ni za pedelj. Sve vreme mu se nalazila u visini Karterovog opasača.

— Hteo si da mi okradeš konja? — ozbiljno mu se obrati čovek i lice mu se smrče.

Karter se nasmeja nervozno.

— Slušajte — reče, trudeći se da ne oda nestrpljivost — da sam to hteo, ne bih išao prema vratima, da me svi vide...

— To i mene čudi — primeti ovaj.

— Da sam imao kolt, možda bih silom pokušao? Međutim, oružje sam poklonio Brazosu, za uspomenu. A što se para tiče, ne sećam se kako izgledaju krupne novčanice. Ratujem samo si sitninom...

Domaćin je ćutke saslušao Kartera, a onda mu se usta razvukoše u osmeh. Nešto mu se svidalo na njegovom licu. Možda oči?

— Ja sam Val Bend — reče. — A kako je tebi ime?

— Nema ga na poternicama, ako ste to mislili — uzvratio je Karter. Bend odmahnu rukom.

— Nisam baš to mislio. Ko te juri?

Karter je samo trenutak oklevao sa odgovorom.

— Larmon — priznade najzad.

— Larmon? — živnu Bend. — Badvej Larmon? Zamerio si mu se?

Pošto je Karter ćutao, domaćinovim licem se razli osmeh zadovoljstva.

— Ako te Larmon juri, onda si dobio konja od mene! — uzviknuo je i odložio pušku.

— Rekao sam da nemam kod sebe ni centa...

— Izaberi konja! — prekide ga Bend nestrpljivo.

— Ali...

— Požuri!

Karter nije imao nameru da još jednom čuje ovaj poziv. Izabrao je jednog vranca i vešto nabacio sedlo koje je stajalo na ogradi.

— Jednoga dana ću doći da platim sve ovo...

Val Bend mu priđe.

— Moraćeš da me vežeš — reče.

— Oni će proći ovuda i ne bih želeo da posumnjaju.

Karter klimnu glavom.

Bend mu pruži pušku.

— I ovo će ti zatrebati.

Dok je Karter pokušavao da nađe bilo kakve reči zahvalnosti, Val Bend je mislio praktičnije.

— A sad me raspali po vilici i pri veži za ogradu. Brzo!

Karter nije smeo više da okleva.

Udario je čoveka, ali dosta labavo. Samo ga je zameo.

— Rekao sam da me raspališ! — progunda Bend.

Karter uzdahnu i svom snagom odalami čoveka po vilici.

Bio je to udarac od koga bi se i snažniji momci uspavali. Val Bend je klonuo na zemlju, zamagljenih očiju...

*
* *

Vako.

Nalazio se na desnoj obali reke Brazos koja je tekla na jug prema Meksičkom zalivu.

Možda nije bio u samom srcu Teksasa, ali miris velikog zaliva kao da je rasprostirao od vode preko beskrajnih ravnica do teksaških brežuljaka.

Ličio je na sva ostala veća naselja Zapada.

Imao je nizove kuća s obe strane glavne ulice, dosta saluna i prodavnica, nekoliko korala za stoku na kraju grada i veliki drveni most koji ga je prenosio preko reke na drugu obalu.

Imao je trgovinu sa mešovitom

robom, specijalizovane prodavnice specijalno za potrebe rančera, hotel sa lakim devojkama i kockarskim salonima, berbernice, modne šeširdžinice, kovačke radionice, boksove za konje, salune, rodeo predstave, dve banke, poštu, železničku stanicu...

U toplim danima vrveo je od jahača i prolaznika. Bez obzira na doba dana u njega bi se sjurile gomi-
le kauboja sa dalekih putovanja za krdima, željni zabave, pića i žena. Vako bi se prolamao od pucnjave, a onda bi zamirisao na viski.

Fasade kuća bile su premazane živim bojama, od narandžaste do tamnocrvene, boje višnje. Iznad ulaznih vrata i nastrešnica šarenili su se mnogobrojni natpisi, kitnjastih slova, ispisani veštom ili neveštom rukom.

Tog dana kao da je glavnom ulicom prošlo na stotine jahača.

Prašina nije imala vremena da se slegne. Uvek bi je podigli parovi novih kopita u trku.

Među njima našao se i Badvej Larmon sa svojim pratiocima.

Potera za Teri Karterom naglo se prekinula pred Brazosom. Sve dotle oni su uporno bili za petama begunca, ali su vode velike reke iznenada zamutile tragove i ostavili ih zbunjene pred gradom.

Sada su ušli u podnevnu vrevu, pokriveni prašinom, umornih lica i zategnutih nerava.

Teo Kvins nikako nije mogao da pronikne u Larmonovo žestoko navaljivanje za neprekidno, ubilačko gonjenje od Korsikene sve do Vako.

Šta je to sobom nosio Teri Bakard, kako se Karter predstavljao kod Larmona?

Za kakvu su to tajnu samo njih dvojica znali?

I zbog čega su ostali, pa i on, morali da lome vratove i menjaju dva puta konje kako ne bi izgubili trag prokletom zelenookom drzniku!

Sada su se jedva držali u sedlima.

Usta su im bila puna prašine, kapci teški poput olova, grla suva.

Jedva su osećali žamor oko sebe i sudaranje drugih jahača u prolazu. A Badvej Larmon im, opet, nije davao da predahnu.

— Otvorite oči — poručivao im je na svakih desetak koračaji.

Za Tea Kvinsa, kome razmišljanje nije bila odlika, sada se iznenadno ukazala šansa da rezonuje. U stvari, po njemu, Teri Bakard je vredeo više živ nego mrtav.

Sećao se Larmonovog lica, kada je video da mu nema starog vojničkog kolta iznad vrata.

Da li je bio besan što mu je lopov odneo tu uspomenu iz rata, ili je posredi bilo nešto sasvim drugo?

I šta su značile one reči da Bakard, odnosno Karter, liči na nekog?

— Grant ide sa mnom — prekinuo je Larmon revolveraševe misli — Kvins na drugu, a Huver i Emerson na treću stranu. Pročešljajte sve salune, hotele, berbernice... Niko ne sme da promakne!

— Možda nije stigao još? — primeti Kvins.

— Onda ćemo ga sačekati — iscerio se Larmon svojim krivim usnama. — Mora proći kroz Vako.

— Možda i on misli slično — reče Kvins.

— Kako?

— Pa... recimo, on zna da ćemo ga čekati ovde i zaobići će nas. Promeniće konja negde, kao onda kod Korsikene, i nastaviti da beži.

— Da li bi to učinio da si na njegovom mestu?

Teo Kvins kao da je razmišljao.

— Zavisi — reče zbog čega bežim.

Larmon uputi mračan pogled svom revolverašu.

— Bolje da držiš jezik za zubima kao i dosada — obratio mu se. On da se okrenu ostalima. — Naći ćemo se ovde kroz pola časa.

I pokaže prema salunu „Podvezi-ca”, ispred koga su stajali.

Teo Kvins je bio đavolski žedan. Ali, varao se ako je mislio da će Larmon prvo ući u salun da se osveži. Njegov gazda bio je neumoran u traganju, pa i sada.

— Otići ćemo do železničke stanice — rekao je on Grantu. — Ako bednik hoće da pobjegne a da ne ostavi trag, onda je prugom najsigurnije...

— Ako ga sretnemo — dobaci Kvins — hoćemo li odmah da pucamo?

— Zavisi — odgovori Larmon — da li volite zatvor ili preriju?

Revolveraš ćutke okrenu svog konja. I druga dvojica učiniše isto.

Larmon je zamišljeno zurio za visokom, koščatom prilikom u sedlu. Za ovo kratko vreme puta, Teo

Kvins kao da je dobio bubice u glavi?

Larmonov pratilac s licem Apača ćuteći je čekao sledeća naređenja. Zvao se Kri Grant, ali pravo ime kao da je zakopao iza sebe, u Pueblo Bonitu. Tamo je završio indijansku školu i otišao duboko na jug u potrazi za poslom. Ono „Kri” ispred imena Grant mnogi su pridavali mogućnosti da je pripadnik Kri Indijanaca, ali Grant je na sve samo ćutao i obavljao posao za koji ga je plaćao Larmon.

Bio je odličan jahač, poznavao je tragove, na dugim putovanjima se pokazao kao majstor za kuvanje pa su ga, vremenom, prestali da peckaju za poreklo i navikli se na njega.

Imao je široko lice s jagodicama bronzanih boja, sitne iskošene oči i crnu kosu, kao uljem prelivenu. Nosio je šešir čudnog oblika s jednim kratkim perom na vrhu. Sve ostalo nije se razlikovalo od odeće drugih momaka koji su čuvali Larmonov posed.

Umesto kolta ili puške, imao je samo nož sa krivim sečivom, zadenut za pojas sa strane.

Godine su se teško mogle pročitati na njegovom licu.

Jedni su mu davali trideset, drugi i pedeset.

Začudo, bio je to jedini čovek u koga je Badvej Larmoh imao poverenja. Ni sâm to nije umeo da objasni, ali tako je bilo.

Nešto iz iskustva, a nešto svojim instinktom, Larmon je znao da In-

dijanac drži do svoje reči i do svoje odanosti. Zato se na njega najviše oslanjao i najmanje izdirao.

I ni u jednoj prilici mu nije stavio do znanja da je prijavio Indijanac.

Badvej Larmon je pošao napred, preko ulice.

Kao odgovor na njegovu misao, čuo se pisak lokomotive.

On mamuznu životinju pod sobom, rasterujući prolaznike na svom putu. Neko je glasno opsovao, ali to sada nije moglo da omete gonioca Terija Kartera.

Dolazak voza bio je uvek događaj u Vakou.

Mnogi su tu sačekivali svoje znanke; oni dokoni su registrovali sva nova lica i o njima davali svoja mišljenja, a šerif Čarls Tendi je, opet, bio tu da se osvedoči da je sve u redu i da niko nepoželjan ne siđe s voza u njegov grad.

Čuvar zakona je bio ljudina blizu dva metra, velikih brkova i tamnih veđa. Nešto veći stomak pre je bio dokaz dobrog apetita nego starosti. Lice mu je bilo rumeno, najviše u obrazima, dok mu se oko ušiju crvenela koža od poslednjeg žišanja.

Metalna zvezda nalazila mu se na prsluku, s leve strane.

Odgovarao je na sve pozdrave kratkim klimanjem glave. To mu je, čini se, bilo već i neprijatno. Ali bilo je deo njegove službe.

Larmon i Grant su sjahali ispred daščanog perona i polako se umešali među ljude.

Lice Terija Kartera nije se krilo

ispod oboda nijednog šešira na peronu.

Žene su pod suncobranima željno gledale u pravcu lokomotive koja je dolazila, razbacujući paru na obe strane od svojih velikih točkova.

Šerif Čarls Tendi stajao je na samoj ivici, gde se obično zaustavljao mašinovođa. Odatle je imao na oku sve vagone.

Larmon pokaza glavom napred.

Kri Grant ga shvati i čutke se odvoji od njega. Trebalo je da nagovesti da neće li odnekud, s druge strane, iskrsnuti begunac i krišom se ubaciti u neki od vagona. Ako bi mu to uspelo, onda bi mirno mogao da se odmori u Ostinu i razmisli kada da krene u Crne Planine...

Voz se najzad zaustavio. Imao je tri vagona za putnike i jedan drveni, poslednji, za konje.

Kri Grant se približio svom gazdi, odmahujući glavom. To je značilo da sa druge strane nema nikoga sličnog Karтеру.

Ljudi su počeli da izlaze.

Čuvar zakona u Vakou je pomno pratio sve njih. I kad mu se već učinilo da za njega tu više nema posla, primetio je poznato lice na stepenicama.

Bio je to mlađi čovek, bledog lica, s polucilindrom na glavi i košulji sa riševima ispod brade. Kaput mu je bio sivkaste boje dima, a pantalone od crnog somota. Izgledao je dosta elegantno.

Čarls Tendi najzad ispruži svoj veliki korak prema njemu.

Momak pod cilindrom se pravio

da ga ne primećuje. Kao da je pogledom tražio nekoga po peronu i, na svoju žalost, nije uspevao da ga nađe.

Imao je lepuškasto lice, bele zube i duge zulufe, do same ivice brade. A pri dnu oba uha, male, biserne minduše! Kao u devojke, pomislio je Badvej Larmon, uhvativši šerifov pogled koji se lepio za momka na papučici vagona.

Najzad se njegov pogled ukrsti sa Tendijevim.

— Poker Smit? — oslovi ga šerif, podrugljivim tonom.

Momak podiže obe ruke uvis i osmehnu se.

— Da li sam uhapšen? — upitao je, žmirkajući na jedno oko.

Čarls Tendi prekrsti ruke na grudima.

— Ne krevelji se — opomenu ga. — Prošli put si izazvao gužvu ovde...

— Varali su me.

— Tebe? — podsmehnu se Tendi. — Pazi da ovog puta nešto nezabrljaš, strpaću te iza rešetaka bez obzira da li si ti kriv ili ne!

Poker Smit klimnu glavom, uzdahnuvši.

— Biću miran, šerife — obećao je. — Ali... na pokera ne obraćajte pažnju. Kad se kocke tiče, stigao je neko bolji i opasniji od mene...

— Ko to? — nabra Tendi svoje tamne, čupave veđe.

Poker Smit pokaza nekud iza sebe.

— Ne znam, neću da se mešam. Samo, u vozu smo odigrali nekoliko

deljenja — i tu Poker raširi svoj kaput — tako da mi je u džepu slučajno ostalo još pola dolara!

Šerif je s nevericom buljio u svog sagovornika.

— Šališ se? — upita. — Ko to može da preskoči tvoje trikove i da zapuši uši pred tvojim brbljanjem? Pokaži ga!

Poker Smit se pomače u stranu.

— Možda ste ga već videli? — dobacio je. — Ili čuli o njemu?

Čarls Tendi zatrepta.

Čovek o kome je Poker govorio, tog časa bio je zauzet istovarom svog konja iz poslednjeg vagona.

Niz mali „most“ od dasaka, između vagona i perona, silazio je prekrasni, šareni ždrebac, osedlan crnim sedlom sa srebrnim zakivcima.

Njegov vlasnik ga je čekao sa druge strane odeven u tamno odelo, u beloj košulji bleštavoj kao beli sneg i u crnom kalifornija-šesiru...

Bio je visok, vitak, elegantan. Bio je vraški dobro obučen i naoružan.

Šerif Vakoa je jasno video odsjaj kolta ispod kaputa na levom boku. Bila je to drška ukrašena nečim posebnim. Srebrom ili slonovačom.

Slonovačom?

To bi zaista bilo iznenađenje!

U stvari, Tendi je sve više bio siguran da se ne vara.

U Vako jestigao čaveni kockar.

Dok Holidej!

Demonski pokeraš i strelac, koji je ove krajeve uglavnom izbegavao zbog klime, odjednom se našao pred

njegovim licem. Momak koji se vrteo u krugu po Srednjem zapadu, između Tulse, Okahe i Feniksa...

— Prepoznao si ga? — trže ga Poker Smit pitanjem.

Šerif samo opsova poluglasno.

— Znači, prepoznao si ga.

— Zaveži! — učutka ga Tendi, ne skidajući pogled sa legendarnog kockara. — Šta si ti tražio kod nje-ga?

— Hteo sam da oprobam — sleže ramenima ovaj. — I uvideo sam da priče o njemu nisu bajke.

— Ne razumem — promrmljao je Tendi — ovo nije Ebilejn, ili Vičita. Nije ni Topeka, Kansas Siti...

— Ovo je Vako — nadoveza se na to Poker Smit — a nesreća je što si ti trenutno šerif...

— Gubi se! — naredi Tendi brbljivcu kraj sebe. — I da te nisam video za kockarskim stolom.

— A od čega misliš da ću da preživim, šerife?

— Peri sudove...

— U tom slučaju više volim da zaglavim zatvor — smejuljio se Poker. — Tamo se besplatno dobija hrana.

— I društvo pacova — podseti ga Tendi.

Momak klimnu glavom i udalji se.

Čuvar zakona u Vakou ostao je skoro sâm na železničkom peronu.

Nedaleko, Badvej Larmon i Kri Grant su prisustvovali odlasku i poslednjeg putnika iz voza za Ostin. Trebalo je tu da ostanu sve dok ne krene dalje, kako se Teriju Karteru ne bi palo na pamet da u zadnjem

času skoči na jednu od papučica putničkih vagona.

I oni su primetili šerifov pogled prema kockaru.

Nešto je u vazduhu treperilo, nešto što se ne da opisati već samo naslutiti.

Kondukter je pogledao levo i desno, spreman da mašinovođi dâ znak za polazak. Samo je nekoliko putnika ušlo u stanici Vako. Vrlo mali broj za tako dug put.

— Šerifu se, izgleda, ne dopada onaj stranac — progundao je Larmon više za sebe nego što bi se obratio Indijancu.

— Opasan čovek — odgovorio je Grant.

— Kako znaš?

— Lice... Oči... i ruke.

Larmon se namršti.

— Zar vidiš odavde oči?

Indijanac klimnu glavom.

— Vidim. Plave, kao planinska jezera. Lice od kamena. Prsti dugi.

— Samo, to nije naša ptičica — smrče se Larmon.

Točkovi su počeli da kloparaju, umotani u paru.

Šerif je još uvek stajao na svom mestu.

Na drugoj strani, čovek iz Džordžije se već nalazio u sedlu svog šarca.

Kri Grant je video da njegov gazda okreće leđa peronu i kreće prema ostavljenim konjima na uglu stanične zgrade.

Indijanac je krajičkom oka ipak uspeo da uhvati, sasvim pri kraju vagona, trk nekog čoveka.

Zastao je.

— Bakard! — rekao je glasno.

Badvej Larmon se okrenuo kao žarom opečen.

I zaista, Teri Karter je jurio za vagonom koji se udaljavao iz stanice. Možda bi i uspeo da stigne i okači se, ali je na vreme opazio Larmonovu nakostrešenu siluetu, ruku koja se spuštala na bok.

Naglo se zaustavio.

Poslednja nada za odlazak prema jugu isparila je u tih nekoliko sekundi.

— Za njim! — zaurao je Larmon, ne mareći što mu se šerif nalazio na putu.

A da se čuvar zakona tu nije nalazio, on bi odavno ispalio ceo doboš u pravcu lopova! Ovako strpeo se, da bi izbegao ispitivanja i zvezdonoševu ljubopitljivost.

Smatrao je da mu Bakard više ne može umaći.

Nalazio se u Vakou.

Bio je to odnos snage pet prema jedan u korist potere.

Teri Karter je šmugnuo natrag; zaklonio ga je suprotni ugao železničke zgrade, odakle se pružalo šipražje do prvih kuća. Proketo dobar put za skrivanje.

Čarls Tendi je čuo bat koraka iza sebe i okrenuo se.

Protrčali su pored njega, oborivši ga skoro.

Čarls Tendi je pomislio da su to zakasneli putnici koji žele da uskoče u kompoziciju. Voz je ubrzavao sve više, a dva stranca se nisu zausta-

vila ni kad je poslednji vagon napustio stanicu.

Teri Karter nije bio u preimućstvu.

Međutim, slučajno ili ne, pred njegovim gonjocima odjednom se isprečio Džordžijančev šarac.

Izgledao je vrlo uznemiran i njuškom je skoro skinuo Larmonov šešir.

— Sklonite se — povikao je ovaj, pokušavajući da obide s druge strane.

Ali šarac se i tu našao.

Badvej Larmon se zapenušao od besa. Svaki sekund zadržavanja udaljavao ga je od begunca.

— Sklonite to proketo kljuse! — zaurao je.

— Uplašen je — dobaci kockar metalno hladnim glasom.

Kri Grant je uspeo da šmugne ispod samog Migovog trbuha. Bio je to munjevit pokret, dostojan indijančevih predaka. Larmon je ostao oči u oči sa kockarem.

Verovao je da će Grant uspeti i bez njega.

— Na nekom drugom mestu ja bih vam pokazao — zapretio je Larmon prema Holideju.

— Šta se dešava? — približi im se šerif Čarls Tendi.

Njegov nailazak kao da je splasn timer Larmonov gnev. U Korsikeni on je bio sve, ovde je morao da pazi na svoje ponašanje ako nije želeo da izaziva sumnju.

— Natrčao sam na konja — rekao je nabusito.

Šerif je jednim pogledom procenio

čovjeka pred sobom. Bio je stranac, lepo obučen, iskićen skupocenim prstenjem, naoružan i uobražen.

U svakom slučaju, previše stranaca u jednom danu.

— Ko ste vi? — upita Tendi.

— Zovem se Larmon — odgovori ovaj. — Iz Korsikene. Da li sam prekršio zakon, šerife?

— Ne — uzvratila Tendi lagano. — Ali možete se zaduvati ako nastavite sa trčanjem.

— Mogu dugo da trčim — rekao je Larmon.

Pri tome je pogledao u kockara. Međutim, nije dugo izdržao u tome. Sa Holidejevim očima niko nije mogao dugo da se nosi.

Pa, ni Badvej Larmon!

On još uvek nije znao pred kim stoji. Nasuprot šerifu Tendiju, koji je pojavom žive legende Zapada od jednom izgubio samopouzdanje.

Larmon je bez reči ostavio šerifa i stranca u crnom i krenuo na stranu kuda je otišao Kri Grant. Nije išao dugo, Indijanac se pojavio pred njim kao da je iz zemlje iznikao.

— Utekao je? — promrsi Larmon videći ga samog.

— Ulice su pune — odgovorio je Grant. — Ali ne može daleko.

— I ja mislim — složio se Larmon. — Da potražimo Kvinsa i ostale...

Šerif je odmah zaboravio na nadmenog došljaka. Njemu je kockar postao briga. Nevolje su pratile Džordžijanca gde god bi se obreo.

— Holidej? — oslovio ga je Tendi, mereći ispod oka.

— Vidim da sve znate — dobaci

kockar i okrznu pogledom Pokera Smita koji se naslonjen na stub stanične čekaonice kliberio u pravcu šerifa.

— Ne bih želeo da počne neka gužva — naglasio je Tendi.

— Idem za Sent Anđelo — rekao je Dok — a voz ne ide u tom pravcu. Znate li neko drugo prevozno sredstvo?

— Znam za kočije Varenove kompanije iz Hemblukerija. Ona dva puta nedeljno ide za Stouns Veli, a to je samo dvadeset milja daleko od Sent Anđela.

Kockar klimnu glavom u znak zahvalnosti.

— Kočija kreće sutra — podseti ga šerif.

— Odgovara! — složio se Dok.

Čarls Tendi više nije znao šta bi još mogao da kaže.

Da bi sakrio svoju zbunjenost, okrenuo se prema iscerenom licu Pokera Smita.

— Još si tu, a? — podviknuo je.

*

* *

Bežeći od Granta, Teri Karter je na svoj užas primetio da će se skoro sudariti sa Teom Kvinsom.

Nebesa!

Izlaza nije bilo.

Našao se pred nekom trgovinskom radnjom sa voćem, izloženim pred ulazom u velikim sanducima.

Iza njega su prolazile neke žene zauzete uzbudljivom pričom.

Desno, preko ulice, bila je čistina

na kojoj bi ga i slepac mogao ustreliti jednim hicem.

A ispred, Teo Kvins. Njuška od koje ga je spopadala muka.

Teri Karter je jedino mogao da ga sačeka ili da mu pođe u susret. Možda bi ga to i zbunilo. Pretpostavljao je da revolveraš neće smeti da posegne za oružjem. A što se pesniča tiče, bio bi mu dovoljan jedan Karterov kroše.

Međutim, na najveće mladićevo iznenađenje, Teo Kvins je okrenuo glavu od njega!

Bio je siguran da ga je opazio. Čak mu je u zenicama sagledao trijumf.

Ali, nikako nije umeo da rastumači zbog čega je Larmonov revolveraš okrenuo glavu i, šta više, ušao kroz neka vrata u neku prostoriju.

Šta je to trebalo da znači?

Osvrnuo se.

Larmon i Indijanac Kri sigurno su mu bili za petama. Ni ostali nisu bili daleko. Čekali su, verovatno, noć da ga dograbe.

A noć je bila i njegova šansa da im umakne.

Karter se nije bojao za sebe.

On je samo želeo da uspe, da se dokopa Crnih Planina na koje je ukazivala grubo iscrtana mapa, savijena u cevi Larmonovog „pismejkera“.

Ostao je bez para, u košulji koje je sunce skorelo posle kupanja u Brazosu i pantalonama na kojima su ga fleke od blata podsećale na trčanje kroz šumu ispred potere.

Otada, sve do Vakoa, nije imao

ni trenutak odmora. Konja i sedlo je na brzinu prodao u Sun Kriku, za taj novac nabavio hrane, municije i revolver s opasačem. Prodao je tako jeftino, da je pod grlom osetio bol, ali nije imao vremena da se pogada.

Sada je od svega toga imao opasač i oružje.

Vrlo malo u odnosu na Badveja Larmona i njegove hulje.

Na železničkoj stanici su mu presekli put. Sada su oko njega sužavali krug. Kao da je osjećao njihove oči na sebi gde god bi koraknuo.

Čekali su poput lešinara da pogreši i da klone.

Zato je birao najveće gužve da se kreće, jer tu mu nisu smeli ništa. Svedoci i šerif nisu odgovarali Larmonovim planovima.

Velika reka ljudi povelala je Kartera prema udaljenoj četvrti Vakoa, gde su krovinjare, sklepane od dasaka i lima, služile za prebivalište najsiromašnijim.

Jasno se čula graja ljudi okupljenih oko nečega.

Teri Karter nije imao naročitog razloga da ne zaviri u tu gomilu. Koliko je mogao da vidi, niko ga od Larmonovih njuškala nije pratio.

Krug posmatrača bio je napravljen oko dvojice do pasa razgoličenih momaka.

Nalazili su se u sredini jednog četvorougla, među četiri pobijena klina na kojima je, opet, bio razapet konopac.

Momci, kršni i nabrekli, obilazili su jedan oko drugog sa podignutim

rukama, povremeno upućujući udarce. Bili su to snažni zamasi i u svakom promašaju jedan od njih bi posrnuo i s teškom mukom se održao na nogama.

Zatim bi se ponovo krvnički pogledali i, kao po dogovoru, bacili napred.

Kad bi tuča uzela nepredviđene razmere, umešao bi se sa strane čovek u fraku i razdvajao ih.

— Samo po propisima! — urlao je on, gurajući svoje mesnato okruglasto telo među njih. — Ne važi kolenima! Ovo je boks, a ne salun-ska tuča!...

Gledaoci su se opredeljivali i navijali.

Čovek u fraku je skupljao opklade i, naravno, ulagao svoj novac na slabijeg. Međutim, sve je to bilo namešteno i režirano. Slabiji se povlačio, krio, a onda je na znak upućen sa strane od „sudije” krenuo u nepredviđen napad i zasuo protivnika bujicom udaraca.

Kad su ljudi shvatili da su nasamareni, bilo je kasno.

Žagor nezadovoljstva počeo je da se širi kada je krupniji partner, ljudeskara sva u mišićima, počeo da se pokriva šakama i beži uz konopac.

Debeljko u cilindru je pokušavao nekako da ga vrati i natera da prihvati borbu, ali ovome se izgleda više nije tuklo.

Teri Karter je odsutno posmatrao ovaj cirkus.

Najzad je jedan od borca pao, raskrvavljen. Bio je to džin, za koga bi svako tvrdio da je u stanju da

uhvati bufala za rep i zavitla oko glave,

Njegov protivnik je podigao ruke u znak trijumfa i nekoliko puta mahnulo razočaranim gledaocima.

Debeljko je pogledao onesvešćenog boksera i zavrteo glavom.

— Duša mu je u snovima! — glasno je zaključio. — Hal Monej je pobedio nokautom!

Posmatrači preteći zarezашe prema njemu.

— Ali svi imaju šansu — nadvikao je debeljko publiku. — Dajem pedeset dolara onome ko izdrži jednu rundu od pet minuta sa Monejem! Pedeset dolara!

Zavladao je tajac.

Bila je to đavolski lepa ponuda!

— Pedeset dolara za pet minuta! — mahao je debeljko svežnjem novčanica. — Ko misli da može, neka uloži deset. Ako pobedi, dobija pedeset dolara i svoj novac natrag! Ima li takvog među vama? Da li sam čuo nekog da se javlja? Nisam?

Hal Monej je stajao raskoračen, u iščekivanju.

Nasuprot svom džinovskom partneru, on je bio naizgled slabiji, ali se opazala skladna građa i čvrstina mišića, pravilno raspoređenih po celom telu.

Imao je nežno lice, bez ožiljaka, iako se bavio ovakvom vrstom cir-kusa.

Kratko podšišana kosa, ovalno lice, osmejak koji otkriva dva reda kao biser belih zuba, male jamice na obrazima i oči boje kestena, takvo je bilo lice Hala Moneja.

Zato nije bilo čudo da je u publici bilo dosta žena.

I uzdaha, naravno.

— Niko se ne javlja? — nastavljao je debeljko, unoseći se najbližima u lice. — Zar je Vako pun kukavica?

— Zaveži! — zabrundao je neko otpozadi i prvi redovi se zaljuljaše, a onda razmakoše.

Pojavila se grdosija, zasukanih rukava, glave nasadene na ramena tako da mu se vrat nije ni video.

Zvao se Al Trup. Nije imao mnogo vijuga u mozgu, ali su ga znali kao kavgadžiju i prgavka. Nisko čelo i sitne, uvučene oči posmatrale su debeljka s prezirom.

— Daj pare odmah — rekao je, kezeći se — da mi ne klizneš posle!

Čovek trže ruku.

— Treba prvo da se boriš! — povikao je.

— Ne treba mi pet minuta — okoračio je Trup konopac i našao se u četvorouglu.

Posmatrači su počeli da navijaju za njega.

U svakoj drugoj prilici bi ga izbegavali i prezirali, sada su želeli da se on u njihovo ime osveti debeljku koji im je pokupio novac a sada izaživa!

— Hajde, Ale! Rastrgni ga!

— Zvizni ga!

— Ne daj mu da obigrava oko tebe. Odmah ga raspali!

— Posle idemo na piće! Navali!

Međutim bilo je lakše to reći nego ostvariti.

Monej je mirno sačekao Trupovo približavanje.

Očigledno, pojava iscerenog mesnog siledžije nije napravila utisak na njega.

Debeljko je u Trupovim očima nazirao krv. Zato je odmah prileteo.

— Ovde moraju da se poštuju propisi...

Trup ga odgurnu od sebe kao mušicu.

— Beži! — zarežao je. — Kad izvršim s ovim, spremi još pedeset dolara da sredim i onog drugog.

Mislio je na džina, koji je otrešao glavom po strani, besan što nije na vreme „odglumio” pad već je dobio udarac od koga mu se zaista zamutio mozak.

Al Trup je bio došao već sasvim blizu Hala Moneja.

Ljudi su se utišali.

Iščekivali su prasak, udarac od koga će nasmešeni stranac odleteti preko konopaca čak do Brazosa!

Trup je zamahnuo...

I posrnuo!

Hal Monej je vešto izbegao udarac samo malo iskrenuvši gornji deo tela u stranu.

Kavgadžija iz Vakoa nije umeo da se vrati natrag posle žestokog zamaha i preleteo je preko Monejove noge pravo u prašinu!

Da nije bilo konopca, Trup bi se loše proveo, jer je padao glavom naniže.

Podigao se zakrvavljenih očiju. Svima je bilo jasno da o nekakvim propisima više nema ni govora.

Sada se nije zaletao: išao je nasigurno.

Vrebać je da uluči zgodnu priliku i iz blizine potkači momka koji ga je tako namagarčio pred svima.

Međutim, Hal Monej mu to nije dozvoljavao. Čim bi Trup pružio korak napred, on bi se već našao korak natrag. A ruke je držao ispred sebe, lagano kružeći njima ispred Trupovog nosa.

— Prestani da skakućeš, kopile!
— dobacio mu je razdraženi partner.

Ni njegovi sugrađani više nisu bili sigurni u njegovu pobedu.

Al Trup nije imao pri ruci stolicu ili bocu kojom bi se poslužio kad oseti da nije nadmoćan. Morao je da uzda u sopstvene reflekse, a u tome je bio siromašan.

Još jedan zamah, ali Monej ne odstupi. On je uzvratio brzim direktom u pleksus i Al Trup se povi, stenjući. Ipak ostao je na nogama.

Iznenadenje u očima ubrzo je zamenio bes.

— Dvadeset dolara na Moneja! — izvikuje debeljko i pruža šešir.

Niko ne prihvata?

— Pedeset za vašeg građanina? — predlaže dalje.

Ljudi vrte glavama i kolebaju se. Ne žele ponovo da nasednu. Hal Monej zna: ako prihvate, on će morati da namerno padne sledeći put kad zamahne siledžija.

To je bio deo predstave.

Ali, pošto niko ne prihvata ponudu, njemu ne preostaje ništa drugo nego da okonča ovu rundu. Ako se

bude javio još neko, neće biti na odmet da sačuva malo snage za njih.

On je izbegavao nalete Ala Trupa i smejuljio se, želeći da ga iznervira toliko da zaboravi na svaku opreznost.

Teri Karter je s više interesovanja pratio ovaj naizgled neravno-pravan duel.

Bio je to trenutak neopreznosti koji ga je mogao skupo koštati.

Jer, dvojica iz Larmonove potere, Huver i Emerson, ugledali su njegovu riđu bradicu. I približavali su mu se, nečujno i podmuklo.

Ruke su držali na koltovima, ne ispuštajući Karterov profil iz vida.

Sunce se priklanjalo zapadu.

Senke su bivale sve duže, tamnije; miris bufalo trave osećao se jače nego ikada.

U areni, okruženoj jednim konopcem, Al Trup je žestoko kidisao na elastičnu figuru Hala Moneja. Bio je to pravi stampedo od ogromnih ruku i jedan udarac je morao da pronađe svoj cilj.

Gomila se ponovo počela da se uzbuđuje.

Hal Monej je iznenada stao i levom blokirao jedan udarac pomahnitalog Trupa.

Grdosiji je ruka za trenutak obamrla.

Nije imao vremena da razmišlja o tome.

Bokser je uputio svoj desni kroše u vrh Trupove brade i položio ga na kolena. Iz okupljene mase oteo se uzdah.

Trup je kolutao očima, ošamućen.

Drugi udarac upućen ispod brade podiže mu glavu.

Bio je gotov.

Prevalio se na leđa kao džak.

Ljudi koji su ga malopre bodrili, ipak su na kraju ostali zadovoljni: mesni kavgadžija je najzad izvukao deblji kraj. I to od boksera kome nisu davali nikakve šanse! Šteta što se Hal Monej ne zadržava više u Vakou, ima sličnih Trupu koje bi trebalo da smiri...

Debeljko sa frakom donese odnekud kofu vode i sruči je na Trupovu glavu.

Za to vreme, Teri Karter se spremao da krene.

Ali, iznenada je bio svestan da su ga pronašli!

Osetio je na leđima vrh revolver-ske cevi.

— Miruj! — prošaputao mu je neko na uho. — I ne okreći se...

Prepoznao je piskutav, kreštav Huverov glas.

— Pođi polako — dodao je taj isti glas. — Ne skreći pažnju, ili...

Zatim mu druga ruka izvuče kolt iz futrole.

To je bio Emerson.

Jasno ga je video, cerio mu se u brk.

Morao je da ih posluša. Oko njih su se ljudi tiskali, galamili, a Teri Karter se probijao napred praćen budnim okom svojih progonitelja.

Nije video ni Larmona ni Granta. Teo Kvins je ostao u onoi stolar-skoj radionici kad su skoro natrčali

jedan na drugog, i s nepojmljivom mirnoćom okrenuo glavu od njega i pravio se slep!

Kvinsu se ponešto motalo u glavi, ali zasada nije mogao da iščačka šta.

— Samo napred — opominjao ga je Huver.

Imao je uzano, rošavo lice i ostru, dugu kosu boje slame. Široke ja-haće nogavice na pantalonama landarale su oko njegovih mršavih, krivih nogu. Kolt je nosio sasvim nisko, slično Kvinsu, ali nije važio za dobrog strelca kao što je to ovaj bio.

Dag Emerson je izigravao ravno-dušnog, okorelog tipa, a u suštini je bio potajna kukavica. U duetu sa Huverom predstavljao je nešto, a bez njega je bio ravan običnoj kukavici. Zbog toga je izigravao Huverovu senku i smatrao se njemu ravnim.

— Šta hoćete? — upitao ih je preko ramena, dok su koračali ulicom, pored nekih kola s arnjevima. Neki pas umotavao se oko Karterovih čizama čitavih desetak metara, a onda se vratio natrag.

— Larmon će te pitati nešto o njegovom psu — podseti ga Huver.

— Voleo ga je.

— On ima dosta pasa na uzici — odgovori Karter i Huver ga razumede. Međutim, pakosno se osmehnuo.

— Nisi znao da gazda nosi gvozdenu košulju ispod? — pitao je, uživajući u Karterovom iznenađenju. — Badava si se radovao njegovoj smrti. Zašto si pucao?

— Zar vam nije rekao? — odbru-
si mladić.

— Rekao je samo da te skleptamo
— dobaci Emerson.

— Za bolje i niste.

— Umukni! — naroguši se Hu-
ver.

Već su bili pred salunom „Pod-
veznica”.

Teri Karter je pretpostavljao da
će se tamo naći sa Larmonom i os-
talima. U svakom slučaju, nije smeo
dozvoliti da doživi kraj na samom
početku svog puta prema Crnim
Planinama.

Pogled mu je pao na veliko drve-
no korito, pojilo za konje, ispred
grede za vezivanje.

Skinuo je šešir i dlanom obrisao
čelo.

— Da se malo nakvasim? — upi-
ta Huvera.

Ovaj se dvoumio. Međutim, oko-
lo je bilo dosta sveta, a Larmon bi
mu, možda, prebacio ako bi bezra-
zložno izazivao sudbinu u obliku še-
rifa Vakoa...

— Požuri! — prasnu najzad, spu-
stivši ruku niz opasač.

Salun „Podveznica” imao je veli-
ki natpis, iznad koga su visila dva
velika lusteri. Oni su noću najve-
rovatnije osvetljavali ime „Podve-
zica” i to je bio siguran putokaz
namernicima koji dolaze u Vako sa
svih strana.

Veliki trem sada je bio u hladu.
Prozori sa četvrtastim pregradama
i isto takvim staklima nisu mogli da
pomognu Karteru. Unutra nije vi-
deo nijedno lice na koje se mogao

osloniti. Šerif je verovatno, kako to
obično biva, bio na sasvim suprot-
noj strani...

On se nažé nad vodu, nakvasi ru-
ku, a onda spusti i šešir.

Kada ga je napunio do vrha, uči-
nio je pokret, da će ga staviti na
glavu i tako najbolje ohladiti teme.

Ali, Teri Karter je iznenada is-
pružio ruku i sasuo sadržaj Eriku
Huveru u lice!

Larmonov čovek se zateturao i
mašio za oružje.

Scena koja je počela da se odigra-
va kraj pojila, pred „Podvezicom”,
nije mogla da ostane nezapažena.

Naročito kada je Teri Karter pri-
skočio Huveru i zadao mu udarac po
licu.

— Prokletstvo! — opsovao je Dag,
Emerson i istrkao svoj kolt.

Teri Karter je bacio Huvera u
prašinu i poleteo prema tremovima
nanizanim na severnoj strani glavne
ulice.

Želeo je da se izgubi u gužvi. Me-
đutim, zaplašeni prolaznici su se
raspršali na sve strane i Karter se
obreo usamljen.

Bio je kao na dlanu pred nišanom
Emersonovog oružja!

S licem iskeženim od zadovolj-
stva, Emerson je nanišanio na be-
gunca.

— Ubij ga! — zaurao je Huver
dižući se iz prašine.

I zaista, hitac je planuo!

Teri Karter je pretrnuo. Očekivao
je udarac olova u svoje telo ali je
uspeo da vidi samo kako Emersono-
vo oružje pada na zemlju.

Metak je došao sa strane.

Mali oblačak barutnog dima rasplinjavao se oko bedara stranca u tamnom odelu.

Stajao je pred ulazom u salun, opuštenih ramena, suženih zenica.

Karter je kao hipnotisan stajao na sredini ulice, raskrečen, prazne futrole i blatnjavih pantalona. Ličio je pre na skitnicu nego na bivšeg plaćenika Badveja Larmona.

Iznenađeni Emerson najzad je shvatio da mu je kolt demonskim hicem izbačen iz ruke, a da mu je šaka ostala nepovređena!

Kada je skrenuo pogled prema ulazu, Dok Holidej je već okretao svoj „linkoln“ oko kažiprsta i vratio za pojas. Ljudi zatečeni na ulici osećali su slično kao i Emerson: strahopoštovanje i nevericu.

Huwer je video kako se Karter približava svom spasioču.

A onda je opazio i šerifa Čarlsa Tendija kako krupnim koracima grabi prema njima.

— Šerif! — pisnuo je prema Emersonu.

Ovaj je podigao svoj kolt sa zemlje i pošao za svojim prijateljem. Nisu želeli susret sa čuvarem zakona, pre nego što im Larmon za to ne dâ nalog. A on je izričito zabranio da stvaraju buku oko sebe.

Izgubili su se u pobočnoj uličici pre nego što je Tendi uspeo da ih primeti.

Što se tiče Kartera, ni njemu se nije svidao susret sa čuvarem zakona.

Zato je zahvalnost prema strancu

ostavio za neki drugi put i okrenuo se da pođe uz zidove, prema zapadnom delu Vakoa.

Ali, put su mu presekli Badvej Larmon i Kri Grant.

Indijanac nije imao potrebe da puca: on je mogao nožem da ga prikuje neki zid, bešumno i precizno. Nekoliko puta se uverio u njegove sposobnosti sa hladnim čelikom. Potezao je nož iz korica poput vrsnog revolveraša koji poseže za koltom.

Teri Karter se vratio prema ulazu u „Podvezicu“.

Pogled mu se ukrsti sa ledenoplavim očima čoveka iz Džordžije.

Kockar je u Karterovim zenicama zapazio paniku.

Badvej Larmon je prestao da korača, trčao je. Ruka mu se nalazila blizu opasača i očigledno da je bio rešen da prekine igru skrivalice.

— Stani! — povikao je i izvukao kolt.

*

* *

Teri Karter nije verovao da će Larmon pucati. Pošao je prema vratima, kada je planuo hitac i odneo nekoliko iverica sa ragastova.

Više nije mogao da beži.

Kao da je zaboravio da su ga Huwer i Emerson razoružali pa je krenuo šakom prema futrolji. A kada je postao toga svestan, stegao je pesnice i zauzeo borbeni stav. Nije mu se predavalo u Larmonove ruke.

Šerif Čarls Tendi isprečio se ispred Badveja Larmona svojom te-

lesinom, poturajući mu pod nos li-
menu značku.

— Sklonite to oružje! — naredio
je oštro.

— Njega tražim — rekao je, po-
kazujući prema Karteru. — To je
lopov... i ubica!

— Rekao sam da sklonite kolt! —
grmnu Tendi.

Larmon mrzovoljno vrati oružje
natrag. Kri Grant je stajao po stra-
ni, s rukama prekrštenim na prsi-
ma. Nije gledao u Kartera već u
kockara.

— Šta se dešava ovde? — pitao je
Tendi, besan što se ljudi počeli da
ih okružuju. Kartera to podseti na
malopredašnju tuču između Hala
Moneja i Ala Trupa. Sad je on bio
u centru, ali s tom razlikom što se
na njega niko ne bi kladio!

— Želim njega! — pokazao je
Larmon na mladića. Povratio je
svoju mirnoću i zabacio glavu. —
Ja sam Badvej Larmon, iz Korsi-
kene.

— Čuo sam za nekog Larmona
— primeti šerif — ali u Denisonu.

— To je moj brat.

Tendi zaklima glavom.

— Šta vam je ukrado? — zapita,
odmeravajući Kartera.

— Revolver! — brzo odgovori
Larmon. — Uspomena iz rata... I
pucao je na mene, maskiran, ali ni-
je uspeo u tome. Ako ne verujete,
pitajte moje ljude...

— Njega? — pokaza Tendi na
Granta.

— I njega — smrče se Larmon
— ali imam još trojicu.

— Gde je taj revolver? — okre-
nu se šerif prema Karteru.

— Nemam pojma — sleže rame-
nima mladić — verovatno mi je is-
pao dok sam plivao Brazosom...

— Laže — planu Larmon. — Ne
verujte mu nijednu reč!

— Kako se zoveš? — obrati se
Tendi ponovo mladiću.

— Bakard... Teri Bakard.

— Šta kažeš na to da pođemo
malo do mene i sve objasnimo?

— Ne sviđa mi se — priznade
Karter.

— Izgleda — podiže Tendi svoje
obrve. — Zašto si ukrado revolver
mister Larmonu?

— Neka to on kaže — stisnu us-
ta ovaj, a u očima mu sevnuše pla-
mići.

Badvej Larmon se nasmeja prit-
vorno.

— On je u stanju da ispriča sva-
kojake priče, šerife. Poznat je po to-
me. Ali, pokušao je da me ubije.
Zaklao je i mog psa, Dijabla.

— Zašto šerif Korskene nije pre-
duzeo poteru?

— Nije bio tamo te noći...

Karter se umeša.

— Tamo nema zakona, šerife, Lar-
mon je sve i svja.

Ali ovome se izgleda suviše žuri-
lo.

— Hoćete li da ga predate nama,
šerife? Pošteno će mu se suditi u
Korsikeni?

— Kako? — zateče ih hladan
Džordžijančev glas. — O prvo viso-
ko drvo?

Larmon se okrenu prema Holide-
ju. Bio je već spreman da prasne,
ali začuta pred njegovim pogledom
u kome su se mešali čelik i led.

— Vi se ne mešajte... — progunda.

— Da nisam, momak bi bio mrtvac — reče Dok. — Ono su vaši momci? — upita i pokaza prema Huveru i Emersonu, čije je glave prepoznao u drugim redovima?

— Poznajete ga? — upita šerif kockara, gurnuvši Kartera ispred sebe. — Da vam nije prijatelj?

— To nije rešenje, šerife — prijeti Holidej — ali mnogo se momaka sjatilo oko nenaoružanog mladića. Tu nešto smrdi!

— Izgleda — složi se Tendi i okrenu se prema Larmonu.

Međutim, skoro je natrčao na cev kolta.

— Šta?

Larmon ga dočeka neprijateljski.

— Žao mi je, šerife — rekao je potmulo — ali ja vodim momka sa sobom!

— Šalite se? — zareža Tendi. — Ja sam zakon, pazite! Previše prećenjujete sebe!

— Vodim ga! — rekao je na sve to Larmon i pokaza glavom Grantu. — Ostali neka se ne mešaju! Jasno?

Indijanac uhvati Kartera i povede ga sa sobom. Larmon je držao upereno oružje prema kockaru i šerifu. Sa strane, Huver i Emerson su se pridruživali svome gazdi.

Jedino je Teo Kvins nedostajao?

— Za tebe važi, nalickani — okrenuo je Larmon kockara — podigni ruke visoko! Sasvim visoko!

Kockar ćutke posluša.

— I neka ostanu tako — klimnu glavom Larmon. Za to vreme Hu-

ver je dovodio konje. Na ulici je vladala tišina, bila je to zaista neverovatna slika: par koltova držalo je u šahu šerifa Čarlsa Tendija!

Ništa ne pokušavajte — posavetova ga Larmon — inače ne dajem ni pet para na tu zvezdu!

Tendi je samo zaškripao zubima.

S druge strane, Holidej se smeškao uglovima svojih usana.

Terija Kartera su posadili na rezervnog konja, između Larmona i Huvera.

— Nećete daleko! — opomenu ih čuvar zakona u Vakou.

Kao odgovor na to, Emerson izbaci olovo i zrno odnese Čarlsu Tendiju šešir sa glave. Šerifovo lice se zateže.

— Moglo je i malo niže — cerekao se Emerson, držeći oružje na jabcu sedla.

Tendi promrsi kroz zube neku kletvu i otrovnim pogledom isprati kauboja.

Sad su svi bili u sedlima.

Badvej Larmon se samo malo odmakao od Kartera i to je za Holideja bilo dovoljno.

Ruke koje su bile podignute to kratko vreme, iznenada su se spustile poput bleska munje.

Sve se odigralo u treptaj oka!

Ni šerif ni najbliži njemu nisu mogli da nazru početak tog ubistvenog poteza. Najmanje se tome nadao Badvej Larmon.

Desilo se da je s Džordžijančevih bokova odjednom prasnulo, da su buknuili narandžasti plamenovi i da je, skoro nepomičan, legendarni kockar otposlao kroz niklovane cevi

svojih „linkolna“ usijani tovar prema jahačima iz Korsikene!

Zaglušujuća pucnjava u smiraj dana potresla je glavnu ulicu i preplašila konje pod jahačima.

Zrna su smrskala Huverovo rame i povila ga po sedlu.

Larmon je dobio metak u šaku.

Oko Ferija Kartera se, kao čarolijom, stvorio slobodan prostor i on je ne razmišljajući mnogo zabio pete svojih čizama konju u slabine.

Životinja je zarzala i poletela napred.

Pod Huverom, vranac je u magno-venju krenuo za kopitama Karterovog konja noseći na sebi ranjenog gospodara. Što se Larmona tiče, on je video da Karter beži i nije mu bilo do obračuna sa strelcem iza sebe.

I on je, stegnutih zuba, naterao konja u galop.

Dag Emerson je ostao poslednji, uplašen usamljenošću sa kojom se iznenada suoči. Kao za inat, životinja pod njim nije podlegla trzaju uzda već se propinjala i pretila da ga zbaci sa sedla u prašinu.

Šerif Čarls Tendi je najzad došao k sebi.

Kraj njega, u rukama stranca u crnom, dimili su se koštovi. Začudo, taj više nije imao nameru da troši municiju, iako mu je Emerson bio cilj s kojim bi bez po muke sastavio nišan i skinuo na zemlju.

On se maši sopstvenog oružja, ali Emerson je već uspeo da savlada konja i da mamuzne. Prašina je zaklonila vidik, a da bi sve bilo potpunije, u grad je ušla luksuzna ko-

čija na dva točka i preprečila Tendiju put do prvih osedlatih konja.

Sa sedišta pozadi izdigla se prili-ka nekog čoveka u svetlom šeširu.

— Šerife, moram sa vama da razgovaram o...

Čarls Tendi je žestoko odmahnuo rukom i zaobišao kola.

— Do đavola — uzviknuo je — mičite se s puta!

Nije razmišljao o činjenici da će jurnuti u poteru sam, protiv četvorice. No, poniženje koje su mu naneli kao da mu je zbrisalo svaku opreznost. Morao je da ih se dočepa!

Juriće ih do pakla!

Dok je šerif stavljao svoje ogromno telo na prvog konja kojeg je zatekao privezanog, Holidej primeti kako mu se približava Poper Smit.

Polucilinder mu se nalazio na glavi malo nakrivljen prema levom oku. Izgledalo je da ga sve što se okolo dešava, zabavlja i razgaljuje.

Kockar je napunio doboše svojih „linkolna“ i smestio za opasač.

Lepušasto lice Pokera Smita s neskrivenim divljenjem je pratilo sve Džordžijančeve pokrete.

— Uverio sam da igrate pakleni poker, Dok — rekao mu je — a sad sam se uverio i da ste, pakleni strelac!

— To je zato što sam blizu pakla — uzvрати kockar.

Poker Smit zavrte glavom.

— Kad se pakla tiče, uglavnom su u njemu vaši protivnici...

Holidej izvadi svoju pozlaćenu tabakeru. Miris finih cigareta zapahnu Pokera Smita.

Ljudi su okolo zurili u stranca

koji je izbljuvao olovo za ciglo dve-tri sekunde, ranio dvojicu, a onda mirno vratio oružje za pojas, kao da se nije desilo ništa.

Kočija kojom se dovezao čovek u svetlom šeširu, polako se približila ivici pločnika.

— Satlof — prošaputao je neko.

To ime bilo je izgovoreno sa strahopoštovanjem.

Za Holideja, međutim, ono nije značilo ništa.

Iz kočije je izišao elegantno obučeni sredovečan čovek, tamnih negovanih brkova i bujne tamne kose. Nosio je u ruci štap sa kuglom od slonovače na vrhu, ali se njime nije poštapao već igrao. Okretao ga je pri hodu mađioničarskom veštinom i jedva otpozdravljao ljudima sa strane, koji su se klanjali ili dizali šešire.

Imao je na sebi svetlograo odelo, sa kravatom boje crvenog vina.

Više je ličio na bogatog naslednika nego na rančera.

A Roni Satlof je bio rančer, najmoćniji u ravnicama oko Vakoa.

Lice su mu prekrivale sitne bore i podočnjaci, a ispod jagodica pružale su se sa strane dva useka i činile mu izraz lica gorkim i oporim.

Bio je dosta snažan, gibak, nadmen. Bio je svestan svog bogatstva i to je svakome ulivao u glavu.

Iza njega, na pristojnom odstojanju, jahala su dva visoka, mršava pratioca. Oba su nosila na rukama rukavice od tanke, crne kože. Na uzanim bedrima bili su nisko pripasani koltovi kalibra 44.

Holidej je odmah zaključio da mu je to telesna straža.

Što se tiče samog Satlofa, mora da je imao sedih u kosi, ali ih je skrivao bojom.

Poker Smit je sa vidljivom radoznalošću gledao kralja rančera o kome je slušao prave bajke. Sada kada ga je video, nije mu ličio ni na kakvog „kralja“ već na običnu hulju koju su novac i pohlepa omotali lažnim sjajem.

Roni Satlof je zakoračio na trem. Poker Smit napravi dubok poklon i skide svoj polucilinder.

To je bila najobičnija ironija s njegove strane, ali rančer ili to nije osetio ili se pravio da ne opaža. Uspeo je da mu se osmehne.

Zatim je stavio vrh svoga štapa na Holidejeve revere.

— Skloni se! — rekao mu je nabusito.

— Ma nemoj? — dočeka ga ovaj, dunuvši mu dim cigare u lice.

Rančer se zablenu u kockara.

•
•

Roni Satlof je napravio neoprostivu grešku.

Zamahnuo je svojim štapom i dosta snažno lupio Holideja po prsima.

Čak se i Pokerovo lice zateglo od iznenađenja.

— Rekao sam da se skloniš! — planuo je Satlof, osećajući iza sebe dah svojih čuvara.

Kockareve oči iznenađa su otopile led u zenicama i zapalile se.

Satlofova kugla od slonovače još je počivala na njegovom kaputu.

Kockar je obuhvati svojim dugim, prozračnim ali snažnim zglobovima i odvoji od sebe. Rančer se trudio da štap ostane na istom mestu, ali snaga razgnevljenog kockara bila je neuporedivo veća od njegove.

Nekoliko trenutaka samo štap je lebdeo u vazduhu, a onda je usledio snažan trzaj i on je ostao u Džordžijančevoj ruci.

Roni Satlof ustuknu korak natrag.

Ono što je sagledao u ledenoplavim strančevim očima nije mu se dopalo.

Njegovi pratioci su stajali sa dlanovima na kundacima koltova. Satlof je trebalo samo da pokaže rukom. Samo jednim malim znakom da ih podstakne na akciju.

Ali, pre nego što je rančer mogao da preduzme bilo šta — Holidej je zavitlao njegov ukrašeni štap daleko od sebe, na ulicu.

I dok je leteo kroz vazduh, on je mirno izvukao svoj kolt sa levog boka i pripucao.

Štap je, pogođen u glavu, podskočio dva puta pre nego što se smirio u prašini.

Ostao je razmrskan.

Bili su to fantomski hici, koje građani ovog grada na Brazosu nikada nisu videli.

Ni Roni Satlof nije mogao da ostane ravnodušan.

Međutim, njegov legendarni štap od koga se nije odvajao, bio je neupotrebljiv.

Ali, sa svoje strane, Holidej je zanemario rančera. Sada je izazivački gledao u njegova dva telohranitelja. Kolt mu se nalazio za opa-

sačem, a ruke prekrštene na grudima.

Prostor ispred „Podvezice” neosetno se ispraznio.

Poker Smit se nakašljao glasno i prekinuo napregnutost koja se prostirala između kockara i rančerovih pištoljdžija. Kao da je hteo da se postavi između njihovih koltova.

— Dobar pogodak — rekao je glasno i za časak skrenuo pažnju na sebe. — Dostojno jednog Doka Holideja!

To je bilo dovoljno da se nervi popuste.

Kockar je pretpostavljao da Poker Smit ima razloga što je njegovo ime izbacio u vazduh.

Sa svoje strane, Roni Satlof je učinio pokret rukom koji je značio da odlaže obračun. Lice mu je omekšalo, oči potonule u podočnjake, ruke popravile krajeve kaputa.

— Holidej? — ponovio je zvuk tog imena. Osetio je da se i ostali povlače, poput njega. — To je prilika za mene — dodade.

Poker Smit se cerekao, naslonjen o stub.

— Znao sam — rekao je — biće veselo utroje.

Satlof ne obrati pažnju na njega.

— Predlažem da se ogledate sa mnom — nastavio je — ali u pokeru. To vam odgovara?

— Poker da — dobacio je kockar — ali partnere biram.

Rančer je progutao ovu upadicu prilično lako.

Ponovo je oko sebe osetio mrm-

ljanje i šapat. Znao je, to su o Holideju govorili, ne više o njemu.

— Birajte — predloži zatim. — Ja ću biti za stolom.

I lagano prođe pored njega.

Oba pratioca sledila su svog gazdu, pogleda uprtih u kockara.

Vrata su se zanjihala za njima nekoliko puta.

— On je pun para — došapnu Poker Smit Džordžijancu. — Ope-
lješite ga.

— Neka čeka.

— Može da se predomisli?

— Neće — umiri ga kockar. — On mora da se dokaže da je u ne-
čemu bolji ili ravan. Što više bu-
de čekao, više će dolara biti na sto-
lu.

A onda se zagleda u svog sago-
vornika.

— Zar ti nije dosta onoga u vo-
zu? — upita.

Poker se cerekao, šireći ruke.

— Osećam dobar lov — reče.

I protrlja ruke.

— Biću kraj vas, Dok. I paziću
da ne bude „smole”.

— Lepo od tebe — odgovori čov-
ek iz Džordžije. — Koliko imaš u
džepu?

— Ja...? Ne razumem.

— Znači da si švorc. Hajde da
popijemo po brendi...

Poker Smit podiže svoj polucilin-
der u znak slaganja sa ovim pred-
logom. Istina, piće bi mu prijalo,
ali ne bi bilo loše da se veliki ko-
ckar priseti i neke porcije piletine?

Salun „Podvezica” imao je raskoš-
no uređenu prostoriju. Veliki drve-

ni šank počinjao je levo od ulaza i
pružao se duž zapadnog dela zi-
da, iskičen ogledalima, raznobojnim
svetiljkama, bezimenim slikama iz
porodičnog albuma Lorensa Buša,
vlasnika „Podvezice”.

Holidej izbroja dvanaest stolova
sa tamnocrvenim kockastim čarša-
vima. Polovina je bila zauzeta lju-
dima koji su pohrlili ispred njega,
nadajući se velikoj partiji pokera u
Vakou.

Roni Satlof je već sedeo za sto-
lom od zelenkaste čoje, mešajući no-
vi špil karata.

Lice mu je izgledalo avetinjski
bledo od mutne svetlosti lampe iz-
nad njega. Senka šešira padala je
na potiljak, pošto ga je bio zabacio
natrag. U uglu usta dimila mu se
velika, debela cigara koje su pušili
senatori u Baton Ružu.

Kockarski sto bio je izdvojen, u
separeu od teških, purpurnocrvenih
zavesa do poda. Sada su bile raz-
maknute. Na njihovim krajevima,
s obe strane, stajao je po jedan Sat-
lofov čovek.

Čekali su Holideja.

A on ih nije ni pogledao.

Zastao je kraj šanka i pozvao
barmena pokretom glave.

— Brendi! — poručio je svoje
omiljeno piće.

Poker Smit ispruži dva prsta uvis
što je značilo da ponese dve ča-
šice.

Veliko ogledalo ispred kockara
pokazivalo je samo polovinu njego-
vog lika. Ostali deo popunjavala je
prostorija i rančer pod svetiljkom.

Izgledao je nervozan.

Holidej je srknuo svoje piće. Oč-

ni kapci bili su mu poluzatvoreni, ali on je ispod njih video sve što je potrebno.

Roni Satlof je dao znak svojim pratiocima i oni su se uputili prema Džordžijancu. Dok su koračali, zamrla je svaka reč u salunu.

Koračali su polako, s rukama uz bokove, s licima kao u gipsu isklesanim. Šake u crnim rukavicama klatile su se nadomak revolverskih kundaka.

Barmen je zaboravio na bocu brendija i povukao se na drugi kraj. Kao da je predosećao neku nevolju. A nevolja se morala desiti kada je šerif Tendi iščezao iz Vakoja baš u trenutku kada su ga preplavili stranci i „nezgodni” Satlof.

Holidej je sačekao da se revolveraši približe, a onda se okrenuo. Stajao je oslonjen laktovima o šank.

Kaput mu je bio raskopčan i rastvorio se pred rančеровим momcima. Dve drške ukrašene slonovačom zabelesale su se ispod peševa.

Tada su zastali.

Jedan od njih je palcem pokazao iza sebe, u pravcu rančera.

— Gazda je poručio da dođete — rekao je šupljim glasom. — Ne voli da čeka.

— Zaista?

— Tako je rekao.

— Onda neka se strpi još malo...

Pogledali su se.

Našli su se u nedoumici. U nekoj drugoj prilici pokazali bi na šta su sve spremni kad dobiju ovako drzak odgovor. Međutim, pred njima je stajao Holidej. Veliki kockar i legendarni strelac.

Poker Smit je prestao da se smeška.

— Ja bih ga poslušao — iscerio se drugi.

— To i radiš, zar ne, burazeru?

— Zato i živimo dugo — podsmehnulo se prvi, procenjujući njihove šanse.

Kockar se iskosi da stavi ispražnjenu čašu na šank.

Roni Satlof je po svaku cenu hteo da odigra partiju. Imao je dobrih razloga za to. A imao je i potrebnu publiku.

— Dolazite ili ne, Holideje?

Ponovo je zvuk tog imena ispunio sve uglove „Podvezice” i podsetio na priče o ukletom kockaru. Sada su ga videli, od krvi i mesa, i činio im se još ledeniji, još đavolskiji nego što su mogli da ga opišu stočari kraj logorskih vatri i skitnice u zadimljenim salunima između Arkanzasa i Nevade.

Džordžijanac se odvoji od šanka i ćutke prođe pored njih.

Koraćao je pravo prema Satlofu.

Rančer se pobedonosno smeškao. Mislio je da će njegovi momci imati dovoljno ubedljivih načina da ga privedu.

— Možda ste prvi put na Brazosu. — oslovio ga je rančer, nudeći mu kavaljirski mesto preko puta — i niste čuli za mene.

Holidej je mirno opkoračio stolicu i položio obe šake na sto.

— Imam toliko jutara zemlje da ga ne mogu obići na konju — nastavio je — i toliko stoke da prekrivaju čitava brda. Možete li to da zamislite?

— Nisam kupac — odseče kockar.

Satlof se osmehnu.

— Ne govorim zbog toga — ispravio se i stavio špil na sredinu stola. — Imam nekih problema za koje bih angažovao najboljeg čoveka. Cena nije u pitanju.

— Jesu li to problemi sa stokom?
— nehajno dobaci Džordžijanac.

Satlof se naže napred.

— Problemi leže u ljudima — rekao je hrapavim glasom. — A zasa-da imam dvojicu. Šerifa... i Mekgejna.

Holidej ravnodušno preseče karte.

Rančer je nastavio, ne opažajući podrugljiv izraz kockarevih očiju u senci oboda šešira.

— Šerifa ne mogu da slomijem novcem. Ni pretnjama. — Pogledao je prema svojim momcima koji su kao kipovi stajali pored zavesa i dodao sniživši glas. — Oni su dobri, ali suviše neobuzdani i lakomisleni. Zar vam se ne čini?

— Jednu kartu — ohladi ga kockar.

Satlof se prenu. Počeo je da se udubljuje u igru.

— Pa, šta kažete na to? — upitao je malo zatim.

— Na koje? — upita Holidej preko ivice svojih karata.

— Koliko tražite?

— Rekao sam jednu kartu...

Satlof se namršti.

— Šta to treba da znači? — zaškripao je zubima. Polako se vraćao u stvarnost. Video je da mu se partner na neki način ruga.

— Ulažem pedeset — promrsio je Holidej, kresnuvši šibicu o ivicu stola. Zatim je prinesse cigareti.

— Sto — povisio je Satlof, sev-

nuvši očima. — Odbijate moju ponudu?

— Nisam na prodaju.

— Nema tog čoveka koji...

— Ima — prekide ga oštro kockar. — Dodajem još dvesta...

Rančer izbaci neku psovku kroz zube. Ne razmišljajući, bacio je karte o sto.

— Dva para! — uzviknuo je.

— Preslabo za ful.

Istog trenutka s obe kockareve strane škljocnuše koltovi.

Njegove ruke ipak ostadoše mirne.

Roni Satlof je trijumfalno uperio prst u Džordžijanca.

— Ovo će biti uz vas dok igramo — rekao je lagano — za svaki slučaj ako vam padne na pamet da varate!

Oba rančerovala momka držala su otkočene revolvere u visini Holidejevih slepoočnica.

U salunu je zavladao tajac.

Zatim su se zavese navukle i separe je ostao zatvoren za radoznalce u drugom delu prostorije.

Poker Smit je zavrteo glavom.

Kockar je ipak bio u sosu, a on je obećao da će mu se naći pri ruci. Šta je mogao da učini sada? Ako bi dotakao zavese, odande je mogao da se oglasi revolver i da mu zabije nekoliko zrna pod prsluk!

S druge strane, zavese, rančer je mirno dozvolio da se deo njegovog novca preseli na polovinu kockarevog stola.

— Poznajete rođake Ejms? — upitao je, pokazujući prema svojim momcima u rukavicama. — Ovaj s vaše desne strane je Edi, stariji i

brži na koltu. Ovaj s leve je Destri, mlađi i vičniji u pesničenju. Tado se dopunjuju odlično.

Holidej je bacio špil uvis, sačekao da se karte raspu u vazduhu, a onda čarobnjačkom veštinom ih skupio u niz i vratio u malopredašnji oblik.

Roni Satlof je bio zbunjen i iskreno zadivljen.

Ali to je trajalo samo trenutak.

— Ako mislite da ćete i njih da zadivite, varate se — rekao je. — Oni su se pretvorili samo u koltove. Ne pomerajte suviše glavu...

— Nije baš ugodan položaj — primeti Holidej mirno.

— Sami ste ga izabrali — podsmehnu se rančer.

— Ne volim ovaj dekor — dobaci kockar pogledavši na stranu. Rođaci Ejms su ga netremice držali na oku na Satlofovo zadovoljstvo.

— Tu vam nema pomoći — cerio se nadmeno.

— Mislite? — zapita se ovaj i podeli karte.

Izgovorio je to nehajno. Lice mu je bilo mirno, oči hladne, pokreti odmereni. Roni Satlof je iznenada osetio da ga namaknute zavese guše.

— Prokleta ste sigurni u sebe — procedio je.

— Ja želim smrt — iznenada je odgovorio kockar i presekao pogledom rančera. — Samo... smrt me obilazi.

— To je neki od vaših blefova?

— Ne verujem — odmahnu glavom kockar. — Zašto vaši rođaci ne pucaju?

— Učiniće to na moj znak — uspravi se rančer. — Ako mislite...

— Koliko karata? — prekide ga kockar.

— Dve — namršti se Satlof, oči gledno nezadovoljan onim što je imao u ruci. — Destri, pogledaj u sali... da se nije možda vratio Tendi?

— Niste ni šerifa kupili? — upita Holidej, ostavljajući za sebe tri karte.

Satlof podiže pogled prema Destriju Ejmsu.

— Nije?

— Nije — odgovorio je ovaj muklo. — Možda neće nikada ni doći?

— To bi mi odgovaralo — isceri se rančer. — Pravo je zadovoljstvo igrati sa vama, Holideje. Šta mislite, čime raspolazem ovoga puta?

— Samo s pomoćnicima — zaključio kockar. — Sve drugo je preslabo za mene.

— Varate se — prsio se rančer — sad vas imam! Čime ulazite u ovaj krug?

— Je li pet hiljada dovoljno?

Satlof se trže.

Ponuda je bila prilično smela, pa je čak i rođacima Ejms za trenutak ponestalo daha.

Edi Ejms mu prisloni cev na čelo.

— Polako s tom šakom — opomenuo ga je.

Međutim, Džordžijanac je lagano izvukao ruku sa svežnjem zelenih novčanica koje su zapalile oči revolverašima Ronija Satlofa.

On potom pruži ruku da ih stavi na sto, ali mu se polovina novca iz-

mače i pade kraj čizme. Mahinalno se sagao da ih dohvati.

Bila je to šansa koju je stvorio sam sebi.

Linija između pretećih revolver-skih cevi i njegovih slepoočnica za časak se prekinula.

Holidej je pao sa stolice i nogom gurnuo kockarski sto prema rančeru.

Taj potez nije mogao da ostane neprimećen.

Trgnut, Edi Ejms je pritisnuo oroz istovremeno kad je kockar izvukao svoje „linkolne“ pod stolom. Ali, umesto u Holideja, zrno se zarilo u rodaka Destrija nasuprot njemu...

S druge strane, Satlof je psujući pokušavao da se iskobelja ispod stolice. Bio je priklješten.

Destri Ejms je pao pred čizme za bezeknutog rodaka.

Istovremeno, Džordžijanac je odskočio i dočekao se na noge.

Ljudi u salunu su okrenuli glave čim se razlegao pucanj.

Zatim se zavesa zanjihala, i kroz nju je izleteo Edi Ejms posrćući. Zauustavio se tek kraj drugog stola, onesvešćen i poliven viskije iz polupanih čaša.

Poker Smit je razvukao usta u osmejak.

Izgleda da je njegova pomoć bila nepotrebna kockarskoj ajkuli iz Džordžije.

Tada se pojavio rančer, bled i go-loglav.

Nije se osvrnuo na ranjenog Destrija, koji je dobio metak od svog rodaka. Klatio se za njim, lica ble-dog kao zid. Na desnoj strani prsiju širila se velika mrlja krvi.

Samouvereni Roni Satlof sada je bio samo senka sopstvene veličine.

Džordžijanac ga je nadigrao u pokeru i izbacio iz revolver-ske diskusi-je oba telohranitelja.

Sada je stajao na ulazu u sepa-re, dopola skrivenog lica. Koltovi s ukrašenim drškama nalazili su se sa strane ispred peševa njegovog dugog kaputa. Barutni dim mešao se ble-dožutom svetlošću svetiljke i činio kockara nestvarnim.

Rančer je samo okrnzio pogle-dom Edija Ejmsa na podu, koji je polako dolazio svesti.

Bio je to ubilački pogled.

Onda je produžio put prema iz-lazu.

Oba rodaka su se nekako doko-pala čvrstog tla i kao pokisli psi pošli za gospodarem, praznih opasa-ča.

Roni Satlof se okrenuo prema Džordžijancu pre nego što je napu-stio salun.

— Naći ću te! — dobacio je, lica iskrivljenog od besa. — Satlof ni-kad ne zaboravlja!

— Nemoj da dugo čekam, ran-čeru — uzvratio mu je Holidej.

Napolju je padalo veče.

Poker Smit je raskopčao prvo du-gme na svojoj košulji sa riševima i odahnu.

On nije bio kukavica, ali ni he-roj. Klonio se tuča, revolvera, sve nespornazume izgladivao smeškom i vicevima, a ako bi situacija bivala previše vrela, pribegavao je bekstvu. U najgorem slučaju potezao bi svoj džepni pištolj smešten u postavi po-lucilindra.

U tim krajevima ga nisu znali po

pravom imenu. Igrao je poker, često pominjao poker, živio od pokera, pa su ga tako i prozvali: Poker Smit. A on se nije ni trudio da dokaže suprotno.

Pričao je da dolazi s one strane Misisipija. Nije mu se tačno znalo iz kojeg mesta. Pominjao je Viksburg, Načez, Grinvud... a s urođenom mirnoćom je smatrao sebe običnim kopiletom. Nije znao ni za oca ni za majku, odgajila ga je neka žena sa tucetom dece. Sa trinaest godina pobégao je uzvodno Misisipijem i preturio preko glave hiljadu raznih poslova dok se nije naučio pokeru od jednog badavadžije iz Pejn Blafa.

To je bio posao bez mnogo znoja. Obavljao ga je s manje-više uspešno. Nije bio gladan velikih dobitaka, zadovoljavao se osrednjim partijama u kojima je mogao da preživi, kupi neku košulju, sa riševima, novu kravatu, plati dobru sobu za prenoćište i s vremena na vreme uvede devojkicu za zabavu ako nije imao šanse za poker.

Konja i sedla je prezirao. Puto-vao je kočijama ili vozom. Prezirao je truckanje u sedlu, mada se divio pravim jahačima kojima su konji pristajali kao čizma nozi.

U vozu za Vako nije imao pojma s kime je seo da igra.

Sve dok nije ostao bez prebijenog centa u džepu i dok nije zamolio partnera da se predstavi.

Posle mu je bilo lakše.

Izgubiti od slavnog kockara skoro da mu je činilo čast. Nije pokazivao da je ostao švrcati niti žaljenje što je poražen. Osmehivao se na svoj luc-

kast ali simpatičan način i sve je oblikovao u neku vrstu sudbine i providenja.

Te večeri, Holidej se nije zadržavao pored njega. Uzeo je sobu i popio još jedan brendi.

Do đavola, mislio je u sebi Poker Smit, njemu je svejedno što oko sebe stiće krvne neprijatelje kao svetiljka leptirice.

Desetine pari očiju pratilo je vitkog kockara. Svi su videli kako je uzeo celu bocu pića i poneo sa sobom na sprat.

Veliki zidni časovnik iznad bar-menove glave pokazivao je sedam časova.

Poker Smit se zagleda u svoju ispraznjenu čašu.

Bio je gladan.

A u salunu nije bilo nikoga ko bi prihvatio njegov poziv na poker. Bio je čak spreman da uloži svoj šešir za početak.

On resignirano odšeta do šanka i ostavi čašu.

Barmen mu se osmehnu i, na njegovu najveće iznenađenje, pokloni. Topio se od ljubaznosti.

— Želite još jedno piće, mister? — upitao je.

Poker Smit izdiže obrve. Poverovao je u prvi mah da se barmen obraća nekome do njega. Međutim, ubrzo se uverio da je sam i da se pitanje odnosi na njega.

Ovo je neki vic, pomisli u sebi.

— Do vraga i piće — promrmljao je, ne ljuteći se — ja bih popio jedno pečeno pile!

— Bićete usluženi! — poklonio se barmen i uputio vratima koja vode u kuhinju.

— Hej — zabezeknu se Poker Smit — šta ovo znači? Zar to nije neka šala?

Čovek sleže ramenima, zastavši.

— Rekli ste pečeno pile? — upitao je.

— Da, ali... iz mene nećete istresti ni centa!

— Sve je plaćeno — uteši ga barmen.

— Kako?

— Mister Holidej je ostavio za vas jednog „orla“.

— „Orla“? To je zlatnik od dvadeset dolara...

— Tačno, mister! — potvrdio je barmen. — Rekao je da imate večeru, piće, prenočište... i ostatak.

Poker Smit je zurio u čoveka kao u avet. Trebalo mu je dobrih pola minuta da se sabere.

— Do đavola — promrsio je — donesite onda dva pileta! I bocu brendija!

*
* *

Iste večeri, u kasne sate, Teri Karter je ujahao u Vako.

Nešto pre njega vratio se šerif Čarls Tendi posle bezuspešne jur-njave za Badvejem Larmonom i njegovim pratiocima. Tragovi su im se izgubili u kamenjaru dve milje istočno od grada i uzalud je krs-tario u krug ne bi li ponovo naišao na njih.

Njegov pomoćnik Trig Bons oba-vestio ga je o incidentu u salunu „Podvezica“.

Umorni čuvar zakona saslušao je pomoćnika, ali nije imao volje da

preduzima ništa. U stvari, potajno se radovao Satlofovom porazu, ko-ga inače nije podnosio. Bahati ran-čer je imao novac, ali za ostalo je ostajao „kratak“: bez milosti, sa-žaljenja, poštenja. Nije birao sred-stva da se domogne zemljišta, zlo-upotrebljavao je zakon tako vešto da mu još nije mogao ničim nauditi, a otvoreno su se ignorisali pri sva-kom susretu.

Dok je šerif bez okolišenja da-vao Satlofu do znanja da ga ne „miriše“ i da mu je zakon iznad svih njegovih dolara skupa, dotle se rančer podmuklo spremao na udarac čim Tendi napravi neku grešku.

Najnoviji sukobi oko malog ran-čera Bilija Mekgejna uzimali su ne-slućene razmere. Samo je malo fa-lilo pa da počne obostrano puškara-nje.

Naravno, u jednom takvom ob-računu Mekgejn je izvukao mnogo deblji kraj, ali šerif je često pro-lazio tim terenom i u začetku ubi-jao klicu požara.

Samo, nije znao dokle će u tome uspevati.

Pomoćnik Trig Bons je završio priču i onda je nastalo ćutanje.

— Idi ispavaj se — posavetova ga Tendi. — Satlof je otišao? Ne ve-rujem da je onaj kockar započeo pr-vi. Pogotovu što je odnos bio tri prema jedan, zar ne?

— Jeste — složi se Bons, shva-tajući zbog čega čuvar zakona pre-lazi preko toga prilično ravnodušno. — Nikad ga nisam video tako utučenog... i besnog.

— Bilo je vreme da i to upoz-na — sleže ramenima Tendi.

Zatim skloni čizme sa stola i ustade.

— Ne ide mi se kući — reče. — Prenoćiću ovde. Ti obiđi malo ulice i ispavaj se posle. Ako primetiš nešto sumnjivo, ne šali se glavom da me ne probudiš?

Trig Bons dotače prstom obod šešira, namesti opasač i iziđe u noć.

Bilo je to doba kada je ujahao Teri Karter.

Pomoćnik šerifa Vakoa nije video senku na konju na uglu Šarkovog „dženeral storsa“. Uputio se u suprotnom pravcu.

Teri Karter je umakao Badveju Larmonu napravivši čitav krug oko grada.

Verovao je da gonioći više neće tražiti na mestu odakle je već bežao.

Ako su verovali da je on tolika budala da će bežati glavom bez obzira, onda ih je zamišljao već sa druge strane Brazosa. Osim toga, oba Larmonova čoveka, Huver i Erikson, bili su na neki način neupotrebljivi. Huver je jahao ranjen u rame, a Emerson mu je pomagao da ne sleti sa sedla.

Najveća opasnost dolazila je od Kri Granta.

Indijanac je bio dosta pronicljiv, a umeo je da čita tragove kao slova.

Karter se uzdao u vlažnu zemlju, u noć i u reku.

To će mu dati valjda neku prednost. Bar dvanaest časova.

Toliko mu je najviše trebalo da se malo ispava i da nastavi prema Crnim Planinama.

On još nije znao da je Larmon imao iza sebe poteru u obliku Čarlsa Tendija, šerifa Vakoa.

Zaboravio je još nešto: Tea Kvin-sa.

On se nije nalazio za petama beguncu. Revolveraš Badveja Larmona iznenada je iščezao iz potere i kao da je u zemlju propao. U početku je bio na ulici Vakoa i to je bilo sve.

Larmon nije ni sanjao da se u glavi njegovog plaćenika motaju čudne misli i čudni planovi.

Još manje je to slutio Teri Karter.

On je ostavio konja duboko u senci jedne uzane pobočne uličice i gledao da se nekako dokopa boljeg skloništa nego što bi mu pružilo vedro nebo i sedlo pod glavom.

Namakao je svoj šešir sasvim na čelo, do samih obrva. To mu i nije bilo mnogo potrebno, jer je Vako bio u mraku. Nešto svetla preplavljivalo je deo ulice iz saluna „Podvezica“ i njemu sličnih lokala: „Teksas“, „Granica“, „Lepa Doris“, „Hotel Trinita“, „Rio Brazos“...

Neodlučno je stajao u senci, prikljubljen uza zid Reganove stolarske radionice.

Bio je bez oružja, po drugi put.

Od one kišne noći u Korsikeni imao je samo neprilike na vratu, iako se nadao dugom, ali nesmetanom putu do Crnih Planina.

Međutim, Karter nije bio čovek koji lako odustaje.

Pogotovu sada kada je obavio samo polovinu posla. Plan se nalazio kod njega, ali Badvej Larmon je ostao nekažnjen.

Sledeći put mu neće pomoći čelični prsluk ispod košulje.

Koraknuo je napred.

Pod njegovim prljavim, skorelim čizmama zaškrupala je daska i prenela dve senke na drugoj strani!

Bili su to Dag Emerson i Kri Grant.

Njih je Badvej Larmon poslao natrag u Vako za svaki slučaj, ako beguncu padne na um luda misao da se vrati. I učinio je dobro, njegovi ljudi sad su imali pred sobom Terija Kartera na nišanu.

Larmon je Huvera odveo doktoru u Red Krik da ga previje i ostavi. Žurio je natrag. U Vako. Tragova nije više bilo miljama unaokolo, begunac je izabrao ono što im je poslednje palo na pamet: povratak na mesto obračuna.

Grant i Emerson su prečicom stigli neki minut pre Kartera.

Kad je daska škripnula, obojica su se trgli i priljubili uza zid neke šupe.

Tada su prepoznali Karterovu senku, ucrtanu u snopu svetlosti sa velikog prozora „Podvezice”.

Emerson je podigao svoj teški kolt.

Ali, tada oseti Indijančevu šaku na svom zglobu.

Okrenuo se i primetio da mu Grant daje znak da čuti i da se skloni.

Kad je u tami za trenutak bljesnulo sečivo Indijančevog noža, on je shvatio. Kri Grant je želeo da sve obavi u tišini. A to je samo njegov čelik mogao.

Teri Karter je nekoliko časaka stajao i osluškivao. Kako mu ulicu

nije uzvratila nikakvim drugim zvukom, nastavio je da korača.

Kri Grant izađe malo napred, s nožem u ruci.

Bilo mu je potrebno samo malo prostora, da zamahne i pusti „bovi” nož.

Oštar zvuk zaparao je vazduhom.

Teri Karter je tog časa zastao, jer je kroz osveteljeni prozor video u salunu jedno neželjeno lice.

Tea Kvinsa!

To ga je i spaslo sigurne smrti.

Nož je fижuknuo i zabio se kraj samog lica Terija Kartera.

Drška obložena kožom nekoliko dugih sekundi drhtala je od siline udarca pred zaprepašćenim mladim čem. Kada je shvatio odakle opasnost dolazi i ko je vlasnik noža, Dag Emerson je već nestrpljivo iskočio iz zaklona i potegao kolt.

— Prokleti... — promrmљao je i podigao ruku.

Karter nije imao oružja.

Jedini spas video je u bekstvu. Bacio se natrag, u senku, ispraćen zaglušujućim hicima. Iverje je letelo oko njega, ali se on nije zastavio.

Pao je na rame, otkotrlјao se nekoliko kolutova sve dok nije spao sa trema na zemlju. Onda je skočio na noge i dohvatio se prvog ugla.

Za sobom je čuo bat čizama.

Gonili su ga.

Više nije imao prednosti. Nisu se libili da ga ubiju, na sve su bili spremni.

U salun nije mogao, tamo se nalazio Kvins. Jedno je video njegovo bolesničko lice i duge ruke na

stolu. Činilo se da ga mirno iščekuje da se pojavi, siguran da će se vratiti.

Našao se pred nekim stepenicama i bez razmišljanja počeo da se penje uz njih. Uspeo je da se domogne vrha kada je ispod sebe opazio dve senke. Pritajio se, skoro ne dišući. Samo da ne podignu glave...

Zatim su Emerson i Grant polako razdvojili, više osluškujući nego žureći za nekim vidljivim tragom.

Karter napipa rukom neka vrata kraj sebe.

Lagano ih je odškrinuo. Iza njih se nalazio polumrak, koji je odnekud razbijala slabašna, žućkasta svetlost. Karter proturi nogu i napipa ispod čizama pod.

Onda je spolja dopro Grantov glas.

— Stepenište! Tamo je...

Namirisali su ga, prokleta brzo.

Obreo se u hodniku. U početku se nije dobro snašao, ali kada su mu oči navikle na mrak, počeo je da razaznaje predmete oko sebe.

Koliko je mogao da zaključí, to je bila neka duga odaja ispunjena starim, nepotrebnim stvarima koje su zaudarale na plesan i prašinu. Svetlost je prodirala, u stvari, kroz drugo malo prozorče sa rešetkama. Tuda se provlačio i žagor ljudi, miris viskija i duvanskog dima.

Sve je to munjevito opazio begunac i shvatio da se našao u potkrovlju saluna „Podvezica”.

Polako je otvorio suprotna vrata. Ispod nogu je ugledao drveno

stepenište koje je vodilo i hodnik zastrven tepihom.

Nije imao kud.

Pozadi su se već čuli brzi koraci Daga Emersona i Kri Granta.

Ispred, nalazio se verovatno Teo Kvins.

Kuda onda?

Našao se u hodniku čije su strane popunjavali vrata soba „Podvezice”.

Nije mogao da bira, morao je da uđe u neku i da se pritaji.

Lupa u potkrovlju približavala se sve više, sve jače.

Grant i Emerson svakog časa su mogli da ga opaze.

Mladić je dohvatio bravu prvih vratiju. Bila su otvorena. Bez dvoumljenja se ušunjao u sobu. Bila je mračna. Siguran dokaz da nije izdata...

Ostao je nekoliko trenutaka priljubljen uz njih, osluškujući.

Čuo je korake...

Prošli su kraj sobe i iščezli na drugom kraju. Odahnuo je.

Kada je već pomislio da je opasnost minula za kratko, osetio je nečije prisustvo u sobi.

Ponovo je mahinalno spustio ruku prema praznoj futroli.

Šum se čuo u uglu. Video je svetiljku, skoro prigušenu i nejasno belasanje nečije košulje. Neko je bio tu, primetio ga je.

Zatim je svetiljka pojačala plamen pod nečijom rukom i soba se ispunila svetlošću.

Teri Karter zažmiri. Ipak ga je jasno video.

Nalazio se u sobi Doka Holideja!

*
* *

Kockar je sedeo zavaljen u dubokoj naslonjači, raskopčane kravate, umotan u zavesu duvanskog dima.

Boca brendija stajala je na malom okruglom stočiću nadomak njegovih čizama.

Oba „linkolna“ bila su smeštena na kukovima. Jedan pramen kose padao mu je na znojern prevučeno čelo, a ispod njega, ledenoplave oči prostrelile su došljaka i iz polutame.

Teri Karter nije znao šta može da očekuje od stranca koji mu se, slučajno ili ne, našao pri ruci u Vakou. Poslednji put mu je otvorio put za bekstvo. Ko bi to mogao biti? Detektiv? Ili neki savezni maršal koji putuje inkognito?

A, ruku na srce, ličio je pre svega na prefinjenog revolveraša.

— Prošli su — čuo je njegov hladni glas.

Teri Karter se trže.

— Kako... kako znate? — promućao je.

Nije dobio odgovor.

Stranac je ponovo seo u naslonjaču i pružio ruku za čašom. Izgledalo je da ga došljak više ne interesuje.

Mladić je stajao kraj vrata ne dišući.

— Nisam stigao da vam zahvalim za ono što ste učinili danas — rekao je.

Kockar je i dalje čutao.

— Da li me čujete?

Karteru je izgledalo da stranac tone u san.

— Neću vas zadržavati — rekao je opet. — Ali sam morao negde da šmugnem. Oni su uporni kao psi!

Gledao je prema naslonjači, odakle su izbijali kolutovi dima. Osećao se nelagodno, tako da je skoro zaboravio i na Emersona i na Granta.

Stranac u crnom bio je nešto... posebno.

Zagonetan, misteriozan i nedokučiv. Imao je nepredvidljive pokrete, strahovito laku ruku na koštu i sjaj zenica pod kojim klecaju kolena.

— Piješ li? — ponovo se oglasio kockar, nevidljivog lica.

Karter je priznao da mu stranac čita misli.

Bilo mu je potrebno da pročisti grlo i nakvasi dušu. U društvu s ovim čuđenim čovekom odjednom se osetio sigurnijim i opuštenijim. Kao da su Grant, Emerson, Huver, Kvins i Larmon bili miljama daleko od njega.

On sede u fotelju preko puta svog neočekivanog domaćina.

— Ko ste vi? — upitao je iznenađeno.

Holidej se uspravi. Lice mu je bilo bledo, orošeno znojem, a sjaj u očima caklio se kao odblesak sunca na rasutoj srči.

— Ja sam bolesnik — rekao mu je muklim glasom — a ti si begunac. Oboje smo u opasnosti... zasnada.

Teri Karter ispi brendi u jednom dahu.

Plice mu je brzo pomutilo mozak

i uzburkalo krv. Zato je drugu čašu odlučno odbio.

— Mislio sam da sam ih zava-
rao — rekao je, kao da govori za
sebe — ali su me čekali. Sad znaju
gde sam... Čekaće me opet sve dok
mene ulove.

— Oni? Onaj sa zlatnim prste-
njem na ruci?

Karter klimnu glavom.

— Duga je to priča... Što bi vas
to zanimalo?

— Ne zanima me — rekao je Ho-
lidej jednostavno.

Ali Karteru se govorilo.

Prisustvo čoveka u crnom kao da
mu je kleštima otvaralo dušu. So-
ba je ponovo utonula u mrak; koc-
kar je uvrnuo fitilj i njegova košu-
lja sada je ličila na oblačak u su-
tonu.

— Davno se to desilo — promrm-
ljao je Karter, omamljen tišinom
i nenametljivim prisustvom Doka
Holideja. — Bio je tada rat, Se-
ver i Jug, pokolj... Mnogi su os-
tali na bojištu, mnogi su se vratili
osakaćeni, bez ruke ili noge. Ili bez
duše...

Začutao je za trenutak.

Oslušnuo je, iznenada vraćen u
stvarnost. Da li su Larmonovi na-
jamnici otišli nekim pogrešnim tra-
gom ili se vrte u krugu oko „Pod-
vezice“?

Naskonio je glavu na ivicu fote-
lje tako da mu šešir pade preko
očiju. Mogao je tako zaspati. Cela
soba mirisala je na fini duvan i bo-
lju vrstu brendija.

— Jedna četa snaga Unije tre-
balo je da neprimetno napadne os-
labljeni bok trupa Konfederacije

kod Jeloukrika — nastavio je polu-
glasno Karter. — Bila je to mala
rečica s obalom kao stvorenom za
neprimećeno kretanje i logorovanje.
Došli su noću, zalogorovali, kako bi
pred zorom izvršili napad... Među-
tim, nije sve išlo kako su predvi-
deli. U praskozorje, eskadron juž-
njačke kćerice provalio je u logor,
među usnule vojnike i napravio
masakr!

— Predosećam da nisu slučajno
naišli? — javi se kockar.

Karter klimnu glavom.

— Tačno. Ali, pazite dalje: je-
dan čovek je u tome preživeo. Zvao
se Larmon. Badvej Larmon!

Kockar ništa nije rekao na to.

— Nestao je tog jutra, a poja-
čanja trupa Unije našle su ga veza-
ne za jedan polomljenu južnjački
top. Bio je krvav, izranavljen...
Larmon je ispričao da su ga juž-
njačke uhode zarobile dok je obi-
lazio straže, odveli u logor i mučili
ga da oda snage neprijatelja. Nije
odao sve dok je bio svestan...

Karter ispi ostatak brendija.

Zatim je nastavio.

— Sud nije imao dokaza da ga
osudi. Badvej Larmon je imao čis-
tu prošlost i izvesne vojničke zaslu-
ge, pa je pred kraj rata oslobođen
svake odgovornosti. Dalji trag mu
se iznenadno gubi. Za mnoge, ali ne
za mene...

— Tu nije kraj priče?

— Ne — odmahnu Karter gla-
vom. — Ona četa severnjaka na
obali Jeloukrika nije imala samo
zadatak da oslabi bok južnjačkih
trupa. U njenom sastavu nalazilo
se dvesta hiljada dolara u zlatu za

garnizon u Fort Bravu. Pošiljka je rošena u običnim vojničkim bisagama kako ne bi pobudila sumnju. Poverena je dvojici narednika i za to zlato osim njih niko nije znao. Pa ipak... Tajna nije izgleda mogla da ostane večna. Tog kobnog jutra, nestale su bisage sa zlatom, a dva narednika nađena nešto dalje, u reci, preklana...

Zatim je sobu ispunila tišina.

— Kako sve to znaš? — upita Holidej.

— Tragao sam — odgovori Karter. — Badveja Larmona sam najzad pronašao u Korsikeni, pre dve godine. Nekako sam uspeo da se tamo zaposlim, samo da bih bio u njegovoj blizini što više. Larmon je odmah u tom gradu napravio najlepšu kuću, podigao kockarnicu sa ruletom i pokerom, osnovao najveću banku kojom je istisnuo dve druge manje, i počeo da se uvlači pod kožu celom tom kraju...

— Stara priča — tiho se odazva Džordžijanac.

— Verovatno je bitanga ponela mali deo zlata, pretopila ga negde i za to dobila novac. Kako drukčije objasniti toliki kapital?

— A ostalo?

— Zakopao je negde. Saznao sam gde. U Crnim Planinama.

— Zar ti je poverio?

Karter se osmehnu slabo.

— Nisam se badava stalno muvao oko njega. Jedne noći došao mu je u posetu brat, iz Denisona. Bili su u sobi, pored otvorenog prozora. Mene nisu videli, sedeo sam dole i mislio da je krajnje vreme da odustanem od strpljivosti i priteg-

nem bitangu da sve prizna! Ali... slučaj mi je išao na ruku. Badvej Larmon je pomenio bratu mapu i tako je razgovor skrenuo tokom na koji sam čekao dve godine.

— Crne Planine?

— Da... Njegov brat, Baldon, izgleda da je od početka bio upućen u Larmonovu prošlost i da su čekali vreme da zaborave na rat, pa da počnu po zlato... Koliko sam mogao da zaključim i povežem, novac je trebalo preko Fort Brava da stigne do glavnine snaga na frontu za otkup brdskih topova i drugog oružja. Međutim, tamo nikada nije stigao. Za to se postarao Badvej Larmon. Ubio je čuvare bisaga i iskonstruisao priču o zarobljavanju. On je, u stvari, prodao svoje drugove zbog dve stotine hiljada dolara!

Mladić je dlanom prevukao po čelu, kao da želi time da izbriše neku ružnu sliku iz sećanja.

— To sam saznao... I ono najglavnije: zlato je zakopao u Crnim Planinama, i put do njega ucrtao u mapu. Mapa se nalazila u cevi starog, vojničkog revolvera marke „pismajker“ iznad ulaza njegovog kabineta. Dogovoriti su se da krenu kroz nedelju dana na put. Samo njih dvojica i, možda, Kri Grant kao vodič. Njega bi verovatno kasnije ubili s leđa...

— Lepo društvo, momče — primeti kockar paleći cigaretu. — Pretpostavljam da si ga se brzo otarasio?

— Suviše brzo... i lakomisleno. Sećate li se poslednje noći kad je lilo kao iz kabla? Takva je noć bi-

la nad Korsikenom. Upao sam pod Larmona, maskiran. Pucao sam u njega kada je hteo da dograbi svoj revolver iz fioke. Pao je, mislio sam da je mrtav, uzeo vojnički revolver i izleteo napolje... Međutim, Larmon je imao pancirkošulju ispod, i zrna mu nisu naudila. Pošao je odmah za mnom, u stopu. To traje i sada.

— Zašto ti je stalo do zlata? — trže ga kockar.

— Hoću da ga vratim — naže se Karter prema njemu. — Svaku šipku, na kojoj je utisnut žig američke vojske!

— Da li si sve rekao? — mirno upita Džordžijanac. — Sve je to priča, tema za dobrog pisca. Kakve ti veze imaš za četom severnjaka na Jeloukriku? Nešto te tišti?

— Jedan od ubijenih narednika zvao se Oven Karter... Moj otac!

U tom se na vratima začu kucaanje.

Karterovo telo se zateže. Ruka mu se spusti do opasača, ali futrola je bila prazna.

Preko puta njega, kockar lagano podiže svoje telo iz naslonjače.

— Ko je to? — tiho upita mladić.

— Možda je momak koji donosi piće — isto tako tiho odgovorio je kockar — a možda i nije.

On izvuče levi kolt i stavi na sto, pred Kartera. Niklovana cev Holidejevog „linkolna“ skoro je zabolela mladićeve oči.

Džordžijanac polako ode do vrata i širom ih otvori.

Našao se pred parom koltova Daga Emersona i Kri Granta.

— Gle? — rekao je Dag Emerson iskrivivši lice u pakosnu grimasu. — Koga to vidim?

Kri Grant je nepoverljivo zurio u polutami iza Holidejevih leđa.

— Samo još ovu sobu nismo pretražili — obratio se Emerson Indijancu. — Možda nije sam?

— Koga tražiš, burazeru? — upita ga hladno kockar.

— Momka sa zelenim očima. Video si ga?

— Sedeli smo i pričali malopre — odgovorio je Holidej, ne menjajući glas. — Da ga zovnem?

Emerson se namršti.

— Praviš viceve, gospodičicu? — zarežao je. — Prepoznao sam te: ti si ona bitanga što je ranila gazdu i mog prijatelja Huvera!

— Ne sećam se da te poznajem — otegnuto odgovori kockar — osim, ako ti nisi ona mamina maza što je poslednja pobegla iz Vakoja? Digao si toliku prašinu da nisam video koliko si pobeleo od straha.

Dag Emerson otvorenih ustiju sasluša kockarev govor i oseti se kao maljem pogođen. Najradije bi mu sasuo ceo doboš u stomak!

— Ti...

— Tražimo Bakarda! — opomenu ga Kri Grant. — Pretraži sobu. Treba žuriti, šerif je možda stigao...

Dag Emerson promumla neku psovku.

— Podigni ruke! — naredi on Holideju.

— Levu ili desnu? — podrugnu mu se ovaj.

— Obe! — dreknu Emerson i zabode mu cev u stomak. — inače ću ti prosuti creva!

Indijanac je posmatrao Džordžijanca s nekom vrstom napregnutog poštovanja. Čovek koji se podsmeva pred revolverima mora da je bio neustrašiv.

Kri Grant nije voleo koltove, ali trenutno je ostao bez svog „bovi” noža.

Što se tiče Holideja, on je verovao da će Teri Karter imati toliko mozga da se skloni iza velikog naslona njegove naslonjače. Emerson ga nije mogao videti s vrata.

Međutim, mladić je bio previše uzbuđen da bi ostao hladnokrvan.

Osim toga, imao je na dlanu teški Holidejev kolt i kao da mu se povratila sigurnost. Bežanje mu se već smučilo.

— Voliš da sediš u mraku? — upitao je Emerson, skrećući pogled sa Holidejevog lica prema unutrašnjosti sobe.

— Tako ne vidim glupa lica ispred nje — uzvрати ovaj.

Emerson ponovo zareža.

— Pokazaću ja tebi — rekao je kroz zube — samo dok se dočepamo onog prokletog gmizavca!

— Požuri! — opominjao ga je Indijanac s ulaza. On je motrio na osvetljeni deo saluna, dole, gde se nalazilo nekoliko gostiju u veselom razgovoru.

— Izgleda da nema nikog — promrmlja Emerson ušavši unutra.

Onda je video dve čaše na stolu.

Posle toga, i naslonjača se pokrenula.

Bilo je to više nego sumnjivo. Zato je okrenuo kolt na tu stranu, pokušavajući da razazna sve oblike oko prigušene svetlosti sa svetiljke na stočiću.

Teri Karter nije izdržao.

Pre nego što se odlučio da se pokaže, Emerson je dobacio Granu.

— Tamo ima nekoga!

Mladić je opalio.

Emerson nije stigao da uzvрати. Posrnuo je, pogođen u prsa kao gromom.

Istovremeno, Holidej je mađioničarskim pokretom izvukao svoj kolt sa desnog boka i uperio u Indijanca.

— Spusti to! — naredio mu je metalnim glasom.

Indijanac, ionako nevičan revolveru, mirno je poslušao kockarevu zapovest.

— A sad se izgubi!

Nije čekao da mu se to ponovi. Išezao je kao senka.

Pucnji sa sprata zataškali su žamor u salunu. Na podu sobe, zgrčen, ležao je Dag Emerson bez znaka života.

Teri Karter je stajao kao opčinjen.

Nije želeo da ga ubije, ali desilo se. U polutami nije mogao dobro da cilja. Osim toga, Emerson se pomerio u nameri da izbegne neočekivani hitac i naleteo je pravo na usijano olovo!

— Zar ćeš da čekaš šerifa? — prenu ga kockarev glas.

On je zbunjen podigao glavu.

Džordžijanac uze od njega svoj kolt i stavi ga za pojas. Zatim sa stolice dohvati svoj kaput i navuče na leđa. Odjednom je izgledao drukčije nego dok je sedeo u naslonjači. Bio je nekako viši, odlučniji, spremniji.

— Trebalo bi da pobegnem — procedio je Karter.

— Onda beži.

— A on? — pokazao je Karter na leš.

— Moraćeš da skaćeš sa prozora — reče kockar. — Imaš konja?

— Imam, ali...

— Dolaze — prekide ga ovaj, osluškujući.

— Šerif?

— Ne znam. Ali bilo bi dobro da nestaneš. Ne želim da me uvlačiš u svoj posao oko Crnih Planina i Bad veja Larmona.

Karter je hteo nešto da kaže, ali se predomislio.

Otvorio je širom veliki prozor i pogledao dole. Nije bilo za potcenjivanje, morao je da „preleti” najmanje četiri metra.

Sada je i sâm čuo bat mnogih koraka u hodniku.

On zakorači na ivicu. Poslednji put se okrenuo prema Holideju.

— Ne znam ko ste — rekao je brzo — ali ste me đavolski zadužili! Jednom, kad se vratim...

— Nećeš se vratiti ako budeš tu ostao još koji trenutak.

— Ipak... Voleo bih da bar poneseš vaše ime sa sobom na put...

— Moje ime ne znači ništa — rekao je Dok — niti će ti pomoći. Odlaži, i čuvaj se Indijanca.

— Granta?

Holidej klimnu glavom.

— Njega On je opasan, ako bude to hteo. A hoće.

— Meni je Larmon najvažniji, ali kad nađem zlato.

I nestade sa prozora.

Sveži noćni vazduh provetrio je od dima zagušeni prostor Džordžijančeve sobe. On počeka nekoliko časaka, kontrolišući mladičevu senku na ulici. Malo hramajući, Teri Karter je grabio prema uglu „dženeral storsa”.

Zatim zatvori prozor.

Vratio se u svoju naslonjaču, stavio čizme na stočice i mirno zapalio jednu svoju „virdžinija” cigaru.

Boca sa brednijem stajala je za dve trećine ispražnjena.

Onda su se vrata malo zaklatila. Bila su, u stvari, otvorena taman toliko da Trig Bons zaključio da je pucano odatle. Nekoliko gostiju iz donjeg dela saluna bojažljivo je čekalo na stepeništu.

Pomoćnik šerifa Vakoa ušao je u sobu sa koltom ispred sebe.

Istog časa Holidej okrenu fitalj i svetlost zaključnu sve uglove.

Trig Bons ustuknu.

Tada ugleda čizme Daga Emersona kraj postelje.

— Šta se ovde dešava? — upitao je. — Ko je pucao?

— Ja!

— A zašto? Ko je ovaj?

— Nemam pojma, šerife — odgovori kockar.

— Kako? Nemate pojma... a ubili ste čoveka? Šta to znači?

Holidej se nije uzbuđivao pred Bonsovom bujicom pitanja.

— Upao je u sobu, sa revolve-

rom, i rekao da će me ubiti. Ja sam odgovorio brže nego što je on mogao da stavi tačku na svoje obećanje.

Trig Bons ispravi svoja široka ramena i čizmom prevrnu Emersona na leđa.

— Vidao sam ga u Vakou — procedi. — Šta je tražio u vašoj sobi, mister?

— Jurio je nekoga — sleže ramenima Džordžijanac — ali se pri-setio da me poznaje odnekud.

— Odakle?

— To je jedan od onih za kojima je jurio tvoj šerif — podseti ga kockar.

— Nemoguće! Kako su uspeli da mu zavaraju trag i dođu natrag? Moraću da probudim Tendija, mister!

— Nemam ništa protiv.

Trig Bons se okrenu da pođe, ali tada mu pogled pade na sto. Video je dve čaše i to mu se učini sumnjivo.

— Imali ste društvo? — upita pozdrivo.

— Pijem sa samim sobom — mirno uzvрати Dok. — I razgovaram ako mi padne na pamet.

Trig Bons nije bio kukavica, ali je želeo da ovo shvati kao šalu. Ipak, šerif mu je jasno stavio do znanja da ga probudi ako se nešto desi.

A desilo se, u jednoj od soba saluna „Podvezice” nalazio se mrtav čovek.

Možda je i bilo sve kako je rekao stranac u crnom, a možda i nije. Neka o tome odluči Čarls Tendi, a ne on.

— Daćete mi reč da nećete napustiti sobu — obratio se pomoćnik šerifa Holideju.

— Zar verujete u moju reč?

Bons ga je posmatrao nekoliko časaka.

— Verujem — rekao je — ali neka me davo nosi ako znam zbog čega.

I okrenu se.

*
*
*

Kri Grant nije sačekao da vidi šta će se desiti u Vakou sa Dagom Emersonom. Gajio je vrlo malo nade da će ostati živ. Zato je žurio Larmonu u susret.

Red Krik, gde je ovaj ostavio Huvera, nalazio se desetak milja severozapadno od Vako.

Jahao je uz reku u čijim se naborima saplitao mesec.

Nije štedeo životinju pod sobom.

Tri četvrt časa kasnije, ugledao je pred sobom oblak prašine i zategao uzde svom konju.

Ruka mu se našla na kundaku puške o sedlu.

Ubrzo je zaključio da se prašina diže samo za jednim jahačem.

Prepoznao je Badveja Larmona i podigao ruku.

— Grante? — uzviknuo je ovaj. — Gde su ostali?

— Emerson, mislim, mrtav — odgovorio je Indijanac.

— Ko ga je ubio?

— Stranac u crnom — odgovorio je Grant i pokazao na zavoj Larmonove leve šake.

— On? Kakve to veze, do vruga, ima sa Bakardom?

— Izgleda bili zajedno u sobi... Stranac i Bakard.

— A ti? Kako si uspeo da se izvučeš?

— Stranac me pustio.

— Pustio? — s nevericom ponovi Larmon. Međutim, Indijančevo lice bilo je mirno, kao od kamena isklesano. Grant nije umeo da laže.

Larmon je pokušao da stvori sliku iz Indijančevih šturih odgovora.

— Čekaj... Koliko mogu da te razumem, stranac nije ubio Daga? Ne? Onda je s njim bio Karter... Dakle, uspeo je da se izmigolji! Gde je Teo Kvins?

— Grant nije video.

— Hulja! S njim nešto nije u redu. Iščezaio je baš sada kad mi je najpotrebniji!

Indijanac je ćutao i čekao naređenja.

Badvej Larmon je zurio preko reke i razmišljao.

— Ostaje nam da krenemo u Crne Planine — progundao je, za sebe. — Karter neće oklevati da ih se dočepa što pre. Ali, neću ni ja.

Onda se okrenu prema Grantu. Trebalo ga je na neko vreme udaljiti i nečim zaposliti.

— Misliš da možeš naći njegove tragove? — upita.

— Teško — odgovorio je on. — Nisam video konja kojim dojahao. Ali, Grant pokuša...

— Onda se vrati — reče Larmon, tutnuvši mu u šaku nekoliko krupnih novčanica. — Pronađi Kvin sa i pročešljajte još oko Vakoa. Ja

idem u Red Krik, da pošaljem neki telegram...

Indijanac je odsutno piljio u novac.

— Nešto nije u redu? — upita Larmon.

— Dolari ne trebaju Grantu...

— Trebaće Kvinsu! — ljutnu se ovaj.

— Grant nepotreban šefu? — minirao je Indijanac Larmonov potez da ga udalji od sebe.

— Ja ću se vratiti kasnije, sa Huverom — objasni ovaj. — Ali moram da nešto javim bratu u Denison. Zar si ogluвеo?

Indijanac ispruži prste i novčanice se rasuše po zemlji.

— Grant naći Bakarda — reče i mamuznu konja.

Badvej Larmon je psovao, zaprepasčen postupkom svog čoveka.

Kri Grant se udaljavao putem kojim je došao, a Larmon je sjahao da pokupi dolare kojim je, nehotice, uvredio jedinog odanog čoveka u svojoj pratnji.

Kada je postao svestan toga, otvorio je usta da ga dozove i vrati natrag.

Međutim, ispred njega se prostirala samo noć, protkana blagim šumom Brazosa.

*
* *

Serif Čarls Tendi se poslednjih časova skoro nije dao prepoznati. Nekako se naglo uvukao u ćutanje, postao razdražljiv, turobno je zurio pred sebe i bavio se mislima u koje

niko nije mogao da prođe, pa ni njegov pomoćnik Trig Bons.

Ipak, mnogi su to raspoloženje pripisali neuspeloj poteri za Badvejem Larmonom.

Pored toga što su mu zameli trag, Larmonovi revolveraši su bili toliko drski da su se vratili u Vako, izazvali pucjavu u „Podvezici“, a šerif je ponovo ostao praznih šaka.

U stvari, njemu samom se činilo da ga ljudi odjednom posmatraju sa podsmehom.

Za mrtvog Daga Emersona nije se uopšte brinuo. Dao je za pravo Doku Holideju u svemu što je ovaj rekao. Jedino mu je zamerio što je pustio Indijanca da umakne.

Da bi nevolja bila još veća, tog prepodneva na mrzovoljnog Tendija okomio se Roni Satlof!

Šerif je baš razmišljao o tome da da ostavku na svoj položaj i počne da se bavi nekim drugim, mirnijim poslom. Ali usred takvih misli naišao je rančer, i šerif je odmah izmenio odluku.

Roni Satlof bi to jedva dočekao. A on, opet, nije imao nameru da mu to zadovoljstvo pruži tako olako.

Čarls Tendi je pio, što godinama nije činio. Sada se pak nalazio u takvom stanju da mu je bilo svejedno šta će ljudi da kažu.

Bogati rančer pojavio se u pratnji dvojice Ejmsovih.

Mlađi od njih, Destri, imao je zavoj preko ramena. Bio je bleđ, ali je uspevao da hoda uspravno i da mu se na licu ne primećuju grčevi.

Roni Satlof je tog dana bio obučen

u obične jahaće pantalone s opasajem oko kukova. Bledoplava košulja i crvena vratna marama činile su ga nešto pristupačnijim nego u tvid odelu sa kravatom brižljivo vezanom pod grlom.

Izgledalo je da ni rančer nije imao bogzna kako mirnu noć. Njegovi, ionako izražajni podočnjaci, sada su se duboko senčili ispod očiju i podsećali na tamnosivkaste polumesece.

Za običnim stolom u uglu sedeli su Holidej i Poker Smit.

Pogled na njih usijao je zenice rančerovih pratilaca.

Satlof ih povede prema šanku, s prezirom odmeravajući natmurenog šerifa. Čarls Tendi je buljio pred sebe, ali je vrlo dobro opažao rančerove kretnje.

Holidej je bio okrenut leđima ulazu, što inače nije imao običaj da čini.

Njegov partner u polucilindru već je bio podelio karte i sa zaleđenim smeškom „brojao“ adute. Očigledno, Holidej je namerno igrao loše. Toliko loše da je Poker Smit odmah osetio da mu on pruža šansu da zaradi.

Počelo je vrlo veselo. Poker Smit je predložio da igra u svoj šešir. Sa svoje strane, kockar je uložio deset dolara.

To je izgubio.

Poker Smit je zadržao polucilinder, stavivši ga kraj sebe, za svaki slučaj.

Džordžijanac je igrao ležerno, isto tako je gubio i retko bi kazao koju reč. Nameravao je da krene za

Ostin preko Templea, dokle se pružala linija „Vest Teksas kompanije“. Deo puta želeo je da pređe na konju, da udahne malo planinskog vazduha i zaobiđe prevoje Crnih Planina gde je Teri Karter stavljao svoj život na kocku zbog zlata.

— Ako ovog puta dobijem, Dok — rekao je Poker Smit — više nikada u životu neću uzeti karte u šake!

— To verujem — odgovorio je kockar, primetivši u Pokerovim očima sjaj, dok je gledao iza njegovih leđa. — Koliko je aduta u tom pravcu?

— Dva.

— Naši rođaci?

Poker klimnu glavom.

— Ako ne računate kralja Satlofa — dodao je potom.

— Ja ću tri — podseti ga Holidej.

Poker Smit uzdahnu i podeli.

Za to vreme, rančer je pošao prema Čarlsu Tendiju.

Zaustavio se pred njim, poturajući mu pod nos cev svog kolta.

Vlasnik „Podvezice“ Lorens Buš zapanjeno je zurio u ovaj prizor. Najčudnije od svega bilo je Tendijevo ponašanje: nije se uopšte uzbuđivao. Činilo se čak da se ruga oružju.

— Hoću vas treznog dok razgovaramo, šerife! — kazao je Satlof glasno.

Svi su ga čuli dobro.

Bili su tu Glen Denver, lekar, i njegov nerazdvojni prijatelj Artur Tejt, časovničar i ljubitelj ptica. Ovaj poslednji važio je za najveću

pričalicu, kome su i najveće torokuše Vakoa zavidale na brzini kojom je saznavao i širio vesti.

Dva kauboja sasvim u uglu sedela su nagnuta nad porcijama pečene govedine. Bili su prašnjavi, umazani znojem, i nije ih interesovalo ništa osim tanjira i boce viskija koju su naizmenično praznili.

Čarls Tendi se polako zavaljao na naslon svoje stolice i sklopi šake preko svog trbuha.

Roni Satlof tada odloži svoje oružje. Spustio ga je na sto, okrenuvši cev prema šerifu, a potom opkorao stolicu preko puta i sede.

Ironičan osmejak lebdeo mu je na licu dok je gledao polupospanog čuvara zakona.

Tendi je klizio, sve niže, i pretilo je da će pasti.

Pijandura, pomislio je rančer trjumfalno. Ovo će ga dokusuriti u očima građana.

Čarls Tendi je, činilo se, bio vrlo blizu trenutku kad će skliznuti na pod.

Međutim, on je iznenada otvorio širom oči i ispružio nogu pod stolom!

Vrh njegove čizme pogodio je rančera u cevanicu.

Roni Satlof je zauriao od bola!

Istovremeno, u ruci čuvara zakona Vakoa stvorio se kolt. Uloge su se brzo izmenile. Roni Satlof je uz bolne grčeve na licu šakom trljao mesto gde ga je pogodila šerifova čizma.

— Ne mrdaj! — opomenu ga Tendi.

Rančer je zatreptao.

Ejmsovi se malo odmakoshe.

— Zar ne znate za šalu, šerife? — prostenjao je rančer, menjajući boju. — Ne mislite valjda...

— Vi tamo — obrati se šerif rođacima — marš napolje!

Ejmsovi pogledaše u svog gazdu.

Žestina kojom je šerif nastupio, zbunila je Satlofa. On klimnu glavom svojim čuvarima i oni se povukoše prema izlazu.

— Ne mislite valjda, šerife, da bi momci pucali u vas? — tobož se zgražavao rančer.

— Naravno da ne — zareža Tendi, pogledavši svoje brkove — oni nisu navikli ni na šta drugo osim na maminu cucu...

Satlof se nasmeja, ali usiljeno.

Noga ga je još uvek bolela. Mrštio se, proklinjući u sebi neopreznost. Taman je pomislio da je Čarls Tendi zaboravio šta predstavlja.

— Želeo sam da razgovaramo — počeo je posle kraćeg ćutanja. — Možda pogađate o čemu je reč?

— Bili Mekgejn?

Satlof klimnu glavom.

— Dosada je, priznajem, bilo optužbi, pretnji i tome slično...

— A sada?

— Sada je počeo da puca! — nakostreši se rančer, podnoseći pesnicu Tendiju pod nos. To je trebalo da podvuče značaj njegovih reči.

Šerifovo lice ostade nepomično.

Satlof nastavi:

— Vama je poznato, šerife, da su moji pašnjaci prvoklasni, kao i stoka koju na njima uzgajam. Odne-

davno, međutim, nestaju mi najbolja goveda! Neke sam našao na Mekgejnovom imanju, mada on poriče da s time ima bilo kakve veze. Kaže da mu je podmetnuto...

— Verovatno! — promrmlja Tendi.

— U redu, nisam želeo da komplikujem stvari, jer poštujem zakon, ali... Mekgejn je počeo da puca na moje momke i da me javno optužuje da želim da ga oteram s imanja...

— Gle?

— Meni njegov posed ne treba — ubeđivao je Satlof šerifa. — Istina, koristio bi mi za kraći put do izvora, ali mi morate verovati da na tome nisam insistirao. Zatim je raširio glasine da trujem njegov potok i podižem žicu oko njegovog imanja...

— Nisam znao da su činjenice za tebe glasine? — prekide ga Tendi.

Satlof se napravi da je ovo prečuo.

— Ja time samo štitim sebe i njega — dodao je — jer se može desiti da stoka pobesni i poruši onu njegovu kolibu... Zato tražim zaštitu zakona!

— Svi na to imaju pravo — složi se šerif.

— Što je najluđe u tome, on je počeo mene da optužuje da kradem njegovu stoku! Mene, kome se pašnjaci ne vide od krda! I kad sam pošao da ga urazumim, on je pucao...

Tendi se naže prema rančeru, zažmirivši na levo oko.

— Verovatno si pošao da ga urazumiš sa rođacima Ejms i još jednom bulumentom plaćenika?

— Tako uvek jašem — isceri se Satlof.

— Pa, Mekgejn na takve uvek i puca — umiri ga šerif.

— Vi ga otvoreno branite, šerife — planu rančer.

— Ja sam čuvar zakona — mirno mu uzvratiti ovaj — i dužan sam da saslušam obe strane.

— Šta to znači?

— Mekgejnova priča je nešto drukčija.

— Briga me za to! Ako potegne pušku još jednom, ne odgovaram za postupke svojih ljudi. Ja nisam konjokradica na koju on ima pravo da potegne svoju pušku... Razgovarajte s njim ili...

— Ili?

— Ili ne priznajem zakon! Vaše je da ga urazumite i uhapsite ako treba!

— Polako, čoveče — iskezi se ovog puta Tendi — ja nisam na tvom platnom spisku. Ne praćakaj se!

— Imam svedoke da je hteo da me ubije — procedio je Satlof upevriš prst u šerifa — i za ubuduće ne odgovaram. Branim svoj život.

— Ne uzrujavaj se previše — osmehnu se šerif ispod brkova — šta bi Bili Mekgejn mogao sâm protiv tvog odreda revolveraša?

— Ništa ne bi mogao — s pakošću je uzvratio rančer — ali, ja neću da izigram poštovaoca zakona dok on puca za mnom kao za zecom.

— Ušao si u njegov posed...

— Hteo sam da razgovaramo!

— Lepo od tebe. Ali, sledeći put na razgovor pođi sâm. Garantujem da neće pucati.

Roni Satlof ustade.

— Znači, ostaje na tome, šerife? Sedite ovde, pijete, i ne želite da pomerite noge dalje od „Podvezice“?

— Možda i hoću — rekao je Tendi — s obzirom da si uperio oružje u čuvara zakona, mogao bih da te uhapsim?

Rančer ustuknu.

Kolt sa stola već mu se nalazio u ruci, na pola puta prema futroli. Sada je ostao u vodoravnom položaju.

— To nećete moći, šerife?

— Da se opkladimo? — zategnu se Tendijevo lice.

Rančer nije bio previše siguran u sebe.

Osim toga, video je Holidejeva leđa, gorku uspomenu iz jučerašnjeg dana. Da nisu u dogovoru?

Okrenuo se prema ulazu.

Edi i Destri Ejms nalazili su se tamo, dovoljno blizu da mogu da se umešaju.

Ipak je Satlof odložio svoj obračun.

Šerif Vakoa još je bio jak i uticajan. Nijednog trenutka nije pokazao strah ili zbunjenost. Naprotiv, vladao je sobom tako dobro da se rančer zapitao nisu li šerifovi živci postali jači od viskija?

Satlof zadenu kolt za opasač, smeškajući se.

— Možda ne bi bilo loše da po-

đete sa mnom do Mekgejna — predložio mu je rančer. — Ako je častan čovek, priznaće da je pucao na mene.

Serif s podozrenjem pogleda u Satlofa.

— U redu — reče najzad — ali ovo je poslednji put da slušam vaše zahteve. A što se tiče tvojih gorila... oni neka ostanu ovde, ili odu do đavola, ako im je milije!

I besno ustade sa stolice.

Satlof krenu za njim.

Na ulazu je izmenjao brz pogled sa Edijem Ejmsom, a onda požurio da sustigne Tendija.

Oba rančerovala telohranitelja ostala su u „Podvezici” s podrugljivim osmesima na usnama.

Čim su zamrli udarci kopita o tle glavne ulice, oni su se okrenuli prema stolu za kojim su se nalazili Poker Smit i slavni kockar.

Poker Smit je uočio promenu na njihovim licima.

Ali suviše kasno da bi opomenuo Džordžijanca.

Stariji od rođaka, Edi Ejms, u nekoliko koraka je prešao prostor od ulaza do stola i vešto izvukao svoj kolt. Njegov mlađi rođak je levom, zdravom rukom uperio oružje u ostale goste, pisnuvši:

— Napolje! Svi...

Doktor Denver je odmah skinuo svoje naočari, spremio ih u džep i ustao. Časovničar Tejt je u strahu oborio stolicu. Kauboji u uglu su se pogledali, oklevajući.

— Svi! — ponovio je Destri, okrenuvši cev prema njima.

Morali su da se povinuju ovoj zapovesti, mada nerado.

Poker Smit je sedeo kao zakovan.

Preko puta njega, Dok Holidej je mirno odložio karte. Na njegovom vratu nalazila se prislonjena cev Edijevo oružja.

— Sad ćemo da ti vratimo dugove, kicošu!

U tom času „Podvezica” je bila ispražnjena. Vlasnik Lorens Buš sklonio se u kuhinju. Ljudi koji su napustili salun već su obaveštavali prolaznike da su rođaci Ejms pošavili u salunu i da spremaju ubistvo.

Niko se nije primicao previše blizu.

Osluškiivali su.

Unutra, Destri Ejms je prilazio kockaru zadovoljnog izraza. Imao je na umu da ga prvo „propusti” kroz šake pre nego što mu utisne olovo u meso.

— Satlof nas ne kontroliše više — promrmljao je Edi Ejms. — Sredi to brzo, Destri!

— S uživanjem — odgovorio je ovaj. — Uzmi mu koltove.

A onda se okrenu Pokeru Smitu.

— S tobom nemamo ništa... Gu-bi se!

Poker se, ustajući osmehnulo na svoj luckast način.

— Drago mi je da s tim nemam veze — rekao je, uzimajući polucilinder sa stola — ionako sam dobio dovoljno!

Počeo je da se klanja, vrteći šešir u rukama.

Tada je eksplodiralo!

Čak je i Holidej pognuo ramena, jer je metak prohujao pored same njegove glave.

Poker Smit je pucao, kroz šešir!

Njegov deringer ušiven u postavu šešira, opalio je u pravom trenutku.

Poker Smit ga je valjda upotrebio samo jednom u životu, pre tri godine u Amarilu.

Ovog puta, spasavao je Doka Holideja!

Jer, lice Destrija Ejmsa nije obeljavalo ništa dobrog. S druge strane, njegov stariji rođak verovatno bi prosvirao kuršum kroz kockarevu glavu, ako bi ovaj napravio sumnjiv pokret.

Zrno je probilo gornji deo poluci-lindra i zadržao se u mišici Edija Ejmsa.

Njegov rođak je levom rukom krenuo prema opasača, da se domogne svog oružja.

Poker Smit nije imao više metaka.

A Holidej, koji je već ustao, mirno je čekao da mladi Ejms potegne kolt.

— Ne bih to činio na tvom mestu, burazeru! — opomenuo ga je Džordžijanac.

Ali, zaslepljen mržnjom, rođak Ejms ga nije ni slušao. Dosta vešto se dokopao kolta s druge strane i opaliol

Kockar se ne pomače.

Kao otrovni insekt zrno mu prozuja pored lica i zabode u suprotni zid.

Do vraga, opsovao je u sebi Poker Smit, zar je Holidej poludeo?

Stoji i čeka da Ejms po drugi put povuče oroz?

Upravo se tako desilo.

Čovek iz Džordžije je prošao prema Satlofovom telohranitelju, opčinjavajući ga ledenoplavim pogledom. U nekoj drugoj prilici, Destri bi možda bio pažljiviji i prisebniji. Međutim, pakleni stranac koračao je prema njemu ležernim hodom kao učitelj koji se sprema da išamara svog nestašnog učenika.

On ponovo opali...

I ništa!

S užasom je konstatovao da za treći hitac nema vremena.

Holidej je stajao pred njim.

Osetio je da mu se strančevi prsti kao klešta stežu oko zgloba i da mu oružje klizi niz šaku. Zatim je dobio udarac dlanom preko lica.

Njegov rođak je za to vreme stajao oslonjen na jedan sto, držeći zdravom rukom ranjenu. Sad bi mu dobrodošao doktor Denver koga su malopre isterali na ulicu.

Čuvari Ronija Satlofa bili su onesposobljeni za izvesno vreme.

A to je upravo značilo da će najverovatnije ostati bez posla.

— Momci, zar nemate konje? — upita ih kockar mirno.

Polako su se udaljavali prema vratima.

U očima im se nije mogla pročitati ni mržnja ni gnev. Kao da su izgubili svaku želju za tim. Jednostavno postali su svesni da su preценili sebe i da im je teži susret sa rančerom nego što ih peku rane.

Izišli su pognutih glava. Okupljena masa pred ulazom ćutke im napravi prolaz.

Poker Smit podiže svoj polucilinder uvis, provukavši palac kroz rupu od metka.

— Izgleda da ću morati gologlav — nasmejao se. — Jer, sledeću rupu napravio bi mi možda Satlof?

— Možeš da odjašeš — predloži kockar.

Poker Smit odmahnu glavom.

— Toliki bednik nisam — iskliberio se, stavivši oba dlana na prsa. — Dosta mi je žmurke. Ovde još nisam nikome pokupio šnjur ovih dana. Zašto sam dolazio onda?

— Danas nisi bio baksuz — pokazala Holidej na sto, gde su ležale rasute novčanice.

— To je samo pozajmica — začkilji ovaj okom. Znam da ste namerno igrali loše, Dok!

Holidej izvadi svoju tabakeru.

— Zbog mene si se zamerio rančeru — dobaci mu. — Bio je to dobar potez, ali vrlo opasan.

— Ne volim da blefiram kad su u pitanju moji partneri — smeškao se Poker. — Da nastavimo?

— Ako on dozvoli — reče kockar i pokaza prema pomoćniku šerifa koji je upao u salun praćen radoznalcima sa ulice.

Vlasnik „Podvezice” Lorens Buš već se nalazio za šankom, proveravajući da li su mu čitava ogledala. Bilo mu je mnogo lakše kada se uverio da je sve u redu i da su čak i boce na polici ostale netaknute.

— Opet vi? — stisnutih usta rekao je Trig Bons Holideju. — Satlof će vas smrviti zbog ovoga!

— Kako? — upita hladno kockar.

— Zar ovo nisu njegovi anđeli čuvari?

— Onda je on sada svetac bez anđela — zaključio Dok.

— Suviše je dima oko vas — primeti Bons. — Tendi mi je već kazao ko ste. Napomenuo mi je da ste prava mora za gradove u kojima odsedate. Izgleda da je bio u pravu.

— Zakon je uvek u pravu — javi se Poker. — Kako bi inače rođaci upali u salun i pretili da ubiju čoveka za stolom?

Bons mrko odmeri lepuškastog Smita.

— Kakve ti imaš veze s ovim? — upita.

— Ja ne, samo moj šešir.

— Spasao mi je život — dobaci Holidej. — Ali to ne znači da ćemo ostaviti nezavršenu partiju. Dozvoljavate? — upita i pomače stolicu prema sebi.

— Ne znam zašto pravite gužvu kad je šerif odsutan — promrmeljao je Bons. — Ali, pričuvajte se! Oni mogu iz zasede da vam napakoste. Satlof nema samo rođake Ejms kraj sebe. Nadzornik Pat Rindisbeker je još otrovniji.

— Pripaziću se — obećao je kockar.

Poker Smit nabaci svoj probušeni polucilinder na glavu i sede.

— Kakva promaja! — reče i isceri se, lupivši po njemu šakom odozgo.

*
* *

Hal Monej je, naizgled, nezainteresovano slušao buku oko sebe.

Pričanja su se uglavnom vrtela oko poslednjih incidenata u salunu „Podvezica”.

Koliko je mogao da shvati, rođacima Ejms loše se pisalo kod Satlofa. Dva puta su bili poraženi od Doka Holideja i svi su mogli da se zakunu da se kod bogatog rančera više neće okrenuti.

Roni Satlof nije praštao greške.

Pogotovu ako se ponove.

Hal Monej je sedeo kod „Granice”, prljavog, bednog mestašca gde su se za najjeftinije pare u Vakou mogle naći sobe sa četiri ležaja, jeftine cure i najmljene ubice.

Bokser koji je prethodnog dana zabavljao meštane tučom s Alom Trupom, sada je sedeo usamljen za stolom. Preko leđa imao je košulju sa resama kakve nose traperi u planinama ili lovci na krzna. Obične pantalone s iskrzanim nogavicama i čizme kratkih sara nalazile su se pod stolom.

Hal Monej je poslednjih meseci proveo u trupi Džordža Enteka; zajedno sa partnerom Dejvom Rondalom činio je par koji je u vešto izrežiranim meču mamio publiku po Teksasu.

Inače nežno lice Hala Moneja ovog puta izgledalo je brižno.

Nije se osmehivao niti pokazivao jamice na obrazima. Oči boje kestena kao da su skupljale tugu.

Sedeo je i srkutao veliku čašu jabukovače.

Bilo je to piće koga su se muškarci u Vakou klonili.

Hal Monej za to nije mario. Njegov poslodavac, debeljko u cilindru, po imenu Džordž Entek, visoko

je cenio Monejeve kvalitete u boksu. Momak je imao dara, mada je nerado stupao u režirane scene kada je Rondal morao da „padne” iako za to nije imao pravog razloga.

Međutim, za to su bili plaćeni.

Tog dana, dok je Entek pripremao plan puta za sledeća gostovanja, Hal Monej je doneo odluku.

Ustao je, ispravio svoja široka leđa na čijim se mišićima zatezala košulja i uputio se prema sobi u kojoj su se nalazili debeljko i Rondal.

Bio je to sobičak gde je čovek morao da pogne glavu ako je mislio da ostane bez čvoruge. Smrdeko je na plesan i ustajalo rublje.

Debeli Džordž Entek je sedao za rasklimatanim stolom, nagnut nad nekom starom, požutelom mapom. Prst mu se nalazio pritisnut na mestu Braunvud kada je Monej ušao.

— Našao sam sledeću liniju — rekao je Entek.

Dejv Rondal je na drugom krevetu spavao dubokim snom.

— Šta misliš da malo zaokrenemo na zapad? — nastavio je Entek. — Počinju brda sve do Ljana Estakada. A tamo nikad nisu videli pravi boks. Gledaće nas širom otvorenih očiju!

Hal Monej je otvorio sanduk i iz njega izvukao opasač sa koltom.

Entek ga je posmatrao sa zebnjom.

Kao da je naslućivao nešto.

— Šta to činiš? — upitao je.

— Morate naći nekog drugog za Rondala — obavestio ga je mladić, stavljajući pojas oko bedara. Sa re-

volverom je izgledao nekako drukčiji, opasniji.

— Šta to znači?

— Odlazim — kratko odgovori Monej.

Entek se podiže sa stolice.

— Ne razumem — promrmljao je — ako si nezadovoljan novcem koji dobijaš, ja ću ti...

— Nije to — umiri ga Hal.

— Nego?

— Ne mogu da kažem pravi razlog — reče mladić.

Debeljko besno zgnječi cigaru pod čizmom. Iza leđa, Rondal je blaženo, i glasno šištao kroz nos.

— To nije fer — povisio je Entek glas — ostavljaš me na cedilu tako jednostavno! Šta da radim? Koga da nađem? Potrebno je da novajliju uvežbavam bar nedelju dana, a to je čist gubitak!

Monej je strpljivo slušao i ćutao.

— Taman sam razradio pravac turneje, daleki, ali gradovi u razvoju, prava publika. A ti...? Jednostavno otkazuješ! Uostalom, zašto si opasao revolver?

— Potreban mi je!

Entek ponovo sede na stolicu s uzdahom.

— Ne znam u stvari o tebi ništa — procedio je. — Pokupio sam te u Nju Oriliensu posle jedne kafanske tuče. Bio si pijan, tako pijan, da si se jedva držao na nogama. A opet si se tukao đavolski dobro. Neki koji su te poznavali govorili su da nikada dotle nisi pio. Kažu da si se odjednom izmenio... Zašto?

— To više nije važno — reče Monej.

— I nije. Ja sam ti ponudio me-

sto, a ti si prihvatio, ali tek kad si čuo da ćemo na zapad, prema Tek-sasu. Zašto? Naravno, neću dobiti odgovor. Ne bi ga dobio ni ranije da sam tražio. Šta si ti, Moneje? Ne ka hulja, revolveraš, skitnica, školamac...?

— Sad bih otišao — naglasi Monej.

Entek je izgledao tužan.

— Bio si dobar — reče. — Najbolji koga sam imao u poslednjih pet godina. Ako ikada zaželiš da se vratiš, biću u Braunvudu sledeće nedelje. Odatle krećem za Ebilejn.

— Mnogo sreće — pozele mu mladić i pruži ruku.

Entek pognute glave prihvati mladićevu šaku i prodrma je žesće nego što je mislio.

— Čuvaj se — dobacio mu je.

Monej klimnu glavom i iziđe na polje.

Podne je prevalilo, izdužujući senke ispod stubova i nastrešnica.

Polako je uzjahao vranca ispred „Granice” i uputio ga prema zapadnom delu.

Nije se žurio.

Posed Ronija Satlofa mogao se uočiti odmah.

Nailazio je na table s ispisanim opomenama i bodljikavu žicu koja je jedva nadvišavala visoku prerijsku travu.

Kao da im nije bilo kraja.

Kada je izbio na puteljak, ugledao je jahača kako mu se približava. S obe strane staze uzdizala se šuma.

Čovek na konju imao je šerifsku značku. Hal Monej je pogodio da se

radi o Čarlsu Tendiju, čuvaru zakona u Vakou.

Jahao je nekako bezvoljno, opušteno, kao da se predavao mislima i konju da ga vodi kuda bude hteo.

Hal Monej se zaustavi.

Šerif podiže pogled i zažmiri na suncu. Prisećao se nekoliko časaka lika pred sobom, iščekujući da se momak skloni ili da ga oslovi.

— Šerife, kuda je najbliže do Satlofa? — upitao je Monej.

— Ti si... onaj bokser? Pesničar? — priseti se Tendi. — Šta tražiš kod Satlofa?

— Zaposlio bih se — uzvрати Monej.

Šerifov pogled pade na mladićev opasač.

— Revolveraš? — upita, s nevericom.

— Zar ličim?

— Satlof samo takve ima oko sebe — promrmljao je Tendi. — Bio sam tamo u vezi nekog razračunavanja sa Mekgejnom. Prave budalaštine! Imam utisak da me je odmamio iz grada ko zna zbog čega...

— Šta hoće od Mekgejna? — upita Monej.

Šerif sleže ramenima.

— A što te interesuje? — upita.

— Ako te bude zaposilo, brzo ćeš saznati sve što treba da znaš.

A onda ga ponovo odmeri od glave do pete.

— Dosta ti je pesničenja, momče, ha? Šad bi želeo da malo oprobaš svoje streljačke sposobnosti?

— Pitao sam samo za put — oda zva se Monej i potera vranca u stranu. — Ako vas to interesuje,

rođaci Ejms su u Vakou pokušali da ubiju nekog stranca...

— I? — prenu se šerif.

— Nisu uspeali. Debili su malo olova, ali tek da mogu da pojašu i odmagle.

— Video si sve to?

Monej odmahnu glavom.

— Samo sam slušao — reče.

I udalj se.

Šerif je neko vreme gledao za njim, s neodređenim osećanjem. Mladić nije odavao nekog koji bi se plašio puta prema Satlofovom ranču. Samo... šta je tražio tamo?

Da li je to njegov prvi susret sa rančerom?

Hal Monej je išao stazom sve dok nije nabasao naveliku drvenu tablu pobodenu ispred nekoliko redi mladih stabala. Pisalo je: „RANČ RONIJA SATLOFA, UDARITE U ZVONO“.

Monej se okrete i ugleda veliku šipku savijenu u obliku slova „O“. Bila je obešena o žicu, za granu prvog drveta. Nešto niže, u travi, stajala je oslonjena o stablo šipka.

Mladić se saže u sedlu da je dohvati. Trebalo je da udari i oglaši svoj dolazak. Međutim, predomislio se.

Krenuo je bez najave.

Ako je mislio da napravi neki utisak, to je bio pravi put.

Iznenada, ispred njega su izbile zgrade ranča. Velika, gazdinska kuća na dva sprata, od drveta i lima, s novim krovom tamnocrvene boje, s prozorima u polukrugu i velikim stepeništem od kamena.

Barake za momke i šupe za alat

nalazile su se malo dalje. Delio ih je zid od zelenila i drveća. Ispred zgrada krivudao je uzani, skoro presahli potočić i preko njega se protezao drveni mostić.

Ograda od mladih oblica polazi le je levo i desno od velike kapije. Kostur bivola sa prekrasnim rogovima nalazio se na sredini, nad slovima bivola sa prekrasnim rogorelih trupaca.

Hal Monej je ugledao dva jahača kako mu dolaze u susret.

Prvi je imao šešir sa velikim obodom, šarenu košulju i smeđe pantalone sa kožnim navlakama za dugo jahanje. Izgledao je glomazan, jahao je u nekom divljem grču, žestoko mamuzajući konja i još besnije ga zauzdavajući kad je hteo da stane.

Mladić ih sačeka mirno.

Jahač koji je jahao napred imao je divlje lice: veliku brazgotinu preko oka, od čela nadole prema vratu, crnu kosu kao uljem prelivenu i velike, zdrave, ali žute zube iza nabubrelih i ispucalih usana.

Za desnom čizmom bio mu je zadenut bič. I za opasačem kolt s izduženom cevi.

Momak do njega rastom je bio niži, ali isto tako mrka pogleda i lica. Nosio je prsluk sa vezom od belog konca i uzane pantalone uvučene u teksaške čizme ispod kolena.

— Kuđa si zapucao? — zagrme jahač u šarenoj košulji, upravljajući svog konja na Monejevog vranca. — Zašto nisi zvonio?

— Nisam crkvenjak — odbrusi mladić.

Čovek ga je nekoliko časaka gledao kao priviđenje. Zatim mu se usta razvukoše u neku vrstu opakog osmejka.

— Dobar odgovor, momče — rekao je zatim. — Ali to te neće mnogo spasti... Znaš li gde se nalaziš?

— Čitao sam uz put — reče Monej.

— Pismen si? — naruga mu se ovaj, umirujući životinju pod sobom. — Šta tražiš ovde?

— Tvog gazdu.

— Gazdu? Zašto ti on treba?

— To ću njemu reći.

— Reci meni — opomenu ga jahač. — Ja sam njegov nadzornik, Pat Rindisbeker.

— Ne. Samo njemu — bio je uporan Monej.

— Ako si pametan, vrati se natrag — upozori ga nadzornik. — Satlof ne voli uljeze. A ni ja.

— Ne mari — reče mladić. — Mogu da čekam.

— Zar nisi čuo šta sam ti rekao? — uzdiže se Rindisbeker u svom sedlu, a ruka mu se približi kundaku oružja. — Ne volim da ponavljam naredbe!

— Izgleda da želi kavgu — nasmija se drugi jahač.

Hal Monej pogleda preko njihovih glava u pravcu zgrade i opazi Satlofa. Odmah je zaključio da se radi o vlasniku: izdavao je kratke, oštre naredbe i sve se oko njega kretalo u trku.

— Poslednji put te opominjem — zarežao je Rindisbeker s divljim sjajem u očima — gubi se! Ili ćemo te okačiti u bodljikavu žicu!

— Kao tuđe goveće, a? — podsmehnu se Monej.

Nadzornik Satlofovog ranča bio je čvrsto rešen da prekine razgovor i okonča uludo bavljenje na suncu, jednim hicem.

Možda bi to i učinio da nije iza sebe čuo Satlofov snažan glas.

— Ko je to, Pate?

Nadzornik se teškom mukom savlada i okrenu u sedlu.

— Uljez! — viknuo je.

Zatim je nastao tajac.

— Šta hoće?

— Kod vas — odgovori nadzornik. — Da ga opametim...?

— Dovedi ga! — naredi Satlof.

Rindisbeker nerado oslobodi put pred Manejevim vrancem.

— Hajde — rekao je potmulo — ali pazi... Motrim na tebe!

Mladić ne odgovori ništa već oboje svog konja.

Prošli su preko mosta i ušli u prostrano dvorište sa travnatim alejama. Velika kumpa za vodu i drveno pojilo nalazili su se odmah do korala za konje.

Roni Satlof je bio u svom radnom odelu, u kome je tog dana odlazio za Vako: bleđoplava košulja sa jarkocrvenom vratnom maramom i obične jahaće pantalone.

Od revolvera se nije rastajao celog dana.

S mestrpljivom radoznalošću je sačekao da mu se stranac približi, a onda je podigao ruku.

— Ko si ti? — upitao je.

— Zovem se Hal Monej — odgovorio je bokser.

— Pa?

— Tražim posao! rekao je zatim ovaj.

Rančer podiže oči prema nebu, što je otprilike moglo da znači: Nebesa, s kakvim sve gnjavatorima moram da se susrećem!

Već je nameravao da nadzorniku izda naredbu da otprati momka na trag, kad ga Monej preteče.

— Vaši rođaci su otkazali — reče. — Došao sam na njihovo mesto.

Satlofove obrve se sastaviše na čelu.

— O čemu pričaš, blesane? — zareža rančer.

— Vaši čuvari su dobro isprašeni u salunu „Podvezica” — mirno je uzvratio Monej. — Ne verujem da će se usuditi da dođu ovamo.

— Zašto ne bi? — začkilji nadzornik svojim zdravijim okom.

— A zar bi? — istom merom — odgovori Monej.

— Da ga obradim, gazda? — predloži Rindisbeker.

— Možda se neće složiti? — nasmeja se ovaj, odmeravajući telesnu muskulaturu pridošlice. Očigledno da je raspolagao mišićima.

— Zašto si hteo kod mene da se zaposliš? — pitao je potom.

— Nisam čuo da ste sirotinja — odgovori Monej.

— Šta sve umeš? Znaš li koliko vrede Ejmsovi?

— Umem sve što i oni — sleže ovaj ramenima — a ponešto i bolje.

— Zar želiš da te isprobam?

— Svejedno mi je.

— U redu...

On se udalji nekoliko koraka, zatim se okrenu i viknu.

— Svucite ga!

Rindisbeker i njegov prijatelj sjahaše pakleno se osmehujući.

Hal Monej učini to isto.

Okružili su ga sa dve strane, pognuti, prezađovoljni zabavom koja im se iznenadno ukazala!

Rančer je pažljivo motrio novajliju. Nije pokazivao da se plaši. Šta više, očekivao ih je nemarno, s dosadom.

Rindisbeker je prvo pustio svog drugara da napadne. Ovaj je to učinio žestoko zamahnuvši.

Izgledalo je da su ga odbacila dva para kopita mazgi! Nesrećnik je dobio udarac u bradu, od koga je pao na leđa kao proštac i ostao tako, nepomičan i uspavan.

Nadzornik više nije bio tako siguran u sebe.

Ipak je ovaj udarac smatrao slučajnošću. Znao je i on ponešto o varkama telom, o promeni ruku za udarac.

Ali, sve je to bilo nula u poređenju sa veštinom Hala Moneja.

Pat Rindisbeker upravo je bio smešan.

Svi njegovi krošei uletali su u prazno i posle svakog mu je po nestajalo daha. Naravno, Monej mu nije ostajao dužan i zadavao mu je kontraudarce, ostavljajući mu masnice po licu.

Nekoliko minuta kasnije nadzornik je disao teško, zakrvavljenih očiju i povređene zujete. Samo je zahvaljujući svojoj natprosečnoj snazi ostao na nogama. No, i one nisu mogle večito da ga drže.

Monej je prešao u napad i sa dva

brza direkta srušio legendu Satlofovog ranča.

Bila je to scena koju niko nije ni sanjao da će doživeti!

Mnogi su ostavili svoje tekuće poslove i došli da vide neobičnu tuču. A kada je Rindisbeker pao u prašinu, samo su se zgledali.

Što se Moneja tiče, on nije imao ni ogrebotine.

Nebesa!

Rančer je bio naprosto ošamućen.

A onda je dao znak jednom od momaka.

Ruka je poletela ka futrolji. Trebalo je pokazati tom uljezu da pesnice nisu sve na ovom ranču.

Istovremeno, Hal Monej se okrenuo, a u ruci se već dimio njegov kolt. Pucanj je uplašio jato gavrana sa krova, a momak je vrisnuo po gođen u ruku.

Roni Satlof je morao da prizna da je momak na mestu.

U poređenju s njim, Ejmsovi su bili obični lupeži naviknuti da malo misle a mnogo se razmeću.

Dok se nadzornik dizao sa zemlje, otresajući glavom, Satlof je prišao Moneju i razvukao usta u zadovoljan smešak.

— Izgleda da imaš službu — rekao je. — Kako stojiš sa zakonom.

— Labavo!

— Šta bi to trebalo da znači?

— Otprilike da ne marim za šerifske značke...

— Videćemo to već noćas — promrsi rančer, namršten. — Jahaćeš sa nama da udesimo jednog prljavog rančera!

— Kojeg?

— Ti ćeš samo jahati, a ne pitati.

— A da pitam za platu?

Satlof ponovo razvuče usta u osmejak.

— Vrediš za oba Ejmsa — kaza.

— Primaćeš onda njihovu platu... ako se noćas pokažeš.

Hal Monej ukrsti pogled sa Rindisbekerom.

Nadzornik ga je odmerio ubilački i bokser Džrdža Enteka dobio je opasnog neprijatelja.

Ali on, izgleda, nije mario za tu činjenicu.

Mada su ga i svi ostali gledali sa strahopoštovanjem, ali dosta mračno, Hal Monej se uputi prema baraci da nađe ležaj za sebe.

Pat Rindisbeker se ispreči pred njim.

— Nećeš spavati sa nama! — zapreti.

— Stvarno? — podrugnu mu se u lice mladić, iščekujući.

— Pričuvaj se — dobat će mu ovaj i povuče se u stranu.

*
* *

Teo Kvins je zaustavio belca u brdima i pogledao niz padinu, prema puteljku u Klancu Duhova.

Vrelo podnevno sunce usijavalo je kamen i vazduh.

Revolveraš Badveja Larmona napustio je Vako istovremeno kad su se braća Larmon uputila prema Crnim Planinama, vodeći sobom rezervnog konja sa hranom i ćebadima.

Bledunjavi Kvins lako je podnosio sunce. Bio je mršav, malo se znojio, a retko je uzimao vodu. Pre-

deo u koji je zašao označavao je granicu između Grin Kauntija i Crnih Planina. Prilično pust kraj, s obzirom da su ravnice i šume između reka San Antonija i Brazosa predstavljale pravi raj za naseljenike i rančere.

Visoko u nebeskom plavetnilu dva lešinara su ličila na izgorele papiriće koje podiže povetarac.

Teo Kvins pogleda u njihovom pravcu i isceri se.

Zatim je sjahao, uvukao konja u hlad jedne kamene izbočine, a on zauzeo busiju za jednom stenom.

Ležao je tako, naslonjen na laktove, zavijajući cigaretu.

Puška „henrijevka“ nalazila se kraj njega, izvučena iz kožne navlake.

Vreme je proticalo sporo.

Teo Kvins je ispušio cigaretu i pažljivo ugasio opušak pod petom.

Revolveraš, je skinuo šešir i zagladio svoju masnu, prljavu kosu. Po dlanu su se zasijali tragovi znoja, bio je to dobar znak da je i Kvins počeo da oseća vrelinu podneva.

Izvukao je iz džepa kesu s duvanom, spreman da zamota još jednu cigaretu i tako prekrati čekanje.

Ali, nije mu se dalo.

Putem, dole ispod njega, odjeknuo je lagani bat kopita.

Teo Kvins skliznu na zemlju i dohvati kundak „henrijevke“.

Ono što je čekao, izgleda da se pojavljivalo u klancu. Videlo se da oči odjednom sjakte od zadovoljstva, a šaka obavija vrat puške.

Dva jahača iskrsla su iza zavijutka.

Bila su to braća Larmon, Badvej i Beldon.

Teo Kvins lagano prisloni kundak na svoj upali, uveli obraz i ostade tako nepomičan dugi niz trenutaka. Jedino se pomerao nišan njegovog oružja; pratio je hod konja pod jahačima.

Čekao je da se približe što više.

Jahači su za trenutak zastali. Kvin su ponestade daha...

Da ga nisu namirisali, prostruja mu kroz glavu.

Ipak... Ne, krenuli su dalje.

On se satanski iskezi. Njegov kažiprst na orozu najzad krenu lagano u grč...

*
* *

Larmonovi su ušli u klanac sa različitim slutnjama: dok je Badvej bio oprezan i iza svakog ugla očekivao neku opasnost, njegov stariji brat, Beldon, celim putem je razmišljao o zlatu.

Čim je u Denisonu primio poruku, advokat Beldon Larmon se spakovao i pošao.

Iako mu ruže nisu cvetale u gradu.

Denison je bio pretesan za tri advokata, a od te trojice on je bio najlošiji i najnepopularniji. Voleo je da pije, da prima mito, da silom iznuđava priznanja od svedoka, jednom rečju upropašćavao je karijeru polako, ali sigurno.

Do pre godinu dana bio je u Denisonu jedini s tim zvanjem. To mu je omogućavalo da ima posla, da

dobro naplaćuje usluge i da podmićuje sudiju Hektora Džina.

Međutim, kad je sudija smenjen, nekako u isto vreme naselili su se u Denison advokati s istoka, Silvester Remzi i Džon Venderber. Bili su to mladi ljudi, vični govoru i svakom slovu zakona. Zatim, bio je tu novi sudija Abraham Stesonson, taj se nije dao zavesti ponudama Beldona Larmona.

Tako je advokat gubio klijentelu, a time i samopoštovanje.

Poruka od brata da hitno krene u Red Krik, došla je u pravi čas.

Beldon Larmon je imao na umu samo bratovljevju priču o zlatu u Crnim Planinama i osetio je da kuca čas kada će njegove finansijske nevolje zauvek prestati. Nije želeo da brat zamara o svojim pozicijama u Denisonu koje nisu bile ružičaste.

Ubedio ga je da je ostavio dva velika slučaja samo da bi mogao da mu se pridruži.

Nabavili su opremu u Red Kriku i pošli bez časka odmora na put.

Badvej Larmon nije želeo da Teri Karter stekne preimućstvo.

Mada nije imao kod sebe mapu, on je izvanredno zapamtio obeležja na njoj i verovao je da će moći da nađe put do mesta gde su bile sklonjene bisage sa zlatnim tovaom.

Na sedlima su imali po jedno čebe, kožne kapute postavljene krznom i šalove od debele vune. Tamo, u planini, možda ih je čekala zima, sa snegom ili vetrom. Morali su da računaju i na to.

Rezervni konj bio je natovaren vrećama hrane i kutijama sa mu-

nicijom. Tu su se nalazila još dva vojnička ašova, dva para novih, zelenih čebadi, dva fenjera i smotano, vojničko šatorsko krilo s osam pari kočica za pobijanje u zemlju.

Beldon Larmon imao je sličnosti sa bratom: isto tako proseda, bujna kosa, četvrtasta vilica i tanke usne. Razlika je bila u tome što mu se leva strana nije krivila kao u Badveja. Čak bi se moglo reći da je Beldon, iako stariji, bio privlačniji od svog bogatog brata.

Iz navike, Beldon je stalno držao cigaru u ustima. Pa i sada, mada mu je bila ugašena, on je voleo da je oseća među zubima.

Tako se osećao nekako sigurnijim, skoro mudrijim, nadmoćnijim. Jeftin utisak za ljude koji malo vrede i malo veruju u sebe.

— Tragovi — prenuo ga je iz misli Badvejev glas.

Beldon obori pogled prema tlu. Zaista, otisci kopita jednog konja jasno su se videli u sivkastoj prašini.

— Da li su Karterovi?

— Možda jesu... — promrmlja mlađi Larmon. — Nadam se da se nije umešao neko treći.

— Ko bi mogao? — trže se stariji Larmon. Njemu se nije sviđala pomisao da bi zlato Unije moglo da nekim čudom padne u tuđe šake, a ne njegove. — Ko još zna o tome?

Ovaj sleže ramenima.

— Što se mene tiče, niko! Ali... da li je Karter nekome izlanuo? Nije. Osim ako je poludeo...

— I ja mislim.

Badvej zaustavi svog konja, razgledajući stene iznad sebe.

Daleko, u visinama, dva lešinara obrušavala su se u modroplavi ponor.

Njegov brat iščačka iz džepova šibicu da pripalu svoju ugašenu cigaru.

— Trebalo bi da požurimo — rekao je Badvej, stavivši šaku na kundak svoje „vinčesterke“.

— Slažem se — odgovori Beldon, povukavši nekoliko dimova.

Bill su to poslednji dimovi u njegovom životu.

Sa litice je planuo hitac!

Oblačak dima za časak se ukazao na vrhu, a onda je Beldon Larmon ispustio svoju cigaru i uhvatio se za grudi.

Sledećeg trenutka pao je s konja.

U magnovenju, njegov mlađi brat je spoznao da se i sâm nalazi u smrtnoj opasnosti. Strelac sa vrha imao ga je na nišanu, kao na dlanu.

Ostati i pomoći bratu ili potražiti zaklon?

Izabrao je ovo drugo.

Mamuznuo je konja istovremeno dokopavši se puške. Nasumce je opalio uvis, no, ipak je prohužalo dovoljno blizu Kvinsove lobanje.

Pod kopitama Larmonovog konja zapraštalo je sitno kamenje pomešano sa prašinom i otpacima sasušene trave koju su naneli vetrovi sa Grin Kauntrijsa.

Zaplašen, tovarni konj je takođe odgalopirao za njim.

Teo Kvins ga više nije imao na nišanu.

A nije ga mnogo ni želeo. Učinio ga je usamljenim i zaplašenim. Sve ostalo bilo je manje važno.

Badvej Larmon će ga odvesti pravo na cilj.

On nije slutio ko se nalazi u stenu. Možda je mislio da se sreo s nekim planinskim banditom koji presretanjem zalutalih putnika ubirao za sebe plen.

Sklonjen iza jednog komada stene, Larmon je osluškivao.

Video je svog brata ispruženog na zemlji. Njegov konj mu je njušio lice i rzao zabacujući grivu.

On repetira „vinčesterku“, sjaha i krenu oprezno prema čistini. Cev oružja držao je uperenu prema vrhu, spreman da na najmanji pokret opali.

Počeo je da ga spopada bes, a zatim i očaj.

Gubitak brata bio je i gubitak saputnika. Badvej Larmon nije navikao da jaše sam. Uvek je sa sobom imao četu najamnika kojima je komandovao i koji su na njegov mig morali sve da izvrše.

Sada je međutim, imao misiju koja se ticala samo njega.

Beldon mu je bio brat, možda ne najsajjniji, ali najpoverljiviji za takvu priliku.

Odjednom, ni njega nije bilo!

Lešinari su zamahali krilima i spustili se niže.

Beldon Larmon se nije micao. Konj se udalji od njega u potrazi za nekim busenčićem trave ili izvorom vode.

Larmon je osećao da mu znoj pritiska kapke.

Ipak je hrabro zakoračio napred, zverajući po liticama. Kako mu se odozgo više nije oglasio nijedan pucanj, Larmon zaključio da se strelac ili povukao ili počeo da silazi prema njemu.

Sačekao je još neko vreme, žestoko stežući vrat puške.

Svuda oko njega vladala je tišina.

Ništa se više nije dešavalo.

On se uputi prema telu svoga brata. Na prvi pogled je zaključio da mu više nema pomoći. Pogodak ubice je bio precizan: u samo srce.

Da li je to bio Karter?

Besno je opalio u vazduh, prema crnim pticurinama. Zatreslo se jedno krilo i poletelo perje.

— Odlazite! — zaurao je, ispraznivši ceo magacin prema njima.

Udaljile su se, ali on je znao da će to biti samo za kratko.

Skinuo je sa rezervnog konja ašovčić i počeo da kopa rupu u pesku. Nije želeo da ode, a da ne sahrani Beldona. Nije čak imao vremena ni da ga ožali. Nije se sećao nijedne prigodne molitve. Žurilo mu se, đavolski brzo.

Malo kasnije, Badvej Larmon je gonio životinju pod sobom, očiju uprtih u ivice Klanca Duhova.

Samo da iziđe odatle!

Činilo mu se da će posle već biti na domaku Crnih Planina...

• • •

Bili Mekgejn je sedeo u svom sobičku sa niskom tavanicom i pri pla-

menu sveće pisao drugo pismo svom sinu.

Do ruke, na stolu, nalazila se otkočena puška.

Mali rančer očekivao je nevolje svake noći i želeo je da bude više nego oprezan.

Roni Satlof je obećao da će ga jednom sravniti sa zemljom.

On je bio siguran da će to biti jedne noći.

Možda ove?

Sablasna svetlost lelujala je njegovu senku i činila zidove avetinjski bleđim i stravičnim.

Bili Mekgejn je bio još mlađi čovek, jedva ako se približavao pedesetoj. Imao je visok stas, visoko čelo i dugu kosu na vratu koja mu je tako uokvirivala lice. Sjajne, nemirne oči boje kestena bile su upravljene u čist papir pred sobom.

Mekgejn nije mogao da započne pismo.

Nije nalazio prave reči.

Bio je sasvim sâm, sa svojim psom napolju. Svi su ga ostavili kada se sukobio sa Satlofom. Imao je četiri dobra momka. Jednog su premlatili tako da je odležao dve nedelje, drugi je iste noći pobeo glavom bez obzira, a ostalu dvojicu namamio je Satlof sebi.

Posle toga mu se smejao u lice.

Bili Mekgejn nije bio kukavica.

Što se bogati rančer više zaletao prema njemu, on je sve tvrdoglavije pružao otpor. Činilo se da u tome sve više uživa. Da s beskrajnim zadovoljstvom prkosi sili, uzvraćajući vatrom na svaki njihov pokušaj da prođu njegov posed.

Međutim, zaštita šerifa Vakoa nije mogla da traje večno.

Kao što ni on nije mogao da ostane budan iz noći u noć, osluškujući udaljene topote konja ili lavež svog psa koji opominje na prisustvo stranaca.

Zgužvao je papir i besno ga bacio na pod.

— Huljal! — promumlao je tiho.

— Kad mi je najpotrebniji, on se ne javlja!

Zatim je stavio glavu među šake i ostao tako nepomičan.

Odjednom je začuo spolja režanje svog psa.

Zatim je režanje naraslo u žestok lavež. Čulo se kako Lobo trza svoj lanac kojim je bio privezan za ugao kolibe.

Istog časa Mekgejn utrnu sveću i obre se u potpunom mraku.

Puška mu se već našla u ruci.

On priđe prozoru, odškrinu drveni kapak i baci pogled napolje.

Ništa nije video osim komada neba, vrhove drveća i ledeni odsjaj zvezda.

Pas je lajao i dalje.

Mekgejn nije imao nameru da ostane u kolibi i čeka. Za njega je kuća bila klopka. Najbolje se snalazio u prostoru, odakle je imao bolji pregled i više šansi da menja mesto.

Zgrabio je sa drvene poličice dve kutije metaka i lagano odškrinuo vrata, proturivši prvo cev puške.

Pas se tada iznenada umiri.

Da Lobo nije primetio kakvu životinjicu? Možda nije u pitanju Satlof?

Ipak...

Zar to tamo nije obris nekog jahača?

— Ko je to? — povikao je, spreman da puca.

— Prolaznik — odazvao se neko, metalnim glasom.

— Sami?

— Da.

— Onda sjašite — dobaci rančer — i ruke dalje od pojasa.

Konjanik je skliznuo sa sedla.

— Šta hoćete? — neljubazno ga dočeka Mekgejn. Nije više verovao nikome.

— Malo sam zalutao — odgovorio je stranac. — Mogu li da uđem?

— Zašto bih vas pustio? — sumnjičavim glasom ga upita rančer.

— Za vaše dobro — uzvratio je čovek.

— Meni gore ne može biti — promrsio je Mekgejn kroz zube.

Jahač je ostavio svog šarca na istom mestu gde se zaustavio. Sada je koraćao prema vratima, ne mareći za mogućnost da bude ustreljen.

Pri svetlosti zvezda Mekgejn je prvo uočio da je momak visok i vitak, da nosi tamno odelo i dugi kaput preko blistavobeke košulje.

— Odakle dolazite? — upitao je oštro.

— Iz Vakoa.

— Zaista? Zbog čega onda tamo niste ostali?

— Ne prija mi prašina...

— Prvi put ste u ovim krajevima?

— Bio sam jednom, ali davno. Vi ste Mekgejn?

Rančer klimnu glavom.

— Ostanite tu — rekao mu je —

dok upalim svetlo. I pazite... bez sumnjivih pokreta.

Stranac nije na to rekao ništa.

Mekgejn kresnu palidrvce, motreći na čoveka na pragu. Kada je blendjava svetlost ispunila sobičak, već je mogao da mu sagleda i lice.

Imao je ledenoplave oči, poput uglašanog čelika. Ispod kalifornija-šesira nalazilo je aristokratski negovano i lepo lice, s bujnom kosom. Kravata kao krv bila je svezana ispod košulje, dok su mu se za opasačem nalazila dva prekrasna teška revolvera sa niklovanim cevima i drškama od slonovače.

— Ko ste vi?

— Zovem se Holidej — predstavio se stranac.

To nije naročito impresioniralo Mekgejna. Mogao je da kaže bilo koje ime i da ostavi sličan utisak.

— Revolveraš? — upitao je rančer, ne spuštajući cev svoje „vinčesterke”.

— Moj odgovor neće promeniti stvari — rekao je kockar.

Mekgejn pokaza prema stolu za kojim je sedeo malopre.

— Ostalo je nešto kafe — ponudi mu. — Sedite.

— Dugo sam jahao — reče ovaj — biće bolje da stojim. Sami ste ovde.

— Lobo i ja — odgovori Mekgejn.

Onda primeti na Holidejevim šakama trag krvi.

— Ranjeni ste?

— Ogrebotina.

— Od čega?

— Od žice...

— Žice?

Holidej pokaza glavom iza sebe.
— Naletio sam na neku ogradu od žice — izgovorio je polako — pa sam se malo naljutio... i položio ogradu.

Mekgejnovo lice živnu.

— Zaista? — uzviknuo je.

— Da nije vaša? — upita Dok.

— Do đavola moja — namršti se rančer. — Tom žicom hoće da me veže mister Satlof. Hoće moju zemlju, iako ima trideset puta više. Njegova je to žical

Začutao je za časak, odlazeći pušku na sto.

— Okružio me je sa svih strana — nastavio je, kao da se ispoveda samom sebi. — Razjurio mi momke, uništava stoku, podmeće mi krađe, požare... Možda ste čuli razne priče u Vakou, mister Holideje? Nešto o potoku, o putu kojim bi skratio prolaz svojoj stoci? Sve su to gluposti! Razlog je sasvim druge prirode...

— Ne morate mi pričati ako ne želite — primeti Džordžijanac, setivši se Terija Kartera i njegove priče u Vakou. Da li je morao da bude osuđen da mu se nepoznati ljudi poveravaju?

— Sâm sam — rekao je ovaj i raširio ruke. Odjednom je izgledao stariji za nekoliko godina. — Ponekad razgovaram sa Lobom, mojim psom. On me sasluša, ali nikad nisam načisto da li me razume i da li saoseća?

— Pas je dobar prijatelj — naglasi Dok.

— Ali nije čovek — odmahnu Mekgejn glavom. — Meni je četrdeset osam godina. Mnogo radim, pa

možda izgledam i stariji. Imam i sina, negde je u Nju Orleansu. Otišao je pre osam godina da se bavi nekim drugim poslom a ne zemljoradnjom i stokom. Otišao je davno, mister. Otada je dolazio dva puta. Poslednji put bilo je pre dve godine. Ne znam ni danas šta zapravo tamo radi i čime se bavi? Nosi lepa odela, puši fine cigare, ali izbegava da kaže čime se bavi! Uostalom, to je njegova stvar... Ali, sada mi je potreban. Pisao sam mu pre osam dana da dođe, a on nije odgovorio. Niti je došao. Sada sam hteo da napišem još jedno pismo, ali ne znam kako da počnem reći mi izmiču. ruke nisu navikle na olovku već na pušku i uzde...

— Možda će doći — dobaci Holidej srknuvši malo ohladene kafe.

Mekgejn zatrese glavom.

— Ne verujem — uzdahnu. — Čak i ako dođe, biće kasno. Lešinari će već na mojoj zemlji podići zgarište. Ali mnogi će umreti sa mnom.

Holidej se zagleda u rančera.

— A šerif?

— Čini što može — reče Mekgejn — ali, i on će pasti. Takav je Satlof. Ima novac, ima i lude želje da bude vlast.

— Poznajete ga dobro?

— Šerifa?

— Ne. Satlofa.

Rančer se osmehnu gorško.

— Ja sam stari udovac — rekao je. — Ovde živim tri godine. Žena mi je umrla još kad je moj sin, Harold, ugledao svet. Potucali smo se po Teksasu dok nismo sišli u plodnije krajeve i počeli da se ku-

čimo. Bilo nam je dobro, čak vrlo dobro, u Del Riu. To vam je granica između Teksasa i Meksika. Međutim, tu su nam meksikanski desperadosi zagorčili život, pa smo se selili prema Istoku. Onda je Harold odlučio da ode dalje, preko Misisipija. Nisam imao ništa protiv, mada mi se srce stezalo. Ipak, želeo sam da mi sin bude neko, a ne bednik i rančer kao otac.

— Možda ste rančer ali to ne znači da ste bednik — reče kockar.

— Zanimanje ne određuju ljudski karakter — sleže ramenima Mekgejn. — Sin je ostao tamo, ja ovde. Kupio sam lepo parče zemlje i možda bi sve bilo u redu da Satlof nije počeo da se širi i dok se nije oženio sa Trudi Kembel...

— Žene začinju nevolje? — upita kockar.

Mekgejn podiže obrve.

— Bila je mlada, lepa, vatrena... Razumete šta hoću da kažem? A Roni Satlof je bio bogat, ali imao je veliku manu: sa ženama nije umeo da izide na kraj. Nije posedovao dovoljno muškosti. Mislio je da će to nadoknaditi dolarima i pretnjama. A Trudi je bila... kako da kažem... žena! Divlja! Nije ga mnogo marila i to ga je činilo ludim. Doveo ju je iz Dalasa, iz neke kafane. Iz blata, kako je to umeo da naglasi čak i pred njom.

Kockar je zapalio cigaretu. Sobu je ispunio blag, nadražujući miris finog duvana.

— Onda je jednom zalutala ovde. Videla me je... i ostala tu. Do ponoći.

Mekgejnovе oči su zažarile kada se prisećao toga. Tog trenutka kao da su mu se vraćale godine koje su prošle...

— Tako je počelo i tako se nastavilo. Međutim, nije moglo da ostane tajna. Nikako nije moglo. Satlof je posumnjao u njene česte večernje izlaske i poslao Teo Kvin-sa da je prati.

— Saznao je?

— Da!

— Znači, potok i pašnjaci nisu problem...

— Tako je... Roni Satlof je izgubio glavu. Ženu je tako izubijao da joj se zatvorilo oko. Zatim ju je spakovao u kočiju i poslao natrag, za Dalas. Naručio je specijalnu kočiju i dao nalog Kvinsu da je odvede u blato, u kafanu odakle ju je izvukao... Hteo je i sa mnom da raščisti, ali sam mu pokazao! Rekao sam mu da je njegova žena njegov problem, a ne moj. I da ja nisam odlazio na njegov ranč da mu rasturam ognjište... Tada se zakleo da će me uništiti... Voleo je mnogo tu ženu. Mislim da je nikada nije zaboravio.

— Nije zaboravio ni na osvetu? — dobaci kockar.

— Nije! Što je vreme više prolazilo, što je bio svesniji da je izgubio Trudi zauvek, sve se više posvećivao meni! Mislim da je odlazio za Dalas da je vrati... ali je nije našao. Izgubio joj se trag.

Napolju je Lobo lanuo kratko, dva puta.

Mekgejn se trže.

— Ko li je to...?

Holidej poklopi šakom plamen i

soba po drugi put te noći utonu u tamu.

Lobo sada zalaja glasno.

— Zbog toga sam i svratio kod vas — rekao je kockar tihim glasom. — Slučajno sam čuo razgovor na brežuljku severno odavde.

— To je granica između Satlofa i mene. O čemu se radi?

— Grupa jahača spremala se da vas napadne. Ne znam o kome se radi, ali sam izbrojao devetoricu.

— Satlof? — stegao je rančer svoje pesnice. Puška mu se već nalazila u rukama. U tami, čulo se njegovo šumno, užurbano disanje.

— Možda je i on. Nisam video u mraku. Ali, koliko sam razumeo, imaju nameru da vas ispeku.

— Kako?

— Da zapale — objasni mirno Holidej.

Napolju, Lobo je lajao žestoko.

— Ako je tako — dobacio mu je rančer — biće bolje za vas da ođete dok još imate vremena.

— Nisam došao da bih pobegao — uzvрати mirno Holidej.

— Ne razumem!

— Izgleda da mnoge stvari ne razumete. Zašto prvo ne umirite psa? Neka misle da im se ne nada-te.

Rančer zaklima glavom.

— U pravu ste — reče i iščeznu u noći.

Holidej ostade oslonjen o dovrat, s rukama na bokovima.

Kada se Bili Mekgejn vratio, sa psom, njega više nije bilo tu. Ni u kući. Činilo se da ga je progutao mrak.

Pred ponoć, Roni Satlof je krenuo na čelu svojih ljudi na poslednji obračun sa Bilijem Mekgejnom.

Bilo mu je dosta podmetanja i igrarija oko zakona. Rešio je da mu zada poslednji udarac.

Nadzornik Pat Rindisbeker jahao je o običaju s njegove desne strane. Što se tiče novog čoveka, Hala Moneja, on se nije mnogo istrčavao. Nalazio se u grupi koja je jahala iza njih dvojice.

Zvezdano nebo cedilo je nešto svetlosti na put kojim su prolazili. Onda su skrenuli u polja i svaki razgovor je prestao. Od njih devetorice, četvorica su nosili baklje.

Trebalo je samo da ih zapale i bace na krov Mekgejnove kolibe.

Bio je to osvetnički pohod Ronija Satlofa.

Poslednji put Mekgejn ga je izbacio mecima. On, kao da je samo to čekao. Čaša se prepunila, više nema milosti za rančera koji mu je ubio ljubav prema voljenoj ženi...

Sačekao je da ostane sam, da oseti šta znači biti okružen tišinom i crnim mislima. Odstranio je oko njega sve momke, lagano mu poturao razne smicalice, dovodio ga do očajanja, i, mada nije uspeo da ga dotuče, učinio je mnogo da mu zagorča život.

Mekgejn je ostao da se bori iz čistog inata.

Nije imao više šta da izgubi.

Njegova polja zarasla su u travu, stoka se osipala i nestajala, on je

čuvao svoj prag s životinjskom željom da ne uzmakne pred nasilnikom.

Samo, i sâm je bio svestan da u tome neće dugo istrajati.

To je i Satlof znao.

Vreme je radilo za rančera.

Vreme i ljudi koje je plaćao da potežu za njega.

Grupa jahača kao izrezani od tame zaustavili su se na vrhu brežuljka, odakle se pružao pogled na Mekgejnovu kolibu, uronjenu u mrak.

Roni Satlof je podigao ruku.

— Podelite se — rekao je tihim glasom.

Ćutke su izvršili njegovu zapovest.

Hal Monej je ostao uz Satlofa, zajedno sa Rindisbekerom. Bila je to njegova želja: hteo je da uza se ima dva najbolja čoveka.

Što se nadzornika tiče, on je upozoravao rančera da ne vodi novajliju sa sobom, jer o njemu ne zna mnogo. Međutim, Satlof je smatrao da je Rindisbeker jednostavno ljubomoran i nije o tome više razmišljao.

Što je poveo sa sobom toliko ljudi protiv jednog čoveka, moglo je da znači da protivnika ne potcenjuje.

Bili Mekgejn je bio hrabar, odvažan strelac i neustrašiv borac.

I što je najvažnije, uvek mu se nadao i stalno je bio na oprezu.

Ni sada nije bio siguran da će mu se neopaženo privući.

Jahači su se spuštali niz padinu. Visoka, vlažna trava prigušivala je udar kopita o tle.

— Možda nije tamo? — oglasi se Rindisbeker.

— A kuda bi? — iscerio se Satlof. — Pacov je u svojoj rupi. Hajdemo!

Prilazili su sa dve strane.

Izgledalo je da ih iz kolibe ne opazaju. Čak ni Lobo ne laje po običaju.

— Sumnjivo... — promrsi nadzornik za sebe.

Hal Monej je jahao ćuteći.

On se trudio da im uvek bude iza leđa.

— Zašto pas ne laje? — pitao se sad rančer.

On dade znak dvojici iz svoje pratnje da pripreme baklje. Na drugoj strani to su učinila druga dvojica.

Uskoro su plamule.

Žućkasta svetlost obasjala je kornje i njihove jahače. Lica okrenuta prema kolibi u kojoj se nalazio Bili Mekgejn. Ako je rančer mislio da se brani, sada je bio poslednji trenutak.

A on to nije učinio...

— Mekgejne! — prodera se Satlof, kome su dve baklje blještale iza leđa i lice mu se krilo u sendi. Hal Monej nije mogao da mu vidi izraz, ali je naslućivao.

— Mekgejne! — zaurao je rančer, pošto mu niko nije odgovarao.

I ovoga puta uzvratila mu je tišina.

— Baci! — naredi Satlof.

Četiri buktinje napraviše plamene repove kroz vazduh. Tri su pale na krov, a četvrta je skliznula kraj zida.

— Izgleda da je pobjegao — javi se Rindisbeker. — Kao zec!

— Šteta! — procedi Satlof. — Mišlio sam da će izgorjeti zajedno sa kolibom. Ali, neće mi umaći ako to misli. Ne može da bude daleko...

— I nisam! — dopre do njih glas sa strane.

Rančer se trže.

Prepoznao je taj glas.

Bili Mekgejn se nalazio sasvim blizu, nadomak revolvera njegovih momaka. Sada mogu zajedno posmatrati kako mu gori kuća. A s njom će sagorevati i njegovi poslednji sekundi!

Roni Satlof se okreće.

Obe grupe njegovih ljudi bile su spojene.

Mekgejnova koliba je počela da pucketa pod vatrom. Stub plamena, varnica i dima dizao se u zvezdano nebo, lomeći senke jahača u desetine delova, ljuljajući ih levo-desno, pojačavajući ih i rasplinjavajući sa naletom vatre.

Satlof dade znak Rindisbekeru da ne puca.

— Izvukao si se iz lomače? — po-drugljivo ga dočeka rančer. — Ali nisi izvukao glavu...

— Nije ni tvoja sigurna, Satlofel! — odgovorio je Mekgejn.

Pri tom je gledao pravo rančeru u oči.

— Nije ti žao? — čudio se ovaj.

— Zašto? — odgovorio je Mekgejn, a glas mu ne zadržta. — Zar imam vremena da žalim? Došao si da me ubiješ, zar ne? Doveo si svoje

DOCK HOLIDAY

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

momke, jer nisi sposoban da to učiniš sâm.

— U pravu si! — složi se rančer.

— Platićeš mi za sve one godine patnji, prokleti zavodniče!

— Sve si isplanirao? One krađe stoke, sâm si krao od sebe i dovodio na moj posed? Širio si kojekakve glasine okolo o meni...

Satlof se cerekao zadovoljno.

— Bistar si — reče. — Mislim da to nije bilo lako. Svi su te momci napustili zahvaljujući meni. A i ti ćeš napustiti ovaj svet... još noćas.

Mekgejn ga je posmatrao ispod oka. U rukama mu se nalazila puška, ali šta je ona mogla protiv deset odabranih strelaca?

— Baci tu gvožđuriju! — opomenu ga rančer.

Bili Mekgejn odbaci pušku od sebe. Satlof je zaboravio da Mekgejn ne bi tako olako odbacio oružje, da za to nema posebnog razloga.

A imao ga je!

Pat Rindisbeker je poterao konja malo napred, na samog Mekgejna. Rančer je uzmakao, ali ovaj nije popuštao. Onda je Mekgejn dohvatio iznenada nadzornika za nogu i svukao na zemlju.

Dobio je i udarac po bradi.

Iznenadeni rančerovi momci nisu znali šta će u prvi mah da učine. Pomoći Rindisbekeru ili ga ostaviti da se oporavi i nasrne na Mekgejna?

Iako po godinama stariji, Mekgejn je bio još snažan i stabilan. U borbi pesnicama Rindisbeker bi izvukao

deblji kraj, ali on je imao znatno preimućstvo: bio je naoružan.

Zato i nije hteo da rizikuje.

Podigao se na noge i mašio za kolt.

Rančer ga je čekao, uspravan, s beskrajnim prezirom u očima.

Roni Satlof nije imao nameru ni prstom da mrdne kako bi zabranio ovaj neravnopravan duel. Mekgejn je bio osuđen da umre. Neka Rindisbeker to okonča.

— U pakao! — riknuo je nadzornik i podigao revolver.

Istog trenutka odjeknuo je pucanj i ruka Pata Rindisbekera klonu.

Uznemireni konji ustuknuše na trag, tresući glavama.

Iz senke drveta pojavi se čovek u crnom.

Satlof je prepoznao Doka Holdēja!

Njegovi ljudi su po drugi put te noći položili dlanove na drške svojih revolvera.

Međutim, „linkolni” sa niklovanim cevima koji su srebrnasto bljeskali u odsjaju zapaljene Mekgejnovе kolibe bili su neumoljivo opasni po neoprezne.

Džordžijanac kao da je iznikao iz zemlje.

Cev desnog kolta još mu se dimila.

Pat Rindisbeker se ječeći pridigao sa kolena, raskrvavljene šake.

Njih je bilo devet, računao je Satlof, pa ipak su oklevali da potegnu. Kao da ih je prisustvo čoveka iz Džordžije omađijalo.

Njih devet, a on sam.

Prokletstvo, zar je Mekgejn bio toliko lukav i vidovit da dovede ovakvu vrstu pomoći?

— Ovo nije poker — doviknuo je rančer kockaru — i nije trebalo da uplićeš svoje duge prste ovamo.

— Samo sam prolazio —, uzvraća Dok.

— Dalje nećeš nikud — nagovesti mu rančer.

— Ubićeš me? — zapita ovaj.

— Možda ću te obesiti — podsmehnu se Satlof. — Interesuje me kako izgleda tvoj kaput kad se zavori na konopcu, obasjan lepom Mekgejnovom vatricom?

Kockar je obrnuo košuljice oko kažiprstiju i ubacio u futrole, nemarno odbijajući dim iz cigarete.

— Slabi su ti aduti, rančeru — objavi kockar s naglašenim omalovažavanjem u glasu.

— Misliš? Imam devet dobrih karata, a ti samo dve.

— Čuo sam sve što si rekao, rančeru — nastavio je kockar. — Lepo si priznao da je sve ovo tvoje maslo.

— Pa šta?

— Ništa, — mirno odbaci Holidej opušak od sebe — doveo sam nekog kome ćeš to ponoviti još jednom... ali u zatvoru.

I on pokaza na drvo iza sebe.

Tamo je stajao Čarls Tendi, čuvar zakona u Vakou!

— Prokletstvo — opsovao je rančeri Rindisbeker — od početka mi se nije sviđalo. Nije ni pas zalajao...

— Umukni — dreknu Satlof, povlačeći ruku naniže. Bio je priteran u tesnac. — Ko me je izdao?

— Niko — odgovori kockar. — Slučajno sam nabasao na tebe i tvoje slamnate momke i čuo namere. Onda sam se vratio po šerifa, izneo mu mali plan, i sačekao zajedno sa Mekgejnom da mu zapališ kolibu.

Roni Satlof je čutao sevajući očima.

— Za početak — javi se Tendi — nadoknadićeš mu ovu štetu, a za ostalo neka sudija Bremner prove-trava mozak.

— Meni neće niko suditi — odseče rančer zabacivši glavu.

— Bolje da obuzdaš momke — zapreti šerif. — Ne želim da neko izgubi glavu zbog tvoje gluposti.

— Zasmehavaš me, šerife — krto se nasmeja rančer. — Sutrašnji dan nijedan od vas neće dočekati!

Tendi izmenja pogled sa Holidejem. Međutim, u kockarevim očima nije zapazio ni tračak straha ili nedoumice.

— Opkolite ih — pozva Satlof svoje ljude.

— Ni makac! — opomenu ga iza leđa nečiji glas. Odmah zatim osetio je na leđima cev kolta i poznao Monejev glas.

— Šta sam vam rekao? — zaur-lao je Rindisbeker, videći da mu je gazda u šahu: bio je prikovan za sedlo revolverom svog novog pomoćnika.

— Moneje! — zaškripa rančer zubima, kipteći od besa.

— Nisam ja nikakav Monej — odbrusi mu mladić. — Zovem se Ha-

rold... Harold Mekgejn. A čovek kome si zapalio kuću je moj otac!

— Hale! — povika Mekgejn i potrča napred.

Bilo je to nepromišljeno od inače razboritog Bilija Mekgejna.

Natrčao je pravo pod nišan Satlofovih ljudi, zaklanjajući šerifu i Holideju vidik.

Četvorica najodvažnijih povadilo je svoje koltove kao po komandi. Mekgejn se baci na zemlju.

Rindisbeker nije mogao da puca, bio je ranjen. A Satlofu su se znojila leđa pod pritiskom Halovog kolta.

Mogao je da ih zaustavi, jer je i sâm bio u opasnosti da dobije olovo među rebra. Međutim, nije stigao da pusti glasa, a oni su povadili oružje i pripucali.

Holidej se već delić sekunda ranije bacio na zemlju.

Čarls Tendi je nešto zakasnio i jedno zrno mu je poderalo nadlakticu. Ipak je uspeo da se dočeka na zdravu ruku i pritisne obarač.

Zaglušujuća pucnja razlegla se dolinom.

Teški koltovi čoveka iz Džordžije posejali su pravu pustoš u redovima momaka sa ranča „RS”.

Trojica su pali sa konja. Četvrti je ostao u sedlu, ali bez daha.

I sve je odjednom utišalo. Trajalo je tako kratko, da se Mekgejnu činilo da nije stigao ni da čestito trepne.

— Gore ruke! — zavikao je šerif sa zemlje.

Nisu imali kud.

Srećom po Satlofa, Mekgejn je os-

tao nepovređen. Inače bi već dobio olovo u leđa.

— Silazi! — gurnu ga Hal pozadi.

Rančer ćutke opkorači sedlo i sjaha.

Šerif Vakoa pokupi oružje na gomilu i poređa preostale napadače u vrstu, želeći da ih ima sve na oku.

— To važi i za tebe — dobaci on Satlofu.

— Ne raduj se unapred — odgovorio mu je ovaj, do vrha ispunjen besom. — Naša borba predstoji tek sada.

— Samo se ti bori, ali iza rešetaka.

— Videćemo!...

Džordžijanac je napunio doboše svojih „linkolna” i spretno ih ubacio natrag, za pojas. Nasuprot svima, on se nalazio u polusenci, tamo gde krug razbuktale vatre nije mogao potpuno da dopre i da ga obasja.

Mekgejn je najzad mogao mirno da krene u susret sinu.

Zagrlili su ćutke.

— Primio si moje pismo? — upitao ga je otac.

Hal je klimnuo glavom.

— Jesam... Ali nisam želeo da ti se javim odmah. Hteo sam da prvo malo vidim i čujem šta se radi, pa sam došao sa jednom trupom boksera, prikazujući veštine u nekoliko gradova od Nju Orleansa dovd.

— Bokser? Šta ti je to, Harold?

— Pesničenje — pokaza ovaj na svoje ruke. — Jednom ću i tebe tome da naučim.

— Možda više neće biti potrebno

— okrznu Mekgejn pogledom Satlofa koji je stajao po strani oborene glave. Nije izgledao više tako moćan i veličanstven.

— Ostao si sam? — upita Hal.

— Sasvim. Onda je večeras došao Holidej da me opomene za ovaj napad. Uz put mi je rekao da je doveo i šerifa, kako bi se na licu mesta uverio s kim ima posla. Tendi je rado pristao. Satlof je i njemu došao preko glave!

— Izgleda da mu se crno piše?

— Voleo bih da je tako, ali...

— Ali?

— On ima novac, ima i dosta veza. Ne verujem da će dugo ostati u ćeliji.

— Ne mari — osmehnu se Hal.

— Ja ostajem s tobom.

— Zaista? — ozari se otac. — Nećeš otići opet?

— Neću. Dosta mi je velikih gradova...

Mekgejn protirja šakom svoju bradu.

— Ne moram da te pitam šta si sve tamo radio? — reče.

— Nemoj... Reći ću ti samo da sam radio svašta. To je dovoljno.

— Nisi nikom zamerio?

— Misliš krađa, ubistvo, pljačka i slično? — nasmeja se sin. — Neka te to ne brine, jer ja... Hej! Čekaj malo! Kako si rekao da se zove čovek koji ti je pomogao?

— Onaj stranac u crnom? Rekao je da se zove Holidej.

— Holidej? Dok Holidej?

— Tako nešto. Zašto pitaš?

Harold Mekgejn lupi desnom šakom o svoju levu stisnutu pesnicu.

— Do vraga, pa to je Holidej! Na istoku je on prava legenda! A ti njemu govoriš tako hladno.

Otac se uvredi.

— Pa, nisam nameravao da mu se ne zahvalim za sve što je učinio...

— Nije u tome stvar — osmehnu se ovaj. — Hteo bih da ga i ja upoznam i da mu stisnem ruku.

Osvrnulo se okolo, ali kockar kao da je u zemlju propao.

— Gde li je nestao? — zbuni se rančer. — Sad je tu stajao.

Uzalud su očima pretraživali osvetljenu okolinu i senke. Od Džordžijanaca nije bilo ni traga ni glasa.

— Otišao je! — uzviknu Bili Mekgejn. — A ja...

Hal odmahnu rukom i preskoči rančерову misao.

— O njemu sam tako nešto i saznao — procedio je, neraspoloženo. — Pojavi se nenadano i isto tako izađe. Zato ga i smatraju više legendom, a manje živim čovekom!

— Ko je to, u stvari?

— Pričaću ti drugom prilikom — odgovori sin. — Sad idemo sa šerifom u grad da poteramo ove zlikovce... Ionako ne možemo da spavamo na ovom žaru!

Plamen se stišavao.

Rančer ostade nekoliko trenutaka zagledan u mesto gde je do malopre bila njegova kuća. Odatle je vodio žestok obračun sa Satlofom, tu je spavao, jeo, provodio dane...

I sve je otišlo. U dim!

Međutim, nije previše žalio. Harold će ostati uz njega, a to mu je značilo više nego sve kuće u životu.

*
* *

Kočija za Temple prolazila je za-
voj kod Hegensmonove pilane, četiri
milje od cilja.

Privazan za prtljažnu šipku poza-
di kaskao je Holidejev šarac.

Kosi zraci zalazećeg sunca preli-
vali su preko obronaka Crnih Plani-
na i obasjavali drugu stranu doline
Grin Kauntri.

Iznenadni vetar povijao je bufalo
travu i raznosio joj miris po pre-
riji.

Kraj prozorčeta, s jedne strane,
videlo se večno nasmešeno lice Po-
kera Smita. Sedeo je zavaljen, sa
probušnim polucilindrom na glavi.

Prko puta njega sedeo je čovek iz
Džordžije.

Kočija je klopārala ravnicom, pre-
ma prvim brežulicima na kojima su
se, kao nagoreli ostaci, crneli stubo-
vi Hegensmonove pilane. Velike ko-
ličine stabala bile su složene tako
da su s puta zaklanjale pogled pre-
ma velikoj šupi.

Miris strugotine iznenada je po-
krio sve druge mirise i zagolicao
nozdrve.

Pored Pokera nalazio se još jedan
putnik. Rekao je da se zove Klifton
Merdok i da putuje za Džordžtaun
po krzna. Malo je govorio i bio je
blažen kada ga je Poker ostavio na

miru sa pitanjima i prepustio dre-
mežu.

Poker Smit je pokušavao da kopi-
ra jedan Džordžijančev trik sa „ra-
sklapanjem” špila karata u harmo-
niku, ali mu nije uspevalo. Kad god
bi pomislio da će uspeti, karte bi se
u poslednjem trenutku rasule po
njegovom krilu i on je izbacivao
čudne kletve, ali sa smeškom na us-
tima.

Holidej je sedeo, pišeći.

Njemu Pokerovo društvo nije
smetalo, iako je inače najradije pu-
tovao sam. Do Templea mu se Poker
ponudi ona vrlo nenametljiv i veseo
način, a sa svoje strane kockar nije
imao ništa protiv da prekrate do-
sadu uz partiju pokera.

Bila je to više lekcija nego igra.

Holidej u svakom deljenju bio ja-
či ili spretniji, pa je Poker to isko-
ristio da ga malo prouči.

Međutim, nešto mu je ipak nedo-
stajalo za stil velikog kockara: čelič-
ni živci, izvanredna memorija i ve-
ličanstvena samokontrola.

Naročito u blefovima Poker Smit
je bio vrlo „tanak”.

— Ako budem i dalje igrao sa
vama, Dok — uzdahnuo je na kraju
Poker — uvideću da mi je mesto za
repom krava, a ne za kockarskim
stolom.

— To je sigurniji posao — složi
se Holidej.

Ali, njegov partner se smejuć ljo
po svom običaju.

— Znam da biste me vi tamo naj-
radije videli, ali... zar bi ovoj div-
noj košulji sa riševima i ovom po-

lucilindru kupljenom u Sent Luisu za deset dolara pristijao neki seljački plug ili laso za hvatanje goveda? Nikako! Ja nisam veliki igrač kao vi, ali nisam ni tako loš kao Satlof?

— Nisi — klimnu glavom kockar.

— Istina, malo sam manje siguran u sebe — priznade Poker uozbiljivši se — a tome ste vi krivi. Pre nego što smo počeli da igramo u vozu za Vako, trebalo je da se predstavite!

— Mogao si da me pitaš?

— Him! Ličili ste mi na ulickanog dendija koji prosto vapi da ga neko opelješi... Ali, posle prvog deljenja video sam da slabo poznajem ljude. Naročito kad sam pod kaputom ugledao koltove! Još tada sam se oprostio od ušteđevine iz Dalasa...

— Sad se slobodno kloni svakog ko nosi crno odelo.

— A možda ne bi bilo loše da ga i ja obučem? Valjda bih se u njemu osećao mirnije. Šta mislite?

— Mislim da potcenjuješ sebe, Pokere — dobaci Holidej. — Ti si odličan igrač, ali na krivom mestu. U Templeu ćeš igrati, a ja ću posmatrati. Kladim se da te niko ne može pobediti!

— Zaista? — pocrvene Poker od zadovoljstva. Nije bio siguran da je dobio sasvim iskren kompliment, ali Holidejevo lice bilo je veoma ozbiljno i mirno, pa je istinski poverovao u to.

Trgovac krznom Klifton Merdok se trže iz sna, za trenutak otvori oči, promrmlja nešto i ponovo uto-
nu u dremež.

— Blago njemu — pokaza Poker na Merdoka — taj nikad neće izgubiti na kocki. Jer, i ne ume da igra!

— Nikad se ne zna — reče Dok. — U svakom čoveku nalazi se poneki kockar. Takav je i život.

Poker Smit proturi glavu kroz prozor.

— Crèva mi se prevrću od ove kočije — promrmlja. — Prezirem sva prevozna sredstva osim železnice! Kočija je dobra samo ako idem ravnicom. Čim ugledam brežuljke, dobijam morsku bolest.

Holidej baci pogled na svoj džepni sat.

Hegensmonova pilana već je bila na domaku. Ogromni daščani krov dizao se vrhom u zlatasto nebo, bacajući ispod sebe na put hlad dug preko pedeset jardi.

Poker Smit se, tako, približio svojoj sudbini!

Vozač kočije s oružanim stražarom bio je zbunjen tišinom pilane. Nije dopirao nikakav zvuk. Nije se opazio nikakav pokret.

A tu bi se obično u dane kad prolazi kočija sjatili ljudi s udaljenih rančeva i farmi, da bi otputovali u Temple, ili još dalje, linijom koju je organizovala „Vest Teksas Kompanija“.

Bila je to neplanirano stajalište, sa kratkim zadržavanjem dok se putnici ne popnu.

Sada nije bilo nikoga.

Zamrli su i zvuci testere. Jedino se osećao miris strugotine.

Poker Smit je prvi put u životu prolazio tim krajem, ali i on je ose-

SVAKOG 1. U MESECU CRTANI ROMANI

BEST-SELLER

1972

JANUAR	FEBRUAR	MART
C P S 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29	C P S 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	C P S 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 4 11 18 25
APRIL	MAY	JUNE
C P S 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26	C P S 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27	C P S 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24
JULY	AUGUST	SEPTEMBER
C P S 2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29	C P S 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26	C P S 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30
OCTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
C P S 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 31 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28	C P S 5 12 19 26 6 13 20 27 7 14 21 28 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30 3 10 17 24 4 11 18 25	C P S 3 10 17 24 4 11 18 25 5 12 19 26 6 13 20 27 1 8 15 22 29 2 9 16 23 30

čao u vazduhu neku neobjašnjivu napetost. Gore, jato gavranova pravilo je krug iznad suncem obasjanog krova.

— Zar je ovo pilana? — procedio je Holidejev saputnik, izduživši vrat. — Pre mi liči na mrtvačnicu.

Vozač nije imao razloga da zauzastavlja svoj četvorospreg.

Poker Smit se vrati na svoje sedište, s žudnim grčevima u želucu.

Kloparanje točkova zloslutno je odzvanjalo u popodnevnoj tišini.

Na oštroj krivini kočija je usporila, jer se s leve strane pružala padina poput provalije, obrasla žbunjem i divljim korovom tamnih cvetova.

— Oooj! — zatezao je vozač uzde.

Poker Smit prevrnu očima, podignutih obrva.

— Nebesa — kazao je — najbolje je da siđemo i prošetamo do Templea u čizmama! Ovo nisu kočije, nego upregnuti mravi!

— Ako ti se silazi — osmehnu se krajevima ustiju kockar — onda iziđi s ove strane.

— Zašto?

— Tuda ćeš najbrže stići — odgovori on — ali ne garantujem da ćeš imati glavu na ramenima.

Poker se izdiže na svom sedištu i baci pogled prema provaliji. Nije mu se baš svideo pogled na to. Odjednom se priljubio uz svoju stranu,

— Pa, i ne žuri mi se baš — rekao je, usiljeno se smešeći.

Ispod nogu škripao je šumak, koji su točkovi podbacivali pod drveni

patos, pa je njihove potrese Poker Smit osećao kao hladne žmarce po telu.

— Koliko će ovo da traje? — promrmrljao je.

— Zavisi od konja — reče kockar. Poker Smit uzdahnu i bezvoljno skrenu pogled prema pilani.

Onda mu se lice iznenada zateželo! Nebesa!

Da li ga to oči varaju?

Četiri reda unakrst složenih dasaka nalazilo se kraj samog puta kojim je kočija za Temple savlađivala poslednje metre smrtonosne krivine.

Slučajan pogled Pokera Smita otkrio je lice jednog čoveka.

Kraj lica se nalazio kundak puške!

Šta bi to trebalo da znači, proletelo mu je kroz glavu. To lice...

Kočija je prolazila i sledećeg tre-na Poker Smit je video cev oružja upravljenog prema Holideju.

Tačno prema njemu!

Zatim se toj cevi pridružila druga, provučena kroz prostor između dasaka. Od cilja ih je delilo jedva nekoliko jardi!

Poker Smit nije umeo da izbaciti glasa iz sebe. Sedeo je kao prikovan za sedište. Samo su mu se oči raširile pri pomisli da 'će u sledećem deliću sekunde planuti hici i zauvek okončati legendu o Doku Holideju.

Oba strelca ležala su u zasedi pokrivena naslagama dasaka.

Samo pukom slučajnošću otkrio ih je nesrećni Poker Smit i time započeo svoju sudbinu.

Nije imao vremena da razmišlja.

Nikad neće moći ni da objasni samom sebi zbog čega je odskočio sa svog mesta i poleteo prema kockaru.

Uspeo je da dovikne:

— Pazite, Dok!

Onda je pred pušćane hice poturio svoje telo!

Zaštitio je velikog kockara i tako primio na sebe smrtonosni olovni tovar!

U tih nekoliko delića sekundi stvorilo se, skoro istovremeno, nekoliko situacija: vozač je pokušao da zauzda preplašene konje nad samom ivicom provalije, Holidej je prihvatio smrtno pogođenog Pokera u naručje, ubice iz zasede su se povukle natrag, iza dasaka, prema svojim osedlanim konjima...

Za trenutak je ponovo zavladala tišina.

U rukama Doka Holideja izdisao je Poker Smit.

Bio je pogođen na nekoliko mesta. Dva zrna rascvetala su mu levu stranu glave. Polucilinder se otkotrljao na pod kočije, pred noge zabezeknutog i oduzetog trgovca krznom.

Lice čoveka iz Džordžije izgledalo je kao od kamena isklesano.

Nije imao snage da odloži Pokerovo telo i jurne za ubicama. Osetio je iznenadnu nežnost, neočekivanu slabost u sebi. Čovek koji ga je jednom već spasao, drugi put je platio životom svoju neverovatnu, skoro bezrazložnu odanost prema usamljeniku i kockaru...

Poker Smit je izdisao.

Krv je preplavila obe njegove usne.

Neka natčovečanska sila podigla mu je umorne očne kapke i pokrenula mu usta. Micao ih je, da bi izgovorio neku reč.

Holidej saže glavu.

U rukama, Pokerovo telo se grčilo.

— Dok... — grcao je, izbacujući krv.

Holidejevo avetinjsko blede lice sada je dobilo pepeljastosivu boju.

Stavio je dlan na usijano samrt-nikovo čelo i prošaputao:

— Ko je to bio, Poker? Ko? Da li si video?...

Ali, ovaj je sklopio oči, pred svoj poslednji put.

Ipak, usne su mu se pomakle. Još jednom.

Kockar je napregnuto osluškivao.

— E... Ejmsovi... — bile su poslednje Pokerove reči.

Zatim je izdahnuo.

— Je li mrtav? — naže se Klifton Merdok.

Holidej ga žestoko odgurnu i trgovac se strpošta na drugi kraj kočije, kockar je imao zastrašujući izgled. Oči su mu gorele metalnoplavičastim sjajem, mišići na licu napregnuti, bore na čelu ukrštene...

On lagano položi Pokerovo telo na sedište, stavivši mu pod glavu njegov cilindar.

Ostao je tako nem nekoliko časaka nad njim.

Oružani pratilac kočije je sišao sa vozačkog sedišta, otkočene puške.

Kako mu izgleda više nije pretila opasnost, jer je jasno video dva jahača kako odlaze kroz prolaz naslaganih dasaka i stabala, pošao je da

vidi da li je neko od putnika pogođen.

Skoro se sudario sa Holidejem.

I on je ustuknuo pred njegovim pogledom.

— Šta... šta se desilo? — upitao je stražar. — Je li neko pogođen?

— Jedan moj prijatelj — odgovorio je Džordžijanac šupljim glasom. — On nastavlja put... ja odlazim za ubicama.

Stražar je bio stariji čovek, ogrnut kabanicom, žućkastih brkova od lule koju je pušio i bledoplavih očiju. Na šakama je imao žute rukavice, a preko dugog kaputa, nalik pohabanoj vojničkoj bluzi bez epoleta, bio je omotan opasač sa vojničkim kol-
tom.

— Mrtav je? — ponovi on, u neodumici. Nije mu se svidela misao da vozi mrtvaca do Templea. — Da ga sahranimo ovde, mister?

— Vozićete ga — odmahnu kockar glavom. Glas mu je bio tvrd, rezao je kao čelik.

Stražar pogleda u kockareve koltove i poče da se predomišlja.

— Proveriću da li je lepo sahranjen — dobaci suvo kockar. — Ako ne bude, poslaću vas obojicu za pakao.

Čovek se trže.

Bila je to jasno izrečena pretnja i, začudo, poverovao je u to.

Holidej odveza svog ždrepcu i namesti sedlo.

Pre nego što je uzjahao, stavio je na stražarev dlan dva zlatnika.

— Ovo će biti dovoljno? — upita.

Čovek je nekoliko puta zatrepao, a onda mu se lice razvedri.

— Kako da ne, mister — brzo je uzvratio — vaš prijatelj biće sahranjen najbolje što može. U najboljem sanduku. Obećavam!

Džordžijanac ne reče ništa.

Već se nalazio u sedlu, ostavljajući kočiju sa mrtvim Pokerom na sedištu.

Stražar odahnu. Skinuo je šešir i mahnulo njime pred licem kao da mu je iznenada pretoplo.

— Do đavola — obratio se vozaču — ne bih voleo da sam u koži ubicar.

— Ko je to? — upita vozač.

Stražar sleže ramenima.

— Ne znam — odgovorio je, skrivajući zlatnike pod kabanicu. — Što se mene tiče, valjda satana tako izgleda...

Trgovac krznom otvori vratanca kočije i sa gađenjem se odmače.

— Ja ne želim da putujem sa mrtvacima — rekao je.

— Onda se popnite na krov — predloži stražar.

— Ali, ja sam platio kartu? — usprotivi se Merdok.

— I on je — odgovori stražar, pokazujući prema Pokeru.

Trgovac opsova nešto, ali se morao pomiriti sa stanjem. Pratilac je bio nepokolebljiv: leš će ostati u kočiji do Templea.

I Klifton Merdok je morao da se popne među prtljag...

*

* *

Brđa bradica već je dosta narasla i prekrivala lice Teriju Karteru.

U Crnim Planinama nije bilo snega, ali su noći đavolski ledile krv u žilama. Teri Karter je nekako preživio i tu noć, pod tankim čebetom, uz vatru koju je svakih pola časa morao da podstiče ili ponovo da pripaljuje.

Zora se u planini oglasila zvukom nekih ptica. Onda su kroz krošnje prodrle senke svetlosti kao beli krajevi ogrtača. Bila je to druga zora u Crnim Planinama.

Teri Karter je sedeo pored ugasle vatre, ogrnut pončom. Šešir mu je bio duboko natučen na čelo, do obrva. U ruci mu se nalazila puška.

Lonče za kafu ležalo je prevrnutu pokraj ugaraka od grančica.

Njegov vranac čupkao je travu nedaleko, prekriven jutarnjom rosom kao znojem.

— Tu smo — mrmljao je mladić, žvrsto stegnutih očiju. — Tu smo...

Drhtavim rukama je smotao cigaru i zapalio. Više nije imao kafe, a od hrane ostala je samo konzerva pasulja i odrezak sušene govedine, ne veći od šake.

Teri Karter se nalazio na domaku zlata!

Razvio je mapu i ponovo proveravao ucrtane znake. Lepo je bilo naznačeno veliko, usamljeno drvo priklješteno između dva kamena.

Prokrstario je milje unaokolo da vidi ne nalazi li se još negde nešto slično.

Kada se uverio da nema, ulogorio

se na tom mestu i prenoćio. Činilo se da ga obuzima strah pred saznanjem da se nalazi nad bisagama sa dve stotine hiljada dolara! Nije osećao ni glad ni žeđ. A što je najgore, izgubio je osećaj za opreznost!

Poverio se planini, verujući u njenu negostoljubivost prema svakom osim prema njemu.

Dan je osvajao sve više.

Sad su kroz lišće počeli da se, kao u zlatne kaiševe isečeni, provlače sunčevi zraci. Magla je okivala šume pri dnu, praveći joj kitnjastu, prozirnu belu haljinu do zemlje.

Teri Karter ustade i sa sedla skide ašov sa dugom drškom.

— Tu smo... mrmljao je, zahvaćen grozničavim iščekivanjem.

Prošao je Temple, Klanac Duho-va, grad-utvaru u podnožju Crnih Planina pod zvučnim imenom Goldensmel, Apačev Potok... da bi se našao na pravom mestu. Sve je to bilo ucrtano u mapi, reke su bile tamne, crne linije, krstići su predstavljali polja, a grančice šume. Najčitljiviji bio je znak drveta s oba kamena kraj sebe. Tu je počivalo slovo „Z“.

Zlato!

Badvej Larmon je previše bio siguran u to da će mapa biti samo uz njega.

Međutim, nije bio ni toliko glup. Mora da je zapamtio sve te znake i da će lako stići na cilj, ali posle njega.

Nije davao Larmonu ni trunku mogućnosti da će stići na vreme.

I tu se varao!

Teri Karter je s divljim zanosom sekao zemlju. Ivica ašova je poput noža ulazila pod busenje. Kada mu se učinilo da mu pončo smeta pri pokretima, zbacio ga je sa sebe i nastavio još većim žarom.

Zemlja se otvarala, sad već peskovitija i rovitija.

Zatim je ašov udario u nešto. Nije to bio kamen, već nešto mekše i klizavije...

Karter zabaci šešir na potiljak i kleče.

Zaronio je obe šake u pesak i napipao...

Bisage!

Tu su bile!

Izvadio je ruke, obrisao dlanove o košulju i ponovo ih zario unutra, ovog puta još dublje, sve dok nije napipao iverice.

Onda je povukao. Torbe su bile teške, uložio je svu snagu da ih otrgne iz zemlje.

Najzad ih je imao, kraj sebe.

Otvorio ih je, i žuti metal vratio ga je u minule godine, iz kojih je ispredala priča o masakru na Jelou-kriku. Odjednom je prestao da se raduje i da podrhtava. Zlato je izgubilo za njega i vrednost...

Ništa nije moglo da povrati dom u Rinkonu, na Rio Grandu, očevidnik koji mu se najčešće javljao iz onih dana detinjstva kada je viđenje s njim bio praznik za braću i sestre. Mogao se sećati svih detalja, svake izgovorene reči, svakog pokreta koji je značio dodir ljubavi, svakog os-

meha kojim je zračio sve oko sebe...

Kao da je Oven Karter otišao negde na dalek put, sa koga će se jednog dana vratiti, a dotle pisao pisma puna topline...

Zatim je došao rat, barut i krv. Traganja, očajanje, misao na osvetu, pucnji u Korsikeni...

Može li sav taj život, svi ti dani da prolete poput munje kroz njegov mozak?

Može li sjaj ovog zlata da zaleči rane?

Njegov vranac zarza, visoko podignute glave.

Teri Karter se vrati u stvarnost i pogledom potraži svoje oružje. Puška je bila naslonjena o drvo i on pohita ka njoj.

Našli su me, bila mu je prva misao.

Tu je đavolski bio u pravu!

Samo, nije stigao da se dokapa oružja. Neko je već bio tu, skoro nestvaran u izmaglici, ali ipak prisutan, opasan, neumoljiv.

Badvej Larmon.

— Ostavi to! — prasnuo je njegov glas u tišini kao pucanj biča i Karterova ruka ostade u vazduhu, jedva nekoliko santimetara od puške.

Nije želeo da rizikuje.

— Našao si ga, a? — oglasi se ponovo Larmon, koračajući prema njemu. — Samo nisi stigao da ga ponesesh.

Izgledao je strašan: zarastao u bradu, još iskrivljenijih usta, tamnih podočnjaka i prekriven prašinom po

licu i odeći. Ličio je na protuvu, a ne na pravog čoveka Korsikene.

Teri Karter još nije verovao u svoju zlu sreću: zar da ga na kraju puta sustigne jedan ubica? I to ubica, kome je želeo da posveti ostatak vremena kada odnese bisage onima od kojih je Larmon uzzeo i čije je podanike prodao neprijatelju?...

Mržnja je tinjala u mladićevim očima.

Možda će umreti, mislio je. Ovde, na ovom prevoju Crnih Planina.

Umreće, ali nikako sâm.

— Uzalud naprežeš mozak, kople — preseče mu Larmon misli — neću ti dati šansu da dohvatiš pušku! Vidim ti po očima da se spremaš na nešto... Vredi pokušati — nasmejao se kratko — bar ćeš crći mirne, savesti, ha?

Karter je ćutao.

— Ispravi se! — zalaja Larmon.

Mladić učini to, ali sporo. Suviše sporo za Larmonove zategnute živce.

— Ovo mesto se zove Vučji Zub — rekao je malo zatim, približivši se već na tri jarde od Kartera — pravo ime koje zaslužuje. U ovo doba godine počinju da se pojavljuju vuci u čoporima, odavde šalju svoj doziv sabraći... Možeš da im se pridружиš, za gozbu.

Njegov pogled se zaustavi na bisagama. Lice mu se ispuni trijumfom.

— Bar se neću mučiti da kopam — rekao i podigao pušku.

Karter se uspravi još više.

— Prokleti zlikovče — dobacio

mu je. — Zašto se ne poslužiš nožem i zakolješ me? Kao moga oca?

— Ne budi prošlost, mladiću — uzvratio mu je Larmon sa podsmehom. — Za to zlato sam u stanju da pokoljem celu četu, a ne samo jednog...

I pri tome nanišan!

Teri Karter zaista nije imao nikakve šanse. Za trenutak je stisnuo oči, u iščekivanju olova.

Prasnulo je!

Ali, ništa mu se ne desi.

Nikakav udar o telo, nikakav bol.

Zatim mu sinu kroz mozak: to nije bio puščani pucanj već revolverski!

Otvorio je oči i ugledao Larmona praznih šaka. Puška mu se nalezila kraj nogu, a rame krvarilo.

Okrenuo se.

Na drugoj strani, cereći se demonski, stajao je Teo Kvins!

Kolt mu se dimio, nehajno okaćen o kažiprst.

— Kvinse!? — zarežao je Larmon, misleći da je ovaj poludeo. — Šta to činiš?

— Spasavam zlato — rekao je revolveraš. — On ima mapu... a ti si suviše tvrdoglav da bi mi otkrio to mesto.

— Budalo — zastenja ovaj, pritiskujući ranu šakom — mislio sam...

— Mislio si sve vreme gde sam? — nasmeja mu se Kvins u lice svojim sablasnim osmehom. — Nanjušio sam da tu nisu čista posla. Jurio si ovog momka tako kao da ti se radi o životu. Pretpostavlja sam da je nešto vredno u pitanju. Pra-

tio sam vas. Zar nisam bio u pravu?

— Kopile! — hrapavim glasom ga je oslovio Larmon. — Došao si na gotovo? Zlato je već iskopano, zar ne vidiš, budalo?

— To je neki trik — nasmeja se Kvins zlobno.

— Pogledaj! — zauriao je Larmon besno.

Revolveraš zakorači napred i izbi na uzvišicu. Okrznuo je pogledom kožne bisage pored Kartera, iskopanu zemlju, ašov... i shvatio da čeka samo mali posao pre nego što pokupi zlato i krene prema Sonori i meksičkoj granici.

Badvej Larmon više nije pritis-kao ranu, već je zavladio ruku pod kaput, u visini tog mesta.

Trebalo je samo da je brzo spusti naniže i dočepa „deringer“ u unutrašnjem džepu krznene postave. Teo Kvins je bio zabavljen piljenjem u bisage. Neće znati šta ga je snašlo...

Međutim, revolverašu je iznenada palo na um da je veoma čudno što se oko njega sve utišalo.

Larmon je prestao da govori, Karter je stajao ukočen, na svom mestu. Nešto nije bilo u redu!

Okrenuo se i opazio kako ruka njegovog bivšeg poslodavca izleće ispod kaputa, s blistavom malom cevi.

Teo Kvins je učinio najbolje čega se setio.

Pao je natrag, iskrenuvši istovremeno svoju ruku prema Larmonu.

Opalili su u isti mah.

Zrno iz „deringera“ probušilo je pored Kvinsovog lica, u lišće.

Olovo iz kolta, međutim, protreslo je Larmonovo telo po drugi put. Savio se kao od udarca u stomak, a onda naglo ispravio, hvatajući vazduh.

Kvins opali još dva puta.

Iz Larmonovih očiju iščeze sjaj. Pao je, lica iskrivljenog u grč plača...

Teri Karter je posegao za puškom.

Mislio je da mu se više nikada neće ukazati prilika kao tada. Ali, nije računao sa tim da je Kvins vecma brz i lukav. Revolveraš je odlično pamtio sliku na koju je naišao. I znao je da se Karter, koga je znao kao Bakarda, nalazi blizu sopstvenog oružja.

— Stani! — zavikao je.

Mladić je uzdahnio i uspravio se.

— Ubićeš i mene? — upitao je, a bilo mu je nekako lakše što je Larmon pao od Kvinsove, a ne njegove ruke.

— Zašto bih te pustio? — isceri se revolveraš. — Želim da na miru potrošim tih dve stotine hiljada...

— Ovo zlato ne pripada ni tebi ni meni.

— Stvarno? — nasmeja se Kvins. — Prevaliće si toliki put da bi ga odneo na prag američkoj vojsci?

— Pogodio si!

— E, nisam, vidiš. Takvi vicevi ne pale kod mene. Odmakni se od puške i počni da kopaš!

— Da kopam?

— Naravno. Ne misliš valjda da ću tebe i Larmona ostaviti ovde kao svedoke? Pod zemljom vas niko neće naći...

Karter se uprkos svemu nasmeja, s nekom gorčinom.

— Ti si poludeo Kvinse — dobaci mu. — Ako imaš nameru da me ubiješ, onda kopaj sâm.

— Biće bolje da poslušáš — zareža ovaj nestrpljivo.

— Ne pada mi na pamet.

Gledao ga je pravo u oči, bez imalo straha.

Kvins podiže kolt.

— Jesi li brojao metke? — podseti ga Karter.

— Jesam — odgovorio je on. — Imam još dva.

— Jednog ćeš morati da promašiš — mirno ga obavesti ovaj. — A nas je dvojica.

Kvins se pakosno cerekao.

— Uzalud odlažeš zadnji čas — reče. — Ako ti se još ne umire, iskopaj raku.

— Nismo sami, Kvinse.

— Ne brbljaj! — planu revolveraš. — U ovoj planini te ni mravi neće pronaći, Karteru! Pridruži se svom ocu u paklu!

— Kažem ti da nismo sami — uporno je govorio mladić, ne trepnuvši. — Neko ti je iza leđa.

— E, sad mi je svega dosta — zareža revolveraš i podiže kolt.

— Rekov ti... Iza tebe je. Ima lice kao Apač, crnu kosu, šešir sa perom, nož za pojasom... Zar se ne sećaš?

— Kri Grant? — pretrnu za trenutak Kvins, ali se odmah isceri. — Dobro si ga opisao, ali to indijansko đubre je miljama daleko odavde.

— Bolje pogledaj iza sebe. On je tu.

— Ha! Misliš da je došao da oplakuje svog gospodara? Znam da mu je bio odan kao pas, ali sad će bar moći da laje po svojoj volji, a ne po njegovoj.

Karter prekrsti ruke na grudi, ne mareći za Kvinsov preteći kolt.

— Kopaj! — ponovi revolveraš svoju naredbu.

— Kopaj sâm — odgovorio je Karter. — Suviše je tesno na Vučjem Zubu, Kvinse. Okreni se.

— Onda umri — povika ovaj.

Istog časa do njega dopre poznati glas.

— Spusti ruku, Kvinse!

Revolveraš se ukoči.

Nebesa!

Karter nije lagao!

— Stavi oružje u futrolu! — oglašase Grant iza leđa.

Kvins htede da se okrene s oružjem u ruci, ali je Indijanac to predvideo...

— Hajde, to čekam...

Kvins zastade. Onda lagano, s dva pusta, ubaci oružje u izlizane korice. Sad je mogao da promeni položaj. Nije mu se sviđala pomisao da mu Indijanac zabije sečivo u rebra, sada kad je bio bogat!

Zaista, Grant je bio tu. Raskoračen nad palim Larmonom delovao je pakleno zastrašujuće. Nije imao ni pušku ni kolt. Samo je ruke držao uz telo a Teo Kvins je dobro znao koliko te ruke mogu brzo da potežu „bovi” nož!

Ali, šta je on sada mogao protiv njegovog revolvera?

Ništa.

Iskušavao je samo sudbinu.

Na Vučjem Zubu, prevoju Crnih

Planina, drama još nije bila završena...

*
* *

Lice Kri Granta bilo je poput kamena. Čak je i njegova urođena, bakarna koža dobila nešto bleđu boju. Stajao je, tako, nad Larmovim telom kao da je hteo da ga zaštititi od tuđih pogleda.

— Ti ubio njega — pokazao je prstom dole — ja ubijem tebe, Kvinse!

Revolveraš se nasmejao na to.

— Što se naprežeš, Indijanče? — upitao je. — Daću ti nešto zlata pa se mirno vrati u svoj rezervat i izigravaj poglavicu. Šta kažeš na to?

Grantove oči su bljesnule.

— Ti budeš mrtav — samo je rekao.

— Do đavola — planuo je Kvins i pognuo se — prokleta si siguran u to, ha? Šta možeš protiv mog kolta? Neće ti pomoći ni tvoj Veliki Manitu!

Grant je svojom demonskom mirnoćom razvejao Kvinsovo samopouzdanje. Revolveraš se povukao malo natrag, kako bi imao na oku i Kartera i Indijanca.

— Pozdravićeš svog gazdu u paklu — dobacio je Kvins.

— Gazda dobar čovek — kazao je Grant. — Ti ga ubio, ti budeš mrtav. Ja sam rekao!

— Rekao si ti samo gluposti, crvenokošče! — pljunuo je Kvins na to. — Zašto si uopšte potegao u plamene? Da oližeš Larmonove čizme?

Ili si se i ti zaželeo žutog metala tvojih dedova?

Kri Grant je stajao nepokretan i zurio u revolveraša.

— Ti ne mrdaj! — opomenu ovaj Kartera. — Hoću da te vidim još dalje od puške... Još! Još dva koraka! Tako... Izgleda da ćeš morati da kopaš veću raku! Za trojicu.

Ni Karter nije rekao ništa.

Izgleda da je ćutanje bilo najveći neprijatelj revolverašu.

— Zar vam se jezik ukočio? — pitao je. — Zajedno smo jahali mesecima, sad me ne poznajete? Očekujete da negde pogrešim? Imam u cevi dva metka. Sasvim dovoljno za vas!

Ni sada nisu govorili ništa.

Kri Grant je bio u suštini takav. Ali za Kartera se to ne bi moglo reći. Međutim, on je uvideo da time samo unosi nervozu u Tea Kvinsa, pa se tako i ponašao.

— Recite nešto! — zauriao je Kvins.

— Ja sam rekao! — oglašio se Indijanac. — Moli se svom bogu da ti pomogne.

— Prokleti psu! — zaškripa Kvins i spusti ruku prema opasaču. — Ućutkaću taj tvoj pogani jezik...

Potegao je munjevito.

Uspeo je da pošalje metak prema Grantu, ali delić sekunde ranije se čivo „bovi” noža presekllo je vazduh i glavnu arteriju na Kvinsovom vratu!

Krv je šiknula i natopila vlažnu travu pod čizmama revolveraša iz Korsikene.

Njegovo zrno nije ni očešalo Indijanca!

Nije ni stigao da sazna za to.

Umro je na laktovima, pokušavajući zadnjim tračkom svesti da iz grla iščupa dršku noža.

Kri Grant je mirno prekoračio preko mrtvog revolveraša i došao do bisaga na zemlji.

Karter nije ni pokušao da se dočepa svoje puške. Činilo mu se da bi to bilo presporo za brzinu kojom je raspolagao Indijanac kad baca „bovi“.

Stajao je, neodlučan, ne mogavši da odgonetne Grantov izraz lica. Niti je umeo da predvidi njegov sledeći potez.

Da li će i on pokušati da ga ubije?

Indijanac se sagao i podigao jednu od bisaga, okrenuvši je pema nebu.

— Mnogo krvi oko zlata — rekao je, kao da se obraća oblacima — mnogo krvi, mnogo života... Prokleta zlato!

Karter mu je davao za pravo, ali mogao je samo to da učini. I da čeka.

Indijanac je izgleda zaboravio na mladićevo prisustvo. Držao je bisage u ruci, a onda je naglo rastvorio prste i zlatne poluge su se zvučno stropoštale natrag.

Za trenutak je Kri Grant imao na licu gadljiv izraz.

Onda se okrenuo, ne pogledavši Kartera.

Prišao je mrtvom Badveju Larmonu, podigao ga kao malo dete i pažljivo prebacio preko konja. Pažljivo ga je privezao lasom oko sed-

la, da ne sklizne. Kada je s tim završio, pojahao je svog konja i okrenuo na stranu odakle je malopre i iznikao.

Nije se osvrtao.

Zlato za njega nije predstavljalo ništa, osim prokletstva zbog koga je stradao Eadvej, Larmon. Čovek kome je bio odan i kome je obećao da će naći Kartera.

Međutim, nije računao da će njegov šef postati plen izdajničkog Tea Kvinsa. Niti je znao šta bi trebalo da uradi sa Karterom kad mu Larmon to nije mogao došapnuti.

Znao je jedino da mora odvesti šefa natrag, u Korsikenu. Da ga lepo sahrani i oplače, nemim molitvama. Zatim će otići nekud.

Teri Karter je zamišljeno gledao za neobičnim Indijancem.

Nije ga razumeo mnogo.

Na kraju krajeva, bio je živ. Sa zlatom u bisagama severnjačkih četa. Bile su na jednom kraju otkrivene i sunce se odbijalo od metala pravo u njegove oči...

Teri Karter je mogao polako natrag.

Na Vučjem Zubu ostala je bezimena humka za Tea Kvinsa...

*
*
*

Besnim pokretom ruke Destri Ejms je polomio stari natpis za Goldensmel, koji je stajao na ulazu u napušteni, prašinom i paučinom prekriveni grad.

Bilo je kasno popodne. Nijednog odbleska sunca o prozorska stakla, jer stakla nigde nije bilo.

Ispucali drveni okviri klatili su se držeći se o zadržale šarke. Kao bezubi starci bile su kuće bez vratiju. Po tremovima i stepeništima vrzla se sasušena poljska trava u kolutovima.

— Pogano mesto — rekao je Edi Ejms, zatežući uzde konju.

Goldensmel su napustili ljudi pre nekih desetak godina zbog neke zarazne bolesti kojoj nisu mogli da odrede ime. Ljudi su posrtali, povraćali, umirali u mukama, a da niko nije umeo da objasni zbog čega.

Otada su ga svi obilazili.

Neki su kasnije proneli glas da je bolest bila izazvana vodom koja prolazi kroz čudne zemljine slojeve. Drugi su to pripisivali providenju, jer je Goldensmel postao ravnatna jazbina u podnožju Crnih Planina.

Za rođake Ejms to je bilo jedino pribežište od paklene potere iz Templea.

Tu su nameravali da zavaraju tragove ili sačekaju upornog progonitelja u crnom odelu i kicoškoj, bevoj košulji.

Dva puta ih je u Vakou razorjavao i ranjavao.

Dva puta su odstupali, nagomilavajući mržnju u srcima i želju za osvetom.

Kod Hegensmonove pilane su ga čekali. Na zavoju gde je kočija morala da uspori i gde su mogli mirno da nanišane i izrešetaju.

A čnda se onaj kockarčić bacio ispred Džordžijanaca i spasao mu život.

Otada, već deset časova, oni ga osećaju za petama.

Progoni ih kao sablast. Ne približava se, samo im daje do znanja da nisu umakli njegovoj senci.

Destri Ejms je smrknutog lica posmatrao ruševine oko sebe.

Nije mu se sviđala pomisao da ovde provede izvesno vreme, među paucima i pacovima. Što se njega tiče, najbolje da nastave jahanje za Sent Anđelo, a možda i Ebilejnu.

Jer, u Goldensmelu nije bilo viskija i muzike. Ni lepih žena. A gledati Edijevo lice nije isto što i zagrliti plavokosu kod „Zlatnog točka”...

— Koliko imamo prednosti? — upitao je Destri.

Edi Ejms je slegnuo ramenima. Rana ga je još bolela, ali je trpeo.

— Možda jedan sat — rekao je posle kraćeg ćutanja — možda nekoliko minuta.

— Šta? — trže se ovaj. — Ne misliš to ozbiljno?

— Sa Dokom Holidejem nikad nisi našto...

— Prokletnik! — opsovao je mlađi rođak. — Zašto nam se popeo na vrat? Nije on mrtav nego onaj lepota s cilindrom?

— Možda su bili prijatelji? Šta bi drugo bilo posredi?

— Prijatelji? — nasmeja se Destri. — Šta to znači, Edi? Uostalom, nemam nameru da se ovako potucam do Rio Granda. Sačekajmo ga i svršimo s njim, makar bio on Holidej sto puta!

Edi Ejms lagano sjaha, razgledajući oko sebe.

— Popušio bih jednu — rekao je.

Destri takođe sjaha.

— Ovde mora da je nekad postojao salun — kazao je — možda je ostala koja boca? Danas bi bila toliko stara da bi mogla i creva da mi rastopi...

— Tome se ne nadaj...

Imali su na sebi kapute od debelog materijala i preko njih opasali se sa koltovima. Od pušaka se nisu razdvajali. Dugo jahanje kao da im je oslabilo zglobove, teturali su se čim su napustili sedla i dodirnuli zemlju.

Onda su sklonili konje iza ugla i posedali na verandu.

Destri pokaza rukom ispred sebe.

— Ovuda će naići — rekao je. — Kad se pojavi, skinuću ga kao muvu!

— Ne lupetaj! — prekori ga Edi. — Jedan od nas dvojice moraće na krov.

— Da osmatra?

— Tačno. Tek onda ga možemo sačekati. Inače, desiće ti se da zadremaš na ovom suncu.

— Onda neka dođe što pre — promrmljao je mlađi rođak i pogladio vrat svoje puške.

Utonuli su u čutanje, uvlačeći dimove u sebe.

— Čuješ li? — javi se malo kasnije Edi.

— Šta? — prenu se njegov mlađi rođak.

— Muzika...

— Šta je s tobom? — zareža Destri. — To vetar svirucka kroz pukotine.

— Nije. Jasno čujem klavir.

— Klavir? — zaprepasti se Destri. — Ovde? Možda ima i neka igranka? Bal? Ti si poludeo, Edi!

— Nisam lud — pisnu ovaj — nego si ti brbljivac od koga ne mogu doći do reči! Začepi usta i oslušni!

— U redu, ako baš hoćeš...

— Umukni!

Obojica su se okrenula na drugu stranu, prema redu kuća s najviše okačenih natpisa, koje su kiše i vetrovi izbrisali ili pokidali.

Destri Ejms je najzad morao da prizna da je Edi u pravu.

Nebesa! To se zaista čuo klavir!

Lagani, poluglasni udarci o dirke, zvuk bez određenog ritma i melodije.

— Ne razumem — procedio je Destri.

— Nema šta da se razume — odgovorio je njegov rođak i podigao se na noge — ovde imamo društvo!

— Duhovi sigurno nisu...

— Proverićemo. Taj što svira, u ovoj pustinji, ili je neki ludak, ili prolaznik kao i mi koji sviranjem ubija vreme.

Zvuci klavira u svetinjskom gradu odzvanjali su šuplje i stravično. Čak im se nije mogao odrediti ni pravac. Činilo se da izvire iz svakog prolaza, iz svake pukotine ili procepa.

Edi Ejms pokaza rukom napred.

— To je sigurno iz onog hotela — rekao je tiho.

— Idemo?

— Ti kreni onom stranom. Ako nešto slušne, ne oklevaj...

— U redu!

Krenuli su uperenih pušaka.

Odjednom su zvuci zamrli. Rođaci izmenjaše poglede i zastadoše.

Tada se klavir ponovo oglasi.

I tako je potrajalo: čim bi krenuli, zvuci su prestajali. A kad bi se zaustavili, počinjali bi nanovo.

Destriju Ejmsu kroz kičmu prođoše žmarci.

— Ovo nisu čista posla — procedio je.

— Ne brbljaj — dobaci Edi. — Neko nas posmatra i verovatno zamišlja da ovako pravi viceve!

— Ko bi to mogao da bude?

Edi Ejms je zastao na svojoj strani, kao da je udario u nevidljivi zid. Lice mu se zateglo, oči skupile, zenice suzile kao od bljeska usijanog sunca.

Njegov mlađi rođak nije, u prvi mah mogao da rastumači iznenadno Edijevo ponašanje.

Kao da je ugledao avet!

Onda je i on pogledao u pravcu u koji su bile zakovane rođakove oči.

I pretrnuo je!

Na sredini ulice, kao sa zemljom srastao, nalazio se čovek u crnom odelu.

Lice mu je prekrivala senka kalifornija šešira.

S obe strane bokova, ispred razmaknutih peševa kaputa, bljesnuli su koltovi sa drškama od slonovače.

Dok Holidej!

Nalazio se tu, ispred njih, rasporačen, opuštenih ruku niz telo, prava smrtna senka koja ih je pratila iz Templea dovde.

— Ne približavaj se — zareža Edi Ejms na rođaka. — Ovako nas teže ima na oku!

Destri Ejms se vrati na svoju stranu ulice, pod senku krovova.

Dlanovi su im se znojili. Imali su otkočene puške, a opet im je nedostajalo samopouzdanja. Nisu znali čime mogu da ga izazovu da negde pogreši, da se oda. On je za njih bio zagonetka. Još više, bio je demon!

Nisu imali više kud.

Njihov prolaz u slobodu, u život, vodio je samo preko tela velikog kockara. Nisu se libili da krenu prema njemu uperenih pušaka, gotovi da izbljuju vrelo olovo čim se pomeri.

A Holidej se nije micao.

Kao da ga je popodneвно sunce sa vrhova Crnih Planina okamenilo.

Za njih, on više nije bio samo protivnik.

Podsvesno su predosećali da ih stiže osveta za pucnje kraj Hegensmonove pilane.

— Ti kaži kad...? — dobacio je krajem usana Destri, obliven znojem.

Edi Ejms je ćutao, užarenih očiju. Osetio je da mu zglobovi trnu od snažnog obuhvatanja obarača.

Nije bilo vremena za razgovore i izazov.

Pojava Doka Holideja bila je otvoren poziv za pakao!

— Sad! — zaurla Edi Ejms i podiže pušku.

Grad duhova, Goldensmel, podrhtavao je od grmljavine koltova i pušaka.

Uskovitlana prašina sa zemlje i krovova za trenutak je prekrila glavu ulicu i aktore dvoboja. Zatim

je prekrila i mir koji je nastupio. Bio je to stravičan muk.

Kad su se prašina i barutni dim razišli, Dok Holidej je stajao na istom mestu, uspravan, visok, s oba „linkolna“ iz kojih je izlazio dim.

Rođaci Ejms nisu uspeli da prokrće put za Elibeljn.

Bili su mrtvi.

Poker Smit je bio osvećen.

•
• •

Teri Karter je na plitkom gazu Apačevog potoka ugledao poznatu priliku na veličanstvenom šarenom ždrepcu. Mislio je da podigne ruku i da ga veselo pozdravi, ali se predomislio.

Kockar je imao zategnuto lice, hladan pogled, bio je sasvim drukčiji nego prilikom njegovih poslednjih susreta u Vakou.

Ipak je zastao, očekujući da i ovaj to učini. Skupljao se suton na brdima, prve zvezde izbile su kroz šumsko granje na obali.

Čovek iz Džordžije je prepoznao mladića i crte lice mu nešto omekšale.

Pogled mu pade na bisage. Pogadao je šta je u njima.

— Uspeo si? — upitao je jednostavno.

Karter klimnu glavom.

— Nisam sve tako zamišljao — odgovorio je. — Na Vučjem Zubu ostali su mrtvi Teo Kvins i Badvej Larmon.

— Pratili su te?

— Poubijali su se međusobno. Čak je i Kri Grant došao.

— Porodični skup — reče Holidej. — Ipak si se vratio. Lepo je što tako mirno nosiš toliko zlata.

— To me neće izmeniti za vreme puta — osmehnu se Karter kroz svoju bradicu. Njegove zelene oči, potamnele u sutonu, sa radoznalošću su pratile Holidejevo lice.

— Kuda ćete? — osmelio se da upita.

— Za Sent Anđelo — odgovorio je.

— Sent Anđelo? — uzviknu Karter. — Pa, ovo nije pravi put! Suviše je zaobilazan.

— Trebaće mi malo samoće — odgovorio je kockar i poterao Miga.

Karter se skloni u stranu.

Više nije mogao ništa da pita. Taj na oko Doka Holideja raširila se i u tom sutonu.

Odlazio je, uspravan, lako se njišući u sedlu.

Karter uzdahnu; pogled mu pade na zemlju i tada opazi nekoliko kapi krvi na mestu gde je malopre stajao slavni strelac.

Nebesal!

Bio je ranjen!

Negde je imao sukob, obračun, do bio je olovo, ali nije ni trepnuo pred njim zbog toga.

Kao divlji vuk otišao je u planinu da preboli ranu i da se u mislima oprosti od neke uspomene.

Nije vredelo da ga pozove da se vrati da mu pomogne.

Osećao je da bi to bilo uzalud.

Noć je prekrila jahača na šarcu. Tamo gde se stopio sa tamom, nadnosili su se obronci Crnih Planina.

Apačev potok šumeo je pod njim i oticao na jug. Jedan mali talasić

iznenada se odvoji i prekri kapljice krvi na zemlji.

Ali, sećanje na kockara ništa nije moglo da prekrije u srcu Terija Kartera, hteo on to ili ne!

K R A J

BESTSELLER

RECEIVED

DOK HOLIDAY

broj
32

USAMLJENI REVOLVER

SVAKOG 1. U MESECU

decembar 1974.